

Sovyet sivil havacılık şefi
Alman hava nazırının
daveti üzerine Berline gitti

AKŞAM

Yugoslavya, Adriyatik
limanlarındaki vapurlarına
hareketlerini tehir etmelerini
emretti

Sene 22 — No. 7746 — Fıatı her yerde 5 kuruş

ÇARŞAMBA 15 Mayıs 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Şiddetli iki meydan muharebesi başladı

Harp Meuse sahilinde ve Fransanın şimalindeki müstahkem hattın ilerisindedir
Fransızlar Sedan şehrini tahliye ettiler

Tarihin en büyük harbi şiddetle devam ediyor. Alman kumanda heyeti altı yedi bin tayyareye askerî ve sivil hedeflere insafsızca hücum emri verdi

Paris 14 — Havas muhabiri bildiriyor: Tarihin en büyük meydan muharebesi Meuse nehri üzerinde başlamıştır. Belçikaya ve Lüksemburga giren Alman kuvvetleri garbe doğru ileri hareketlerine devam ederek 13 Mayıs akşamı Liège ile Sedan arasında Meuse nehri kenarına vasil olmuşlardır.

Burada mevzi alan müttefik kuvvetlerle Almanlar arasında büyük bir meydan muharebesi cereyan etmektedir. Almanlar aynı zamanda Moselle - Longwy - Sedan arasında Fransız cephesine de taarruz etmektedirler. Burada da ikinci bir meydan muharebesi cereyan ediyor.

Almanlar Alsasta Vissenburg mntakasında Maginot hattının ileri mevzilerine taarruz etmişlerdir. Bu taarruz durdurulmuştur.

Liège istihkamları Alman kıtalarının ortasında derin bir çıkıntı teşkil etmekte ve Almanların hareketini çok güçleştirmektedir. Bu istihkamlar elân Belçikalıların elindedir. Liège'in garbinde Alman ve Fransız zırhlı kitaları arasında şiddetli bir çarpışma olmuş, Almanların ileri hareketi durmuştur.

Hollandada

Paris 14 — Hollandada Almanlar Rhin'in iki sahili boyunca Rotterdam istikametinde ilerliyorlar. Hollandalılar Utrecht, Amsterdam ve La Haye vilâyetlerinden mükemmel bir adada mukavemeti uzatmaktadır.

(Devamı 8 nci sahifede)

Harp tebliğleri

Cephelerdeki harekâta dair Hollanda, Belçika, Fransız, İngiliz ve Alman harp tebliğleri 5 inci sahifemizedir.

Şiddetli meydan muharebesinin cereyan ettiği yerleri gösterir harita

İtalyada dünkü nümayişler
İtalyadaki Amerikalılar ve İngilizler gidiyorlar

Romada dün yapılan nümayişlerde İngiliz ve Fransız bayrakları yakıldı

Newyork 15 — Romadaki Amerika sefiri B. Filips, İtalyada yaşayan Amerikalılara memleketlerine dönüşü tavsiye etmiştir. İtalyadaki İngiliz konsolosları da İtalyada bulunan İngiliz tebaasına aynı tavsiyede bulunmuşlardır.

Newyork 15 — Romadan bildirildiğine göre dün Romada talebe tarafından yapılan nümayiş esnasında bir tabut üzerine konulan bir İngiliz ve bir Fransız bayrağı yakılmıştır.

Newyork 15 — İtalya hükümeti Newyork beynelmîlî sergisine iştirak mukavelesini Avrupa hâdisatı icap ettirdiği takdirde sergiye iştiraktan vaz geçmek hakkını hâiz olmak şartıyla imzalayabileceğini bildirmiştir.

— Devamı ikinci sahifede —

Dikkatler:

Mecburiyet mi?
İhtikâr mı?

Giyim eşyasında yüzde yüz fırlayış var. Fakat bilhassa erkek ayakkabılarının vaziyeti dikkati celbediyor. Vitrinlerde 22, 28, 32, 38 liraya kadar iskarpinler.

Bunlar mecburi fiatler midir, yoksa müdahaleyi icap ettiren bir ihtikâr karşısında mıyız? Kim kontrol ediyor? Ne zaman kontrol etmiş? Ki-me rapor vermiş? Raporu kim tasdik etmiş? Bir koruma kanunu olduğunu biliyoruz. Hani müeyyidesi?

Belçikada moratoryom

Brüksel 14 (A.A.) — Belçika bankaları moratoryom ilân etmişlerdir.

Son dakika
Meuse muharebesi şiddetle devam ediyor

Fransızlar iki noktada Alman hücumlarını püskürtmüşler ve mukabil taarruza geçmişlerdir

Paris 15 — Meuse meydan muharebesi bütün şiddetle devam ediyor. Düşman insanca uğradığı büyük zayıflığa hiç ehemmiyet vermiyerek piyade ve mekanik kuvvetlerle hücumlarına devam ediyor. Düşman kıtaatı, Sedan ile Longvi arasında Fransızların ilk müdafaa hattı ile temasa gelmiştir. Bu mntakada cereyan etmekte olan meydan muharebesi pek çetin olacak ve uzun sürecektir. Brükselin şarkında Alman taarruzu durdurulmuştur.

Londra 15 — Fransız kıtaatı, Belçikada iki noktada Almanlara azim zayıflık verdirerek hücumlarını püskürtmüşlerdir. Namurun cenubunda Fransız - Belçika kıtaatı mukabil taarruza geçmişlerdir. Muharebe devam ediyor. Almanlar, Liège'in cenubundan geçmeğe muvaffak olamamışlardır.

Sedan havallisinde, düşman müthiş zayıflığa bakmıyarak taarruzlarına devam ediyor. Muharebe Sedan ile Longvi arasında cereyan ediyor.

Moselin şarkında, müttefiklerin hava kuvvetleri düşmana hücum ederek azim zayıflığa uğratmışlardır.

İngiliz tebliğinde İngiliz kuvvetlerinin plân mucibince mevzilerinde tahakkük etmekte bulundukları ve düşmanla teması muhafaza ettikleri beyan edilmektedir.

Hollanda ordusu mukavemetten vazgeçti
Hollanda Başkumandanı, dün bir beyanname ile ordusuna teslim emrini verdi

Paris 15 — Hollanda sefareti tebliğ ediyor: Hollanda başkumandanı general Vinkelman bir emri yevmi ile ordusunu silâhlarını teslim etmeğe davet etmiştir. Bu karar dün öğleden sonra verilmiştir. Hollanda başkumandanı bu hususta neşrettiği beyannameye ezcümle diyor ki: «Düşman kuvvetleri, Hollanda ordusuna adet itibarıyla fevkalâde üstündür. Düşman dün Moerbik köprüsünü geçmiş ve Rotterdam ile Utrecht almıştır. Bu iki şehir, şiddetli bir bombardımandan sonra teslim olmuştur. Binaenaleyh bütün memleket kapıları düşmana açık bulunduğundan ve Hollanda ordusu arkadan da hücumla uğramak tehlikesine maruz bulunduğundan memleketin mahv ve harabesine ve sivil halk arasında telefata manî olmak için başkumandanlık artık her türlü mukavemetin fâidesiz olduğuna kani olmuş ve binnetice mücadeleyi terketmiştir.»

Beyannamenin sonunda, Hollanda'nın istiklâlini geri alacağı ilâve edilmektedir. Zeland eyaletinde muharebe devam ediyor.

Newyork 15 — Hollandalılar, Amsterdam limanındaki petrol depolarına ateş vermişlerdir.

Son dakikada gelen diğer haberler 2ci sahifemizedir

[Almanlar Fransız topraklarına kadın paraşütçü attılar.] — Gazeteler —

— Ünlü bak çapkm!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Belçika mevzilerine yapılan taarruzlar püskürtüldü

Başvekil B. Pierlot dün gece radyoda askerî vaziyeti anlattı

Paris 15 — Belçika Başvekil B. Pierlot dün akşam radyoda askerî vaziyet hakkında izahat vermiş ve demiştir ki:

«Dün de düşman mevzilerine birçok taarruzlar yapmıştır. Askerlerimiz, parlak bir mukavemet göstermişler ve mevzilerini muhafaza etmişlerdir. Müdafaa tertibatımızda plan mucibince yapılan taddilat hâdisesiz ve intizam ile icra edilmiştir.

Düşman bu sabah, yeni taarruzlarda bulunmuştur. Normal şartlarda vaziyet müsaittir.»

Müteakiben Belçika Başvekil Alman tayyarelerinin Anvers, Namur, Tirlemont ve diğer birçok yerleri ve sivil halkı bombardıman ettiğini ve sivil halk arasında birçok telefata olduğunu kaydettikten sonra demiştir ki: «— Hükümet Brükselde yerinde kalmaktadır.»

İngiliz tayyarecileri, düşmana 4 misli fazla zayıat verdirdiler

Londra 15 — Hava nezaretinin bir tebliğinde. İngiliz hava kuvvetlerinin fevkalâde faaliyeti hakkında izahat verildikten sonra İngiliz tayyarelerinin düşmana dört misli fazla zayıat verdirdikleri kaydedilmiştir.

Milletler Cemiyeti yerinde kalıyor, La Haye divanı Cenevreye nakledilecek

Cenevre 15 — Milletler cemiyeti umumî kâtibi B. Avenol neşrettiği tebliğde Milletler cemiyetinin Cenevrede kalacağını bildirmiş, cemiyet memurlarını da vazifeleri başında kalmaya davet etmiştir. La Haye şehrinde daimi adalet divanının da Cenevreye nakletmesi ve Milletler cemiyeti binasında yerleşmesi bekleniyor.

İngilterede paraşütçülere karşı gönüllü bir kuvvet teşkil edildi

Londra 15 — İngilterede Alman paraşütçülerinin muhtemel bir tecavüzüne karşı, mahalli müdafaa gönüllüleri namile yeni bir kuvvet ihdas edilmiştir. Bu gönüllü kuvvetlere 16 yaşından 60 yaşına kadar askerliğe tabi olmayan vatandaşlar iştirak edecekler ve hükümetçe teslin edileceklerdir.

Dün akşam B. Eden söylediği nutukta, memleketin müdafaa için icap eden bütün tedbirlerin alındığını söylemiş ve Alman paraşütçülerinin tarzı hareketleri hakkında izahat vermiştir.

9 Alman nakliye gemisi batırıldı

Londra 15 — İngiliz amirallığının tebliğine göre 9 Alman nakliye gemisi, Norveğin cenubunda torpillenerek batırılmıştır.

Yugoslavyanın tedbirleri

Adriyatik limanındaki vapurlara hareketlerini tehir etmeleri emredildi

Belgrad 14 (A.A.) — Yugoslav askerî makamları, Umumi harpte büyük yararlıkları ve kahramanlığı büyük şöret kazanmış olan teknik kıtalarını yeniden teşkil etmektedir.

Belgrad 14 (A.A.) — Yugoslav Sokol teşkilâtı, dün millî kongresini akdetmiştir. Bu toplantıda üç bin Sokol'a, lüzumu takdirinde, Yugoslavya dahilinde memleketin müdafaaasına temine yardım etmeleri için talimat verilmiştir.

Bu vatanperver teşekkülün âzası, aynı zamanda, tahmin edilemeyecek gerâitte memleket dahilinde emniyeti idame için, yabancı unsurlar ile yabancı bir nüfuz altında bulunanlar hakkında bütün mümkün malûmatı toplamağa davet olunmuştur.

Kudüs 14 (A.A.) — Havas: Adriyatik limanlarındaki Yugoslav vapurları, hareketlerini tehir emrini almışlardır.

Mısırın tedbirleri

Nil deltasının barajları memnu mıntaka

Kahire 14 (A.A.) — Kahire resmî mahfillerinde, Mısırın ihtiyat tedbirlerine faaliyetle devam ettiği ve her türlü âni taarruzu karşılamağa âmade olduğu bildirilmektedir.

Nil deltası ve bendleri memnu mıntaka ilân edilmiştir.

Tayyare meydanları, köprüler ve limanlar sıkı bir muhafaza altındadır.

Yabancılar katî mecburiyet olmadıkça Mısırda girmeyecekler ve Mısır'dan çıkamayacaklardır.

İki gündenberi çölde batı hududu şehirlerindeki sivil ehali tahliye edilmektedir.

Kahire 14 — İskenderiye pamuk piyasası kralın emirnamesile yeni bir karar verilinceye kadar tatil edilmiştir.

Narvik şimaline yeniden İngiliz askeri çıkarıldı

Londra 14 — Bugün Narvik şimaline 7 mil mesafede bir yere yeniden İngiliz askeri çıkarılmıştır. Bu ihraç ameliyesi esnasında birkaç asker yaralanmıştır.

Paris 14 (A.A.) — (Havas): Oslo ile Alman limanları arasında nakliyat yapan bir Alman nakliye gemisi daha batırılmıştır. Diğer bir nakliye vapuru da karaya oturmuştur.

General Gort

İngiliz ordusuna emriyevmi neşretti

Paris 14 (A.A.) — Havas ajansının ordular muhabiri bildiriyor: Fransadaki İngiliz orduları Başkumandanı General Gort, şu mesajı neşretmiştir:

«Bütün cüzütam kumandanlarını, subaylarını ve kıtaatı, İngiliz hava kuvvetlerindeki arkadaşlarının eşsiz yardımıyla yapılan ıleri hareketinde gösterdikleri fevkalâde intizamdan dolayı tebrik ederim. Bugün imparatorluğun tarihî büyük bir anının arifesinde bulunuyoruz. Mücadele meşakkatli ve uzun olacaktır. Fakat nihai zafere itimad edebiliriz.»

Parise mülteci akını

Fransada 17 - 55 yaş arasındaki Almanlar bir yere toplanıyor

Paris 14 (A.A.) — Bugün mütemadi akın halinde Parise Belçika, Lüksemburg mültecileri ile Fransanın şimal ve şarkından mülteciler gelmiştir. Bunların ekserisi Ardenne'lerden, Hazebruck'den Lille, Toveroieng ve diğer noktalardan gelmektedirler. Mülteciler Paristen başka mıntakalara gönderileceklerdir.

Paris 14 (A.A.) — Fransaya hicret etmiş olan Alman tebaasının Buffalo stadına cemedilmeleri hükümetçe verilen kararın, bu sabahtan itibaren tatbikine başlanmıştır. Karar 17 yaşından 55 yaşına kadar bütün erkeklerle şâmilidir.

Siyasî ahval

Hariciye Vekilimiz, Parti grupunda izahat verdi

Ankara 14 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi Büyük Millet Meclisi grubu bugün (14/5/1940) saat 15 de reis vekili Trabzon mebusu Hasan Sakanın reisiğinde toplandı:

Ruznamede birkaç encümeninden geçen kanun lâihalarında, o işte mütehasşis sayılan encümenin hazırladığı metnin B. M. Meclisi müzakerelerine esas itihaz edilmesi hakkında Tokat mebusu Galip Pekel tarafından verilen tekrir üzerine teşekkül eden komisyon tetkikatını muhtevî raporun müzakeresi vardı.

Bundan evvel söz alan Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, son on beş günlük siyasi ahval ve hâdiselerden bizi uzaktan yakından alâkadar edenleri uzun uzadıya izah ettikten ve bazı hatiplerin aynı mevzular üzerindeki suallerine cevap verdikten sonra ruznameye geçilmişse de vaktin gecikmiş olmasına binaen bu işin gelecek hafta ruznamesine alınmasına karar verilerek riyasetçe celse tatil edildi.

Belçika sefiri, Reiscümhuru muza itimatnamesini takdim etti

Ankara 14 (A.A.) — Belçikanın yeni Ankara sefiri De la Vaille, bugün saat 4.30 da Çankaya köşkünde Reiscümhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmiş ve itimadnamesini takdim etmiştir.

Kabul esnasında Hariciye Vekâleti umumî kâtibi Numan Menemencioglu hazır bulunmuştur.

Su mahsulleri

Tesisatın kuruluş ve inşası Münakale Vekâletinin müsaadesine tâbi olacak

Ankara 14 (Telefonla) — Su mahsulleri kanun projesi bugün Meclise verildi. Projenin bir maddesine göre, konserve, prezerve, kurutma, tuzlama, balık unu, balıkyağı ve balık derisi gibi balık sanayii mamulâtı için tesis olunacak fabrikalarla imalâthanelerin ve taze balıkların muhafazasına yarayacak tesisatın kuruluş ve inşası münhasıran Münakale Vekâletinin müsaadesine tabi olacaktır.

Dahilde bir mahalden diğer bir mahalle sevkedilecek taze, tuzlu, kuru balık ve balık sanayii mamulâtının nakilleri balıkhaneler veya balık memurluklarıncaya verilecek meccanî nakil tezkeresi ile yapılacaktır.

Projenin diğer bir maddesine göre de, balıkhaneler için 2,000,000 liraya kadar mütedavil bir sermaye açılacak ve balıkhaneler her türlü balık sanayii tesis ve idare edebileceklerdir.

Sivil ve askerî yatılı mekteplerle ordu-da haftada bir gün balık yemmesi mecburiyeti projede ayrıca bir madde halinde kabul edilmiştir.

Matbuat umum müdürlüğü

Yeni umum müdürlüğün vazifelerine dair kanun lâihası Meclise verildi

Ankara 14 (Telefonla) — Başvekalâte bağlı matbuat umum müdürlüğü teşkiline ve vazifelerine dair kanun lâihası bugün Büyük Millet Meclisine verilmiştir. Bu lâihaya göre yeni umum müdürlük matbuat, radyo difüzyon ve turizm şubelerinden mürekkep olacaktır. Yeni umum müdürlüğün başlıca vazifeleri şunlardır: Memleket içinde ve dışında siyasi, iktisadî, içtimai ve harsî hareketler bakımından bütün neşriyatı takip etmek, memleket içinde ve dışında millî siyaset ve menfaatlerimizi ihlâle matuf olabilecek propagandaları karıştırmak, rejimin dahili ve harici siyaseti hakkında efkârumumiyei tenvir etmek ve icabına göre eldeki vasıtaları kullanarak neşriyat yapmak, millî matbuatın inkılâp prensiplerine, devletin umumî siyasetine ve memleketin ihtiyaçlarına uygun olmasına temine çalışmak ve bunların seviyelerini yükseltecek tedbirlerin alınmasına rehberlik etmek.

Projenin bir maddesine göre, yeni umum müdürlük yıllık ödenecek miktarda 150,000 lirayı geçmemek üzere Anadolu ajansı anonim şirketi ile mukavele akdedebilecektir.

Bu sabahki sis

Bp sabah saat beşten itibaren Haliçte ve Boğaziçinde kesif bir sis başlamış ve bu sis, ancak saat yediden sonra tamamiye dağılılabilmştir. Bu yüzden Haliç vapurları saat yediden sonra seferlerine başlayabilmştir.

Hava muharebeleri çok şiddetlendi

İki tarafın binlerce tayyareleri mütemadiyen hareket halindedir

New - York 14 — Garp cephesinde hava faaliyeti çok şiddetlenmiştir. İki tarafın binlerce tayyaresi mütemadiyen hareket halindedir. Bir çok hava muharebeleri olmuştur. Tayyareler piyade hareketına müessir surette yardım ediyorlar.

Londra 14 (A.A.) — İngiliz Hava Nezareti, 13 mayıs gece yarısı aşağıdaki tebliği neşretmiştir: İngiliz hava kuvvetleri, cephenin bütün kısımlarında, şiddetli faaliyetine devam et-

mektedir. Muharebe tayyareleri, pek az zayıat vermek suretile, yeniden 4 dan fazla düşman tayyaresi düşürmüştür.

Bizim kayıplarımız hakkında düşmanın iddiaları gülmünçtür. Hakikat te bir tek Spitfire tayyaremiz düşmüştür. Bu tayyarenin mensup bulunduğu grup, daha evvel üç Alman bombardıman tayyaresi düşürmüştü. İngiliz pilot sağdır.

(Devamı 8 nci sahifede)

Jimnastik mecburiyeti

İstanbul dahil, yirmi beş vilâyette gençlik klüplerine girecek kadın ve erkeklerin yaşları ilân edildi

Ankara 14 (A.A.) — Beden terbiyesi genel direktörlüğünden bildirilmektedir: 3530 sayılı Beden terbiyesi kanununun 4 üncü maddesine tevfiқан 3/4/1940 tarihinde kabul edilip 17/4/1940 tarihli ve 2/13258 numaralı İcra Vekilleri Heyeti kararnamesinde 1 inci son fıkrası mucibince:

1 — Şimdilik 9 vilâyet hariç olmak üzere bütün vilâyetlerin vilâyet ve kaza merkezlerle müteaddit öğretmenli mektebl mevcut olan nahiyeler merkezlerinde ve köylerindeki 18, 19, 20 dahil yaşlarındaki erkek gençlerin:

(Şimdilik mecburi mükellefiyet dışında kalan vilâyetler şunlardır: Erzincan, Bingöl, Bitlis, Hakkâri, Karaköse, Muş, Siirt, Tunceli, Van.)

(Devamı 8 inci sahifede)

Belçika hükümeti Brükseli terkedecek

Evrak emniyet altına alınıyor

Brüksel 14 (A.A.) — Hükümet büyük bir ihtimalle bugün Brükseli terkedecektir. Evrakın emniyet altına alınması için lazım gelen bütün tedbirler itihaz edilmiştir.

Brüksel 14 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Belçika hükümeti, devlet merkezinden ayrılmamağa karar vermiştir. Nezaretlerin bulunduğu mahallerde emniyet tedbirleri artırılacaktır. Fihhaka gece vakti düşman paraşütçüleri Brükseli imişlerdir. Bunlardan bir kısmı ele geçirilmiştir.

Harbin beşinci günü Belçika payitahtında büyük bir sükûnet hüküm sürüyor. Bütün dükkânlar, hatta bazı saatlerde kahveler açıktır. Tramvaylar normal seferleri yapıyorlar ve şehrin merkezinde her zamankinden daha fazla kalabalık vardır.

Birçok kimseler, kamyonlarla ve otomobillerle şehrin garp kısmına hicret ediyorlar. Garlarda kalabalık son derecededir. Halk zafere olan itimadını tamamen muhafaza etmektedir.

Millî müdafaa nazırı general Denisin Belçikanın tehlikeye olmadığı hakkındaki beyanatı, yüreklerle sükûnet veren bir tesir yapmıştır.

İngiltere kral ve kraliçesi İngilterenin cenubuna gittiler

Londra 14 (A.A.) — Kral ve kraliçe, İngilterenin cenubunda kâin Dorsete gitmek üzere Londradan hareket etmişlerdir.

İngiliz donanması

Hollanda ve Belçika sahillerinde harekette bulunuyor

Londra 14 (A.A.) — «Amirallık makamı bildiriyor:» Hollanda ve Belçikanın Almanlar tarafından istilasından beri Alman bombardıman tayyarelerinin taarruzlarına rağmen büyük deniz kuvvetleri durmadan bu iki memleketin sahilleri önünde harekâta bulunmaktadırlar. Bu kuvvetler, mütefikklerin kara hareketlerine yardım etmişlerdir.

Hava meydanlarına ve plâjlara tayyarelerle indirilen düşman kıtaaları bombardıman edilmiştir. Harp mıntakalarından tahliye edilen birçok mülteciler İngiltereye nakledilmiştir.

İngiliz kabinesinde yeni tayinler

Londra 14 (A.A.) — Yeni tayinler: Lord Beaverbrook: İktisadî harp Nazırı, Robert Hubson: Ziraat Nazırı, John Reith: Nakliyat Nazırı.

İtalyada dünkü nümayişler

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Roma 14 (A.A.) — (Stefani ajansından:) Talebe bu sabah bahri kontrol aleyhinde bir nümayiş yapmıştır. Binlerce talebe, Roma caddelerinde dolaşmışlar ve Venedik sarayının balkonuna çıkan Duçeyi alkışlamışlardır. Napolide talebe, kralın sarayı önüne giderek Savua hanedanına, Duçeye, ordu ve donanmaya olan merbutiyetlerini göstermişlerdir.

Roma 14 (A.A.) — Bu akşam binlerce siyah gömlekli de tezahürat yaparak Venedik sarayına gitmiş ve Mussoliniyi alkışlamışlardır.

Mussolini balkona çıkmışsa da hiçbir kelime söylememiştir. Müteakiben tezahüratçıları çekilmişlerdir.

İtalya harbe girmeye hazırlanıyor

Sofya 14 (A.A.) — Zora gazetesinin Roma muhabiri, İtalyada mütefikkler aleyhine yapılmış olan nümayişleri kaydederek İtalyanın harbe girmeye hazırlanmakta olduğunda şüphe etmeye mahal olmadığını beyan etmektedir.

Diğer taraftan aynı gazetenin Atina muhabiri, İtalyan gemilerinin memleketlerine avdet etmek üzere Yunan limanlarını terketmek için hükûmetlerinden emir aldıklarına dair olan şayiaları tezkîp etmekle beraber (Devamı 8 nci sahifede)

Sovyet sivil havacılık şefi

Alman Hava Nazırının daveti üzerine dün Berline gitti

Alman hududu 14 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Sovyetler Birliği sivil havacılık şefi Mokolof, Alman Hava Nazırının daveti üzerine bu sabah Sovyet sivil havacılık idaresi erkânından beş kişi ile birlikte Berline vasil olmuştur.

İrtihal

Merhum Evkaf Nazırı Suphi paşanın mahdumu ve Bükres büyük elçisi Hamdullah Suphinin kardeşi avukat Faika Alparın babası ve maliye müfettişi Nahi Alparın kayınpederi emekli mülkiye kaymakamlarından Kerim Suphi Kocamemi müptelâ olduğu kalb hastalığından kurtulamıyarak vefat etmiştir. Kederde ailesine beyanî taziyet ederiz.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Top sesleri arasında
incesaz

Dün Fransız radyosu garp cephe-
sindeki bombardımanları uzun uzun
nakletti. Top arabalarının geçmesini
andran top seslerini cihanşümul bir
matem marşı ouvertüre'ü gibi dinle-
dik, durduk. Bu harp gürültüsü için-
de incesaza yer var mı bilemem. Fa-
kat mademki Büyük Millet Meclisi-
de konuşulmuş, bir fıkra sütununa
da mevzu teşkil etmesi mevsimsiz sa-
yılmaz.

Türkiyede ötedenberi şark ve garp
musikisi taraftarları birbirlerine cephe
almışlardı. Atatürk bizzat hissen ala-
turkadan hoşlandığı halde fennin
ancak garp tekniğinde olabileceğine
kanaat getirdiğinden kültürümüzde
hareketler uyandırdı. Meşrutiyet devrin-
de, alaturka, ders suretinde tedris
edildiği halde, Cumhuriyet maarifin-
de ancak garp musikisi tekniğine yer
verildi. Alaturkacılar da artık devle-
te dayanmadan kendi teşebbüsleriyle
faaliyet göstermekte devam ettiler.
Hele «musiki inkılâbı» denen hare-
ketin bir vakitler radyoda hattâ umu-
mî mahallerde alaturkayı menetme-
ye kadar vardığını hatırlarız. Son-
ra bu şiddetten sarfı nazar olundu.

Şimdi ise, her iki şubede de mev-
cudiyet gösteren bestekârların ve
eksekütanların mesaisine karşı karşı-
yayız. Alaturkanın piyasada nail ol-
duğu rağbet meydandadır. Halkın
büyük bir kısmı onu seviyor. Alatur-
kacılar da bundan istifade ediyorlar.
Gecesi yüz küsur liraya şarkı söy-
len, aylığı bin liraya kontrat yapan
alaturkacı sanatçıların mevcudiyetini
işitiyoruz. Plâk satışları ayırdır. Bun-
dan elbette her hayırhah vatandaş
gibi ben de şahsen memnun oluyo-
rum. Şayet onlar şubelerinde yeni
adamlar atabileceklerse; bazı iddiala-
ra nazaran alaturkadan taptaze bir
fennî musiki çıkacaksa, bu umumî
rağbete göre, hükümetin destekleme-
sine bile hacet yoktur. Avrupada ni-
ce hareketler şark halkın himmetile,
teşebbüsile, gıdalandırmasile tekevv-
yin etmiş, nemalanmıştır. Bizim de
aynı manzarayla karşılaşmamız umu-
lur.

Şimdiki vaziyette — şark musikisi
nasıl halkın himayesi altında ise —
garp musikisi de devletin himayesin-
dedir, denebilir. Ve bu, doğru bir
şeydir. Zira cidden muhtaç oldu-
muz beynelmîl sesin fennî bilgisini
mühmel bırakamazdık. Şayet piyasa-
nın rağbeti azsa, (ki pek te az değil,
zira İstanbul şehri son konserlere çok
rağbet gösterdi!) ona, elbette, — fen-
olduğu için — devlet, elini uzatacak-
tı.

Bütün medenî bilgiler ne kıymette
ise, garphının anladığı manâdaki ses
fennî de öyle olmak lâzımgelir. Genç-
lerimiz bunu yüksek müesseselerde
öğrenmelidirler elbette. İşte devletin
musikiye ayırdığı bütçe de bunu is-
tilhaf ediyor. Fakat bütçe Büyük
Millet Meclisinde bazı muhterem meb-
uslarımızın itirazile karşılandı.

Doktor B. Osman Şevki Uludağ, şu cüm-
leleri sarfediyor:

— Hiçbir vakit radyomu açtığım zaman
falan yerdeki operayı dinlemek hevesine
kapılmadım.

(Vah vah... Fakat bu, iftihar edip ilân
olunacak bir mazhariyet değildir... İnşalâh
evlâdlarımız opera ve konsere devam
hevesine kapılırlar... Sizin de ağzınızdan
milleti opera dinlemeğe teşvik edici sözler
beklerdik, muhterem mebus!)

B. Süreyya (Bitlis):

— Yaylı sazlar, vurma sazlar tabirlerin-

ŞEHİR HABERLERİ

Umumî meclis
dün toplandıHorhor caddesi ismini
muhafaza edecek

Umumi meclis dün B. Necip Serdengeçti-
nin reisiği altında toplanmıştır. Meclise
gelen bazı teklifler alâkadar encümenlere
havale edildikten sonra Fatih kaymakam-
lığından gelen bir tezkere ile Belediye ri-
yasetinin teklifi okundu. Bu teklife göre
Aksarayda Horhor caddesi isminin Suphi
Kocamehmi namına tebdili isteniyordu. Bun-
nun üzerine âzadan kitapçı B. Halit Yaşa-
roğlu söz alarak dedi ki:

— Tarihimizin böyle 400, 500 senedenberi
adını taşıyan semtlerimiz vardır. Horhor
da bu meyanıdır. Bu tarihî isim, lisanımı-
za darbimesel olarak da girmiştir. «Horhor
çemesi» gibi akıyor» derler. Bu gibi tarihî
isimler değişince tapu kayıtları ve sair te-
sevvüğe uğruyor; halkın işi bozuluyor. Bu
muhterem zatın ismini mutlaka bir cad-
deye vermek lâzımsa, diğer sokak isimle-
rinden birinin ismini değiştirerek bu zata
izafe edilsin. Sık sık tarihî semtlerin ve so-
kakların isimlerini değiştirmek doğru de-
ğildir. Teklifin reddini teklif ederim.

B. Halit Yaşaroğlunun teklifi kabul edil-
miştir.

Nisantaşında Valikonağı caddesinde Em-
lak ve Eytam bankasına ait erazinin ifra-
zında iskân sahası olarak ayrılan arsaların
Yapı, yollar kanununa göre, sahiplerine
yüzde 11,30 nisbetinde noksan yer veril-
mesi zaruretiyle göre, evvelce yapılan ziyat
nisbetinin tashihi hakkındaki Mülkiye ve
Nafia encümenlerinin müşterek mazbatası
okunarak kabul edildi. Diğer bazı mazba-
talar daha kabul edildikten sonra Beledi-
ye zabıtasının gazozlara ve gazoz imalat-
hanelerine ait kısımları müzakere edilerek
kabul edilmiştir. Meclis, bugün nisan dev-
resinin son toplantısını yapacaktır.

Mete caddesi

Taşkıslaya kadar uzatılması
bitti

Taksimdeki Mete caddesinin Taksim bah-
çesinin arka tarafına tesadüf eden kısmın
diki uçurumun doldurularak caddenin Taş-
kıslan önüne kadar uzatılmasına başlan-
mıştır. Yol tamamlanmış, Mete caddesi,
Taşkıslan önüne kadar uzatılmıştır.

Bir gazete buradaki bir lügatın patladığını
yazıyordu. Burada patlamış bir lügat ol-
madığı yapılan tedkiklerden anlaşılmıştır.

Fransa devlet müşavirinin
bir ziyareti

Fransa Devlet müşaviri ve Maliye Ne-
zaretî Teftiş heyeti reisi M. Lacour - Geyet,
refakatinde Fransa sefareti ticaret ataşesi
M. Lorend olduğu halde, İnhisarlar umum
müdürü Adnan Taşpınar'ı ziyaret ederek
bir müddet görüşmüştür.

den ne anlaşılması lâzımgeldiğini... — kür-
süden soruyor.

(Musiki hakkında mütalâa beyan etmek
için hiç olmazsa bunları öğrenip kürsiye
çıkmalıdır.)

Diğer muhterem mebus Rasih Kaplan:
— Türk edebiyatı ve Türk musikisi bu-
gün de frenk mukallidliğine kurban gide-
cek gibi görünüyor.

(Frenk mukallidliği!... Ne hortlamış bir
tabir... Meselâ kılık, kıyafet, serpuş hak-
kında da ve sair medenî inkılâplarımıza
dair de bu söz sarfolunurdu... Frenk mu-
kallidliği değil, garp fennî!... Beynelmîl
fen... Bunları öğrenmeliyiz, benimsemeli-
yiz.)

Bir tefritten bir ifrata gitmiyelim...
Alaturkanın hakkını alaturkaya...
Garp musikisinin hakkını da garp
musikisine!...

Şayet yukarıki sözler başka ta-
raflarda söylenirse Büyük Millet Mec-
lisinden tenkit edici seslerin yüksel-
mesini bekleriz. Değil ki, Türk çocuk-
larının garp musikisi öğrenmesine
«frenk mukallidliği» demek... Bir tek
temennim var: Şahıslarına hümet
ettiğim kıymetli mebusların sözleri
inşallah benim okuduğum gazetenin
sütunlarına yanlış inikâs etmiştir.

(Vâ - Nû)

Karilerimizin
mektuplarıKadıköy - Ada vapur-
larının cep tarifeleri
hâlâ hazır değil!

Kadıköy, Adalar seferlerine ait ilkba-
har vapur tarifeleri bugünden itibaren
tatbik ediliyor. Halbuki giselerden cep
tarifeleri almak isteyenler «Henüz ha-
zırlanmadı; belki önümüzdeki hafta
içinde satışa çıkarılacak!» cevabı ile
karşılaşıyorlar.

Geçenlerde «Akşam» da alâkadar
makamı bu hususta ikaz eden bir fık-
ra intişar ettiği için bu sene cep ta-
rifeleri vaktinde hazırlanır sanmıştık.
Maaşef görüyoruz ki gene eski tas ve
eski hamam!

AKŞAM — Okuyucumuzun bu şikâ-
yetine ne kadar haklı olduğunu uzun
uzadıya anlatmağa lüzum görmüyo-
ruz. Koskoca Denizyolları İdaresinin
bu kadar basit bir işte halkın bu dile-
ğini yerine getirememesi hayretle kar-
şılanacak bir hâdisedir.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Küçükpazar civarında Fikri ve Rama-
zan adlarında iki kişi bir para meselesin-
den kavgaya tutuşmuşlar, bunlardan Fikri,
Ramazanın kolunu ısırması, Ramazan da
can acısıyla bıçağını çekerek Fikriyi karnin-
dan yaralamıştır.

Dün aslye altıncı ceza mahkemesinde Ra-
mazanın muhakemesi yapılmış, suçun sabit
görülmüş, fakat on sekiz yasını ikmal etme-
miş olması göz önünde tutularak on beş
gün hapsine karar verilmiştir.

★ Mordo isminde bir çocuk, Yedikulede
bindiği bir tramvaydan az ileride yere at-
lanmış, bu sırada yanından süratle geçen
şoför Fevzinin idaresindeki otomobilin sad-
mesine uğramıştır. Zabita Mordoyu hasta-
neye kaldırmış, şoför hakkında tahkikata
girişmiştir.

★ Hasköyde Kızılminarede oturan elli
yaşlarında Hanife isminde bir kadın de-
ğirmen önünden geçmekte iken Fen tatbikat
mektebine ait talim otomobilinin sadme-
sine uğrayarak ehemmiyetli surette yaralan-
mış ve bir ayı da kırılmıştır. Kadın,
polis tarafından Haseki hastanesine kal-
dırılmış otomobillî idare eden Sadık yakalan-
mıştır.

★ Naci isminde bir genç dün bir tram-
vayla Beyoğluna çıkmakta iken kontrol
memuru Derviş, biletleri kontrola başlamış,
tramvay fazla kalabalık olduğundan,
bir aralık Nacinin üzerine yıkılmıştır.
Kontrolün bu hareketine asabeslen Naci,
Dervişin ağzına bir yumruk vurarak düş-
ünün kırılmasına sebebiyet vermiştir. Polis
Naciyi yakalıyarak mahkemeye vermiştir.

★ Bir haftadanberi, Ortaköydeki Deniz
Ticaretî mektebinde devam eden kaptan,
makinit ve garçıkların bir derece terfi
imtihanları dün bitirilmiştir. İmtihan ev-
rakı, salâhiyettar bir komisyon tarafından
tedkik edilerek netice alâkadarlara bildiril-
ecektir.

★ Cenevredeki Afyon merkez daimî ko-
mitesi âzasından İş bankası umum müdürü
B. Salâhaddin Çam dün Cenevreden şehri-
mize gelmiş ve Ankara'ya gitmiştir.

★ Şile limanına bağlı Fevzi bahri motö-
rü, dün sabah Köprü önünde kayıkçı Os-
manın sandalına çarpmış, batırmıştır. İn-
sanca zayıf olmuştur.

★ Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Vo-
leybol - Basketbol Ajanlığından: Bölge
volleybol teşvik müsabakaları finali 19 Ma-
yıs 1940 pazar günü saat 15 te Galatasaray
spor klübünde oynanacaktır. Galatasaray
ve Beylerbeyi takımları arasında oynanacak
bu final maçı neticesi İstanbul Voleybol
birincisini tayin edecektir. Alâkadar tak-
ımların tam zamanında mezkûr klüp bi-
nasında hazır bulunmaları tebliğ olunur.

B. Ahmed Ağaoglunun
ölümünün yıldönümü

B. Ahmed Ağaoglunun ölümünün yıldö-
nümü münasebetile 19 mayıs pazar günü
merhumun dostları Nisantaşındaki evinde
toplantı ve Feriköy kabristanına gide-
rek kabrinin ziyaret edilecektir.

KONSER

Bayan Annie Delman tarafından 15 ma-
yıs çarşamba akşamı Saray sinemasında
bir konser verilecektir.

Kâğıt, kalay
fiatleri yükseldiİhtikârla mücadele komis-
yonu tahkikata başladı

İhtikârla mücadele komisyonu dün top-
lanarak bazı ihtikâr haberleri üzerinde gö-
rüşmelerde bulunmuştur. Komisyon dün
bilhassa kâğıt ve kalay fiatlarını tedkik et-
miştir. Ayrıca yağ fiatları da görüşülmüş-
tür. Kâğıt fiatlarında yüzde yüz yükselme
görülmektedir. Muhtekirler hakkında ta-
hikata devam edilecektir.

Diğer taraftan havayicî zaruriye komis-
yonu da evvelki gün toplanarak bazı mü-
him gıda maddelerinin bugünkü vaziyetini,
fiatlerde yükselik varsa, bunun neden ile-
ri geldiğini araştırmıştır. Havayicî zaruriye
fiatlerinde ihtikâr hareketi olmadığı anla-
şılmaktadır.

Demir tacirleri dün
toplandılar

Demir satan tacirler, dün sabah Mıntı-
ka Ticaret müdürlüğünde toplanarak bazı
hususları tedkik etmişlerdir. Bu toplantıya
İstanbul Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kı-
rdar riyaşet etmiştir. Demireler, Validen,
yeni getirdikleri demirlerin de hükümet ta-
rafından satın alınıp alınmayacağını sor-
muşlardır. Bu suale Vali, demir stok karar-
namesinin sarh olduğunu, hükümetin lü-
zum gördüğü takdirde resmi maliyet fiatı-
nı vererek demir satın almak salâhiyetini
muhafaza ettiği cevabını vermiştir. Maa-
mafih bütün hesaplar, demir buhranı çe-
kilmiyeceğini açıkça meydana çıkarmış
bulunmaktadır.

Asfalt yollar

Hazirandan sonra çarşının
tamirine başlanacak

Belediye, Kapalıçarşı içindeki yolların in-
şasına ait keşifleri yapmağa başlamıştır.
Bu yollar, asfalt olarak yapılacaktır. Bun-
dan başka Nuruosmaniye - Çagaloğlu ara-
sındaki yol da asfalt olarak inşa edilecek-
tir. Bu takdirde Eminönünden — Çarşıya
de dahil olduğu halde — Beyazıt'a kadar
uzanan bir saha tamamen asfalt olacaktır.

Çarşının da tamiri için elli bin liralık bir
tahsisat ayrıldığından, çarşının da tami-
rine ait keşif yapılmaya başlanmıştır. Ha-
zirandan sonra çarşının inşaatına başlanac-
aktır.

Hususî içki âmillerinin 7
aylık rakı imalâtı

İnhisarlar idaresince tesbit edilen ihzarî
rakamlara göre 1 haziran 1939 da başhyan
1939 - 40 mali yılının ilk yedi ayı zarfında
hususî içki âmilleri tarafından 2.179.647
litre rakı imal edilmiştir. 1938 - 939 mali
yılının aynı müddetli zarfındaki imalât
2.403.873 litre idi. 1939 - 1940 mali yılının ilk
yedi ayı zarfında bandrollanarak piyasaya
çıkarılan rakı miktarı 2.203.523 litredir.
1938 - 1939 mali yılının aynı müddetli zar-
fında 2.403.897 litra rakı bandrollanmıştır.

Hususî mecralar umumî
mecralara bağlanacak

Kanalizasyon teslatı olan yerlerdeki bi-
naların hususî lâğımlarının mecraya bağ-
lanması lâzımgeldiği halde, bu binalardan
pek azı kanalizasyona bağlanmıştır. 940
bütçesine konan mecra tahsisatından bir
kısmı bunun için ayrılmıştır. Belediye, bi-
naların lâğımlarını kanalizasyona bağliya-
cak, sonra masrafını bina sahiplerinden
tahsil edecektir.

Bir kız cam silerken düştü,
ağır yaralanarak öldü

Dün Şişli'de ölümle neticelenen feci bir
kaza olmuştur. Kodaman caddesinde Feri-
dunpaşa apartmanında hizmetçilik eden
on sekiz yaşlarında Meri isminde bir kız,
dün ikinci katın sokağa nazır pencerelerini
silmeğe iken gözü karamış ve bu suretle
müvazenesini temin edemiyerek sokağa
düşmüştür.

Meri, taşlar üzerine cansız denecek bir
şekilde yığılıp kalmış; yetişenler tarafından
derhal Etal hastanesine kaldırılmışsa da
az sonra ölmüştür.

İSTANBUL HAYATI

Avrupalılaştan aile

Bir düğün toplantısında tanıştık
ve davetleri üzerine geçen pazar ev-
lerine gittik. Ev sahibi kır saçlı bay,
zoraki bir delikanlı çevikliğile zıpla-
ya zıplaya, ısılk çalarak bahçe kapı-
sında bizi karşıladı:

— Biraz havuz başında oturalım.
Hava serince amma, teneffüsümün
bitmesine on dakika kaldı. Sonra içe-
riye gireriz.

Bay her gün bir saat havuz başın-
da teneffüs yapmak itiyadında imiş.

— Avrupa disiplinine alıştığımı
için usulü bir türlü bozamıyorum.

Diye özür diledi, rüzgâr karşısında
on dakika oturduk.

Ev içinde de Avrupa usulile hare-
ket ederlermiş. Radyoda güzel bir
müzik vardı. Kır saçlı bay, koltuğa
gömlülüp bacak bacak üstüne attı,
cırlak bir sesle boğula boğula haykı-
rmağa başladı. Müzik bitince, kulak-
larımızı çınlatan bir kahkaha atarak
avuçlarını şaklattı:

— İşte böyle, bayım. Bir Avrupalı
daima neşe içinde yaşar. Bütün aile-
lerimiz Avrupalılaştırmalıdır.

Biraz sonra odaya giren karısı da
acayip hareketlerle ellerimizi sıktık-
tan sonra lüzumsuz bir kahkaha atıp
oturdu. Konuşurken kelimeleri ağzın-
da, şeker ağdası gibi ezile büzüle şe-
kil değiştiriyor, sesi inceli kalınlaşı-
yordu:

— Dün akşam bir ahbaba vizit
yapmağa gitmişim. Aman, o kadar
sıkıldım ki. Hâlâ şark usulile hare-
ket ediyorlar. Her şeyleri demode.

— Avrupanın hangi memleketle-
rinde bulundunuz efendim?

Dedim. Bir müddet birbirlerine
bakıştıktan sonra bay cevap verdi:

— Bizim damad üç sene Berlinde,
altı ay da Pariste bulundu. Dünya-
nın en büyük fabrikalarında çalıştı.

Su içişlerini bile Avrupalılaştıran
bayanla bayım garp propagandaları-
nı dinlerken damadla küçük bayan
da geldiler. Antreye girer girmez ısı-
lık vızıldları, şarkı sesleri koridorlar-
da çınlamağa başladı. Odaya evvelâ
küçük bayan girdi. Geçid resmine
çıkış bir Alman neferi yürüyüşle
döşemeleri tekmeliyerek yanımıza ge-
lip ellerimizi sıktı ve «Avrupa» kel-
mesile söze başladı:

— Avrupada her kadın spor yapar.
Herkesin bir spora merakı vardır.
Ben de yürüyüş sporunu severim. Bi-
zim bay ile bir saat tur yaptık.

Bay damad da bir yalancı pehlî-
van azametile kapıdan girdi. Kemik-
leri birbirine geçirecek gibi el sıkar-
ken sert, donuk bakışlarında, vaktile
İstanbulda sık sık raslanan ecnebi
işçi tipi sırtıyordu. Konuşunca fo-
yası büsbütün meydana çıktı. Kendi
zu'mu batılınca Avrupalılaştırmış amma,
diliindeki şark şivesi bir türlü değiş-
memiş.

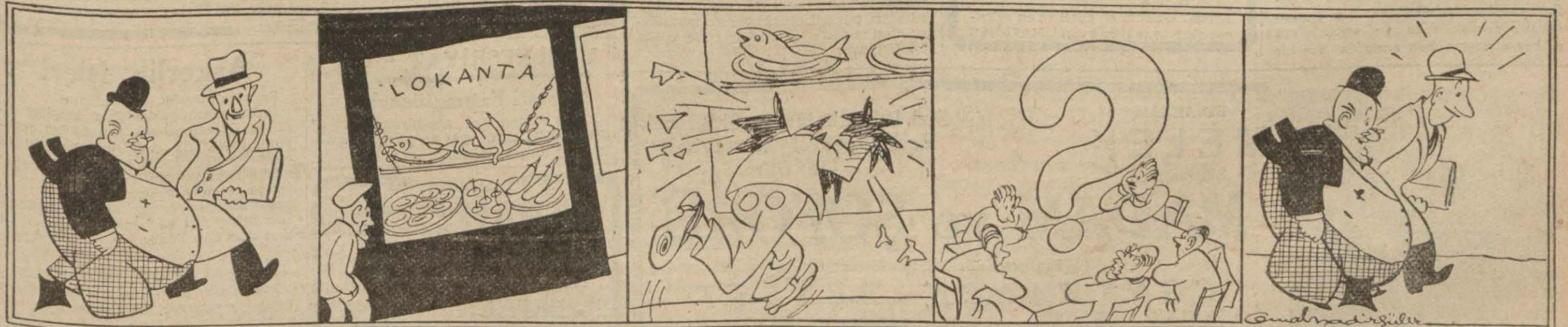
Küçük bayan sokakta rasladığı
Avrupalılaştırmış genç kadınlardan
şikâyet ederken bay damad:

— Onları ayıplamamalı, dedi. Öğ-
reten olmayınca ne yapsınlar. Her
mahallede birkaç aile arasına benim
gibi Avrupada yetişmiş birer zat gir-
se bütün memleket çabukça Avrupa-
lılaşır.

İçimden; «Allah muhafaza etsin»
dedim, şarklı hareketlerimle kendile-
rini sıkımsamak için müsaade isteyip
savuştum.

Cemal Refik

Bay Amcaya göre !...

— Belediye meclisinde son defa ko-
nuşulan meselelerden biri de lokantala-
ra aitti bay Amca...

... «Yemekler vitrinlerde teşhir edil-
meli mi, edilmemeli mi?...»

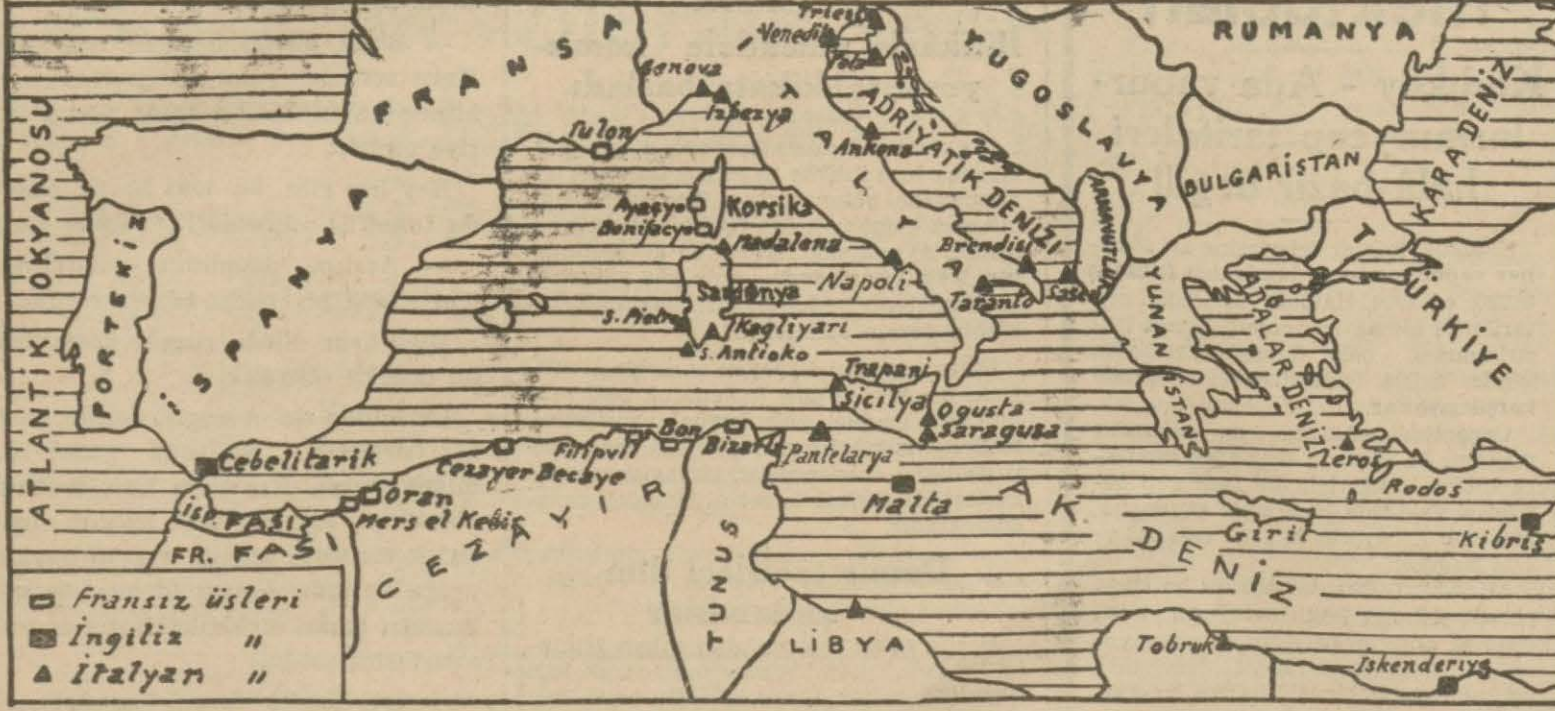
... Harp ve kılık içinde bulunan bir
memlekette belki bu kadar ince eleyp
sık dokumanın faydası olur amma...

... Bunun bizim Belediye meclisinde
bahis mevzuu teşkil etmesine aklım er-
miyor!...

B. A. — Öyle deme bayım, lokanta
vitrinlerinde bazen öyle yemekler görü-
lür ki bunlardan belediye faaliyetinin
derecesi anlaşılır!...

Akdenizde hâkimiyet davası

Akdenizi ve muhtelif devletlerin üslerini gösterir harita

İlk ve orta çağlarda olduğu gibi bugün de Akdeniz Avrupa milletlerinin hayat ve mukadderatı üzerinde büyük bir rol oynamaktadır. Mutedil iklim şartlarına malik olan Akdeniz çevresindeki memleketler tarihin tesbit ettiği en eski zamanlardanberi beşerî tekemmülât ve medeniyetlere sahne olmuş ve üç kıta arasında bulunması dolayısıyla de askerî ve iktisadî faaliyetlerin güzergâhı olmuştur.

Milâddan 1500 sene evvel Finikelilerin Yakın Şark sahillerinden enginlere açılarak bu denizin muhtelif noktalarına kurdukları ticaret merkezleri bu denizci devletin zevalinden sonra evvelâ Yunanlıların ve bilâhare Kartaca ve Romalıların eline geçmiştir. Orta çağda ise Akdeniz ticareti kısmen Venedik ve Cenevizlere intikal etmiş ve bu devirde Türkler de ticaret ve gemicilikte bu milletlerle rekabet edecek dereceye yükselmişlerdir.

İlk ve orta çağların harp gemileri küçük ve yelkenli müteharrik küçük teknelerden ibaret olduğundan bunlar ancak mevzii nüfuz ve itibar teminine vasıta olabilmişlerdir. Yelkenli gemi tipi büyüyecek kalyon sınıfı meydana çıktıktan sonradır ki Akdenizde hâkimiyet davası başlamış ve bu hâkimiyetin öncüsü İngiltere olmuştur. Kraliçe Elizabetin saltanatı denizlere hâkimiyet mefkûresine yepyeni bahri bir siyaset yaratmış ve bu gaye ile kuvvetli bir İngiliz donanması doğmuştur. «Denize hâkim olan ticarete ve dolayısıyla dünyaya hükmeder» düsturunu vazedilen İngiltere Akdenizde bu düsturu tatbik hususunda diğer milletlere tekaddüm etmiş ve bu uğurda iki buçuk asır evvel başlayan mücadelesine ısrarla devam etmiştir. Deniz hâkimiyetini elde etmenin sırrı yalnız donanma satvetine bağlı kalmıyacağını ve geçid başlarına tesahüb etmedikçe hâkimiyetin tamamlanamıyacağını anlayan İngiltere Akdenizin Okyanusa açılan kapısını ve merkezi noktasındaki Malta adasını eline geçirdikten sonra Şark ve bilhassa Hindistana yol açmak emelile Süveyş kanalını kazarak buraya da yerleşmiştir. İşte bundan sonradır ki Akdeniz dünya siyaset müvazenesinde büyük ve ehemmiyetli bir mevki kazanmıştır.

Makine devri başladıktan sonra gemilerde birdenbire yükselen sürat unsuru denizlerde hâkimiyet tesisi için başlıca âmil olmuş ve uzun menzilli top ve zırhın da zuhuru hâkimiyetin katilîleşmesine hizmet etmiştir. Denebilir ki İngilterenin deniz hâkimiyeti davasında muvaffak olması yalnız isabetli siyaset görüşü ile değil bu materyal vasıtalarını metin ve mükemmel yapmak kudret ve kabiliyeti sayesinde mümkün olmuştur. Zırhlı gemi inşa sanayiine bütün dünya milletlerinden evvel başlamayı bilmesidir ki İngiltereye deniz kuvveti elde etmek hususunda bariz bir kudret kazandırmıştır. Bu kıdemi muhafazaya ona her şeyden evvel denizcilik ruhu ve sanat bilgisi rehber olmuştur. Son asırlarda hiç bir

devlet yoktur ki donanma vücuta getirmek bahsinde İngiliz harp gemilerini nümune almış olmasın. Şu halde bir devlet için denizlerde hâkimiyet kurmak meselesi, bu hâkimiyet için gerekli siyasi tedbirleri, fennî kudret ve kifiyeti kemal mertebesine ulaşmış olmakla kaimdir. İngiltere geçen asrın bidayetindenberi her iki vasfı nehsinde cemetsiz bulunmaktadırlar.

İmparatorluğun merkezi ile dünyanın her tarafına yayılmış dominyon ve müstemlekelerinin muvasala yolunu, Akdenizden geçirmek suretile ihtiyaç maddelerini en kısa zamanda en ucuz olarak temin eden İngiltere bu denizdeki ticaretin büyük menfaatlerini zaman zaman elinden kapmak istiyen Napoléon'u, Rus çarlığını, Alman imparatorluğunu denizlerde ezmiş ve mevcudiyeti için zarurî addettiği deniz yollarını daima emin bir halde bulundurmak için büyük fedakârlıklara katlanmıştır.

Umumî harpten sonra Akdenizin İngiltere için arzettiği ehemmiyet yalnız Hindistan yolu olmasından değil Irak petrollerinin Hayfaya aktılmasından dolayı hayatî bir dereceye çıkmıştır. Buna mukabil İtalya son zamanlarda Akdenizi kendine has bir gayretle tahakkümü altına almayı istihdaf eden geniş bir siyaset takib ederek ortaya atılınca İngilterenin hakikî düşmanı mevkiine geçmiş ve Habesistan seferine tekaddüm eden güçlerdenberi bu iki devlet arasında başlayan siyasi mücadele bugün en hâd safhasına girmiştir.

İngilterenin idare merkezi ve anavatanı Akdenizde olmamakla beraber bu havzadaki menfaatinin azameti ona bir Akdeniz devleti sıfatını bahşetmektedir. İtalya ise Akdenizin göbeğindeki coğrafi durumuna istinaden tam bir Akdeniz devleti olmak haysiyetile Mare Nostrom (bizim denizimiz) ülküsünü taşıyan bayrağını her fırsatta daha fazla havaya kaldırmak ve istediği istikamette dalgalandırmak hakkını iddia etmektedir. Korsikayı, Tunusu istemesi, Süveyş kanalı hisselerine iştirak etmek arzusu Akdenizi tamamen hâkimiyeti

altına almak plânının ilk tezahürleridir. Çünkü Mussolini, Akdenizi İngiltere için bir geçit ve fakat İtalya için hayat membaı olarak tavsif etmektedir. İtalyanın bu emeli şimdilik Almanya ve Rusyanın Akdenize çıkmak meramlarını arkada bırakmıştır.

Akdeniz bugün Napoléon devrinin manzarasını irae etmektedir. Yalnız rolde Napoléon'un yerine Mussolini kaim olmuştur. İngiltereyi Akdenizde boğmak istiyen Napoléon nasıl ki donanma ile bu işi başaracağına kani olmuş ise Mussolini de bu gayeyi tahakkuk ettirmek için yirmi senedenberi İtalyan donanmasının kuvvetlenmesine çalışmıştır. Umumi harpten sonra İngiltere ile arasında başlayan donanma yarışı son anlarını geçirmekte ve fakat İtalya departı kazanamadığı için İngiliz atletin önüne atılamamaktadır. Maamafih bu çetin yarışta totaliter rejimin tahrikâtına ve hariz menfaat hislerine kılparak geride kalanın bir kavgaya sebebiyet vermesi müsteb'ad görünmemektedir. Hiç şüphe yok ki İngiltere için bu kavgada mağlûb olmak ölümü kabul etmekle müsavi olacağından her ne bahasına olursa olsun İtalyan hamlelerini mukabil şiddetli hamlelerle reddedecek ve nihayet kılıcını kınından sıyrarak düelloyu silâha ve maharete dökecektir. Çünkü mücadele hayat ve memet safhasına girmiştir. Şimal denizindeki İngiliz - Alman rekabetinin sonu umumi harbi doğurduğu gibi bundan bir çeyrek asır sonra Akdenizdeki İngiliz - İtalyan rekabeti de medeniyet âlemini bir cihan harbine doğru hızla sürüklemektedir. Bu itibarla Akdeniz dünya siyasetinde mihnak noktasını teşkil etmekte, imparatorlukların ve rejimlerin zevaline sahne olacağı için bu deniz bugün fevkalâde bir ehemmiyet almaktadır. Akdenizde hâkimiyet davasını kazanacak taraf tarihi yeni bir istikamet verecek ve dünya sulhunu yeniden kuracaktır. Elbette ki bu davayı donanma varlığına dayanarak denizde kuvvetli olan ve sulhu seven taraf kazanacaktır.

A. B.

ÇEMBERLİTAŞ

Sinemasında Bugünden itibaren

GABY MORLAY

tarafından yaratılmış

Uykusuz geceler

Esrarlı aşk maceralarile dolu filmi takdim eder.

II

Heyecanlı filmler kahramanı

HARRY PIEL'in çevirdiği

İki yüzlü adam

Ayrıca: Senenin en güzel ve en eğlenceli varyete ve müzik filmi. **MAYI KUŞ**

Kadıköy Halkevi temsil ve köy gecesi

Kadıköy Halkevi Köycülük şubesi Kartal kazası dahilinde bir köy gezisi yapmış, Kartal kaymakamı ve kaza Parti reisinin iştirak ettiği bu gezide 25 kişiden mürekkep olan Halkevi azaları Dolayoba, Kurt köyü, Şişli köylerini dolaşmışlar ve köy çocuklarından hasta olanlar doktorlar tarafından muayene edilmiş, tedavi ve ilaçları meccanen yaptırılmış, yoksul mektep çocuklarına kitap, kalem, defter, şeker tevzi edilmiş, köylere kızamık, grip ve diğer hastalıklara ait matbu birçok şifhî broşürler ve resimli lâvhalar tevzi edilmiştir. Köylülerin samimî kabullerinden mütehasşis kalan gezî heyeti gece sekize kadar köylerde kaldıktan sonra avdet etmiştir.

Cumartesi günü Kadıköy Halkevi Temsil şubesi azası Şileye yaptıkları seyahatte His sel sayfa piyesini oynamışlar ve muvaffakiyetleri muhitte memnuniyet ve alâka uyandırmıştır.

İsmail Dümbüllü şerefine

16 Mayıs perşembe akşamı Beyoğlunda Fransız tiyatrosunda misli görülmemiş ve görülmeyecek alaturka musiki ve sahne ihtifali Meddah — Karagöz — Orta oyunu — Bütün tanınmış komik sanatkarların iştirakile (Gevherli hanım sultan) taklidi tarihî komedi. (20) kişilik muazzam saz küme faslı fetyi tarafından şehnaz faslı.

Biletler tiyatro gişesinde satılmaktadır.

Bugün AZAK sinemasında

3 Film birden

1 - AŞK ÇOCUKLARI

MARY GLORYNİN bu senenin büyük filmi

2 - DEMİR KAPI ARKASI

Büyük Sergüzeşt Film

3 — Paramunt Dünya haberleri Türkçe İzahatlı

Yaz Fıatlerimiz bugünden itibaren Başladı.

Hergün Balkon 15 - Parter de her yer 10 kr.

TURAN tiyatrosunda

17 ve 18 Mayıs cuma ve Cumartesi günü akşamı

YAVRUMUN GECESİ

Hamiyet Yüceses Tanburî Selâhattin

Pınar Kemani Nobar Tekyay

Halk san'atkârı NAŞİT

Tekmil kadrosile birlikte

SEVDA DOLABI

Komedi 3 perde

Tafsilât el ilânlarında. Telefon: 22127

BİTME MİŞ SENFONİ

Musiki harikasının parlaklığı, SCUBERT musikisinin ahenkarlığı

ve **MARTHA EGGERTH'in**

Altın ve billûr sesi, bu hafta bütün musiki amatörlerini ve ölmez şaheserler meraklılarını

SÜMER SİNEMASINA

Koşturuyor. İlâveten: Ekler Jurnal ve en son dünya havadisleri

Bugünden itibaren

MİLLÎ ve ALEMDAR Sinemalarında

İstanbuluların çoktanberi hasret çektikleri komikler kralı

HAROLD LLOYD (Lui) nin Bu seneki en mükemmel temsili:

FİRAVUN'un KIZI

Türkçe sözlü komedi: İkinci film:

İKİ AŞK ARASINDA

FRANCHOT TONE - MAUREEN O'SULLIVAN - VIRGINIA BRUCE

gibi en büyük yıldızları tarafından oynanmış hissi ve müessir bir aşk romanı

Bu akşam saat 21 de SARAY Sinemasında Hubay'm talebesi büyük dehakâr viyolonist

ANNIE DELMAN

Yegâne resitalini verecektir.

Piyano: **FERDİ von STATZER**

Fiatler: 150 - 100 - 70 ve 50 kuruştur.

Bugün matinelere den itibaren

Şehzadebaşı TURAN sinemasında

3 büyük Süper Film birden

1 - AŞK ÇOCUKLARI

FRANÇOİSE ROZAY ve ANDRE BRULE tarafından

Oynanan Ask, İhtiras ve hissi büyük dram

2 - İZCİLER İMDADA

15 devre 30 kısımlı JACKIE COOPER. Kalpazanlar ile izciler arasında geçen büyük sergüzeşt ve macera filmi

3 - İSTANBUL Türkiye'nin İNCİSİ

Türkçe sözlü ve şarkılı müzikli. Saat 11 den itibaren devamlı seanslı matinelere. 17 Cuma günü akşamı HAMİYET YÜCESES, sanatkar NAŞİT ve arkadaşları birlikte büyük müsamere.

YENİ NEŞRİYAT

Hazreti Fatımatüzzehra

Kürsü vâizlerinden Alasonyalı Mehmed Cemal Ögüd tarafından bu nam ile yazılan eser intişar etmiştir.

Şehzadebaşı

FERAH sinemasında

Telefon: 21359

1 - Aşkın Göz Yaşları

Türkçe sözlü Arapça şarkılı

2 - BRİTİCH Paramount

Jurnal

3 - KANLI PUSU

Askerlik işleri

Beşiktaş Askerlik şubesinden:

İhtiyat eratin yoklamaları 31/5/940 tarihinde hitam bulmuş olacağından şubemizde kayıtlı 311 ilâ 331 doğumlu ihtiyat eratin şimdide kadar yoklamasını yaptırmamış olanların haftanın pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 9 dan 12 ye kadar müracaat ederek ihtiyat yoklamalarını behemehal yaptırmaları lüzumu bir kere daha ilân olunur.

İhtiyat eratin yoklaması

Beykoz askerlik şubesinden: Mazeretleri dolayısıyla vaktinde yoklamasını yaptırmayan ihtiyat eratin 311 — 331 dahil doğumlarının yoklamasına 15 hazirana kadar devam edilecektir. Yoklamasını yaptırmayanlar bu müddet içinde her gün şubeye müracaatla yoklamalarını yaptırabilmeleri ilân olunur.

BU AKŞAM

MELEK

Sinemasında

MADAM ve ŞOFÖRÜ

Fransızca sözlü. Baş rollerde:

CONSTANCE BENETT

ve **MARLENE DIETRICH'in**

en çok sevdiği partnieri

BRYAN AHERNE

BU HAKİKİ BİR KAHKAHA TUFANIDIR.

Sizi kahkahalarla güldürecek

Zevkli, neş'eli ve sevimli bir film

SÖZÜN GELİŞİ

Havadis nedir?

Dostum Hikmet Münir, dün «Vakit» teki haftalık yazısında merhum Celâl Sahir'e ait bir hatırasını naklediyordu. Celâl Sahir bir gün kendisine gazetelerden şikâyet etmiş: «Olmuş şeyler ilân ediyorlar, demiş, meselâ geçenlerd «falan hırsız tutulmadı» diyorlar. Bu da havadis midir? Tutulmamışsa niçin yazıyorsun? Tutulduğu zaman yaz!»

Bu satırlar insanın aklına «havadis nedir?» sualini getiriyor. Amerikadakil gazetecilik mekteplerinden birinde, bir profesör havadisı şu misalle tarif eder: «Meselâ bir köpeğin bir kadını ısırması gazetelere yazılacak bir havadis değildir. Yazılsa kimse okumaz bile. Fakat gayet bir kadın bir köpeği ısırır bu birinel sahifelerde yer almaya lâyık, herkes tarafından merakla okunan bir havadis olur.»

Zeki profesör bu güzel buluşla «havadis, mutad olmayan hâdisedir» demek istiyor. Sanıyorum. Eğer kadınların köpekleri ısırması mutad olsaydı o zaman hiçbir gazeteci bu hâdiseyi yazmak zahmetine girmezdi.

«Tutulmayan hırsız» bahsi de tıpkı bunun gibidir. Hırsızların tutulması muhakkak ve mutad olan memleketinde bir hırsızın ele geçmemesi mühim bir havadis teşkil eder. Eğer hırsızların tutulmaması âdet hükmine girmiş olsaydı, o zaman böyle bir vakayı havadis diye gazeteye koymak cidden abes olurdu.

Havadis, mutad olmayan hâdisedir. Avrupada sulh içinde yaşamak mutad bir şey olduğu o güzel günlerde «sulh» havadis bile değildi, onun için bahsi bile geçmezdi. Fakat vakta ki ortalık muharebelerle karmakarışık oldu; şimdi yazılabilecek havadislerin en mühimmi «sulh» tur. Bütün beşeriyetin dört gözle beklediği bu havadis ne yazık ki hiçbir gazetede görülmüyor. Heyhat! Şimdilik görülmeye ümidi de yok.

Harp tebliğleri

Almanların Wissembourg muntakasında yaptıkları hücum püskürtüldü. Meydan muharebesine dair haberler Rotterdam teslim olmuş

Paris 14 (A.A.) — 14 mayıs sabahı tarihli Fransız tebliği: Alman hücumu, fazlalaşan bir şiddetle inkıfâf etmekte. Merkezi Belçikada kayde değer bir şey yoktur. Düşman, Liège'den Namur'a Sedana kadar Meuse nehrine varmış. Sedan tahliye edilmiştir ve bu şehrin civarında ve aynı zamanda Dinantın şimal muntakasından bilhassa şiddetli saldırılar olmuştur. Longwy'nin cennubundan Moselle'e kadar çarpışma devam etmektedir. Wissembourg muntakasında düşmanın hücumları püskürtülmüştür.

Kıtalarımız ve müttefik kıtaları, bilhassa tankları ve hava kuvvetleriyle çok büyük şiddetle gayret sarfeden düşmana karşı cesaretle çarpışmaktadır.

13 mayıs günü akşamı, 16 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bu rakam, 13 mayıs akşamı neşredilen tebliğdeki rakama ilâve edilmektedir. Gece, istihbarat hava kuvvetlerimizi, müteaddit keşifler yapmıştır.

Fransız akşam tebliği

Paris 14 (A.A.) — 14 mayıs akşam tebliği:

Belçikada Meuse (Möz) nehrinin şimalinde plân mucibince hareketimize ve ilerî organizasyonumuza devam ettik.

Şimdiki cepheimize iki noktadan hücum eden düşman püskürtülmüş ve ağır tank zayıfları vermiştir.

Almanlar Meuse nehrini Namur'un cennubunda muhtelif noktalardan geçmeye teşebbüs etmişlerdir. Mukabil hücumlar yaptık. Muharebe ezcümle Sedan bölgesinde henüz devam ediyor. Burada düşman hâlen çok ağır zayıflar vererek büyük bir ısrarla gayret göstermektedir.

Alman kıtaları Moselle'in garbinde bazı mevzî hücumları yapmıştır. Bu hücumlar zayıfla püskürtülmüştür.

Tayyarelerimizin muharebeye şiddetle ve tesirli bir surette müdahale etmişlerdir. Bundan başka 13/14 gecesi ve 14 sabahı müteaddit istikşaf uçuşları yapılmıştır. Stratejik noktalar ve askerî kâfiyeler muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir. Hava muharebeleri esnasında 15 düşman tayyaresi topraklarımız üzerine düşürülmüştür.

Narvikte hareket muvaffakiyetle sevk ve idare edilmiştir.

İngiliz tebliği

Londra 14 (A.A.) — Hava nezaretinden tebliğ edilmiştir: Hâlen Hollandada yapılan muharebedeki hava hareketinin muzaaf hedefi vardır: Düşman hareketini ve münakalelerini bozmak ve müttefik kıtaatın ilerlemesini himaye etmek.

Bombardıman tayyarelerimizin Hollandada ve Belçika muharebe meydanlarına giden düşmana şose ve demiryolu üzerinde taarruza devam etmişlerdir. Bu bölgelerde düşmanın münakale hatlarında çok mühim hasar vukua getirilmiştir.

Brabant yolları boyunca düşman kollarına karşı şiddetli hücumlar yapılmış yollar muvaffakiyetle sarılmıştır.

Bombardıman tayyareleri hedeflerini daha iyi teşhis için paraşüt füzeler kullanmışlardır. Tayyareler dafi toplanan şiddetli mukabelelerle karşılaşmışlardır.

Avcı tayyareleri muharebe meydanı ile bu meydanlara çıkan yollar üzerinde mistemirren devriye vazifesini görmüşlerdir. Yapılan hava müsademelerinde üç İngiliz Hurricane tayyaresi Vouzier yakınında 30 düşman bombardıman tayyaresine ve bunlara refakat eden avcı

tayyarelerine hücum etmiştir. Bir Messerschmidt 110 ve bir de Heinkel tayyaresi düşürülmüştür.

Hollanda tebliği

Londra 14 (A.A.) — Reuter ajansı, Hollanda başkumandanlığının Hilverundan radyo ile neşrettiği şu tebliği veriyor: Ordumuz, çok müşkül şartlara rağmen, kahramanca çarpışmakta devam ediyor. Düşman, şimal eyaletlerimize yerleşmiştir.

Zuiderze barajını zaptetmek üzere düşmanın sarfettiği gayretlere muvaffakiyetle mukavemet etmekteyiz.

Rotterdamın şimali kati surette elimizde bulunuyor. Kitaatımız, su altında bulunan müdafaa hatlarından bazılarını yeniden ele geçirmişlerdir.

Helden deniz üssü hiçbir zarara uğramamıştır. Brabantta vaziyet şüphelidir. Zelanda elimizde bulunuyor.

Londra 14 (A.A.) — Reuter ajansı, Hollanda başkumandanlığının radyo ile neşredilen şu resmi tebliğini veriyor:

13 mayıs sabahı, Alman tayyareleri, Hollanda donanmasına mensup gemilere, Hollanda sahili açığında taarruz etmişlerdir. Bu taarruz muvaffakiyetsizlikle neticelenmiştir.

Helden deniz üssü üzerinde uçan dört Alman tayyaresinden üçü düşürülmüştür. Müttefikler diğer iki tayyare daha düşürülmüştür.

13 mayıs akşamı, Alman topçusu Yssel gölünü Şimal denizinden ayıran seddi zaptetmek üzere bir saat uğraşmıştır. Bu taarruz, püskürtülmüştür.

Belçika tebliği

Brüksel 14 (A.A.) — 14 mayıs akşam tebliği: 13-14 mayıs gecesi, Belçika kuvvetleri, hareket plânı mucibince müttefik müdafaaasının organize etmekte oldukları ve müttefiklerin çerçevesine girdikleri yeni mevzilerine tam bir intizam içinde ve zayıflar vermeden geçmişlerdir.

Namur, bombardıman tayyarelerinin müzaheretine dayanan makineli kıtaatın şiddetli hücumlarına bütün kuvvetle mukavemet etmektedir.

Gündüz 13 Belçika motorlu cüzütamları ve bir süvari kolu Gette'de parlak bir muharebe vermişlerdir.

Alman tebliği

Berlin 14 (A.A.) — D. N. B. ajansı, Alman ordusu başkumandanlığının şu tebliğini veriyor:

Hollandada, Amersfoort'un cennubu şarkisinde Grebbe hattı üzerinde ilerî hareketimize devam muvaffak olarak, Utrecht istikametinde mesafe kazandık. Cennuba gönderilen diğer kuvvetler, Utrecht'ten Rotterdam'a kadar olan mukavemeti yiktıktan sonra Hollanda kalesine girmişlerdir.

Daha cennupta kıtalarımız, Breda'dan Ercant mansabı istikametinde ilerlemişlerdir.

Rosendahl alınmıştır. Belçika'da Detournhout şehrinin cennubu şarkisinde Büyük Detournhout alınmıştır. Daha cennupta Büyük Cetto'e varılmıştır.

Namur'un şimalinde zirhli kuvvetlerimiz, Dyle müstahkem mevkiine doğru firar halinde bulunan düşmanı kovalamaktadır.

Düşmanın zirhli arabaları, gerek hava taarruzlarıyla, gerek karadakil taarruzlarıyla çok zayıflar vermişlerdir.

Liège şehri eltimizdedir. Namur - Liège hattı cennubunda ilerleyen kıtaatımız, Ardenne'leri geride bırakmışlar ve öncülerle birlikte Meuse'e varmışlardır.

Harekât Cennubi Belçikada da süratle ve

Vergilere yapılacak zamlar

Lâyiha bugün Meclis âzalarına dağıtılacak ve cuma günü de umumî heyette görüşülecek

Kazanç vergilerine yüzde 50, 25 ve 10 nisbetinde zam yapılacaktır. Hava kuvvetlerine yardım, tütün ve müdafaa vergileri birer misli artırılıyor. Nakliyat, istihlak vergileri. Fevkalâde mahiyette millî müdafaa vergisine tâbi tutulacak işçiler

Ankara 14 (Telefonla) — Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair olan kanun lâyihasının encümenlerce müzakeresi bitmiştir. Lâyiha, yarın Meclis âzasına dağıtılacak ve cuma günü Meclis umumî heyetinde görüşülecektir. Hükümetin yeni yıl bütçesi ile yakından alakası bulunan bu projenin müstacelen müzakeresini Meclisten istemesi kuvvetle muhtemeldir.

Projenin aldığı son şekle göre, kazanç vergisi kanunu ile bu kanunun ek ve tâdilleri mucibince kazanç (asgari mükellefiyet dahil) vergisine tâbi mükelleflerden: Merkezleri Türkiye'de bulunan anonim, komandit, limited ve kazanç dağıtan kooperatif şirketler ve bunların şubeleri; Türkiye'de yerleşmiş veya yerleşmiş sayılan ecnebi müesseseleri; umumî, mühlak ve hususî bütçeli daire ve müesseselerle menafîi umumiyeye hâdim cemiyetlere âid olup ticarî bir gaye takib eden müesseseler; bankalar, bankerler ve bankerlik muameleleriyle uğraşan sarraflar, tasarruf ve taavün sandıkları, ithalat, ihracat ve beynelmîl nakliyat komisyoncuları ile konsinyasyon suretinde iş yapan komisyoncular, komisyon üzerine muamele yapan ticaret ve fabrika müesseseleri; toptan ecza tacirleri, fabrikalar, matbaalar, transit depoları ve antrepolar, beheri tic yüz tondan fazla vapur işletenler, bina vergisi kanunu mucibince (hamamlar ve fırınlar hariç olmak üzere) gayri safi iradları 2000 lira ve ondan fazla olan mahallerde ticaret ve sanat yapanlar, (2000 liranın hesabında belediye veya köy sınırları içindeki mağaza ve depo dahildir) ithalat ve ihracat ticaretile iştigal edenler; ticaret ve zahire borsası bulunan yerlerde, bu borsalarda alınıp satılan mallar üzerine komisyonculuk yapanlar; borsa acenteleri, mübayaacıları ve simsarları; her nevi sigortacılar ve sigorta komisyoncuları, noterler, sahip oldukları madenleri ve dalyanları ve voli mahallerini kiraya verenler, şehir ve kasabalarda apartmanları ve nüfusu 5000 ve daha ziyade olan mahallerde toptan kiraladıkları hanları doğrudan doğruya işletmeyen parça parça kiraya verenler, müteahhidler ve mütezimler ve kazanç vergisi kanununun 19

uncu maddesinde yazılı serbes meslek erbabının kazanç vergilerine (asgari mükellefiyet ve serbes meslek erbabının maktu vergileri dahil) yüzde 50, aynı kanunun 17 nci maddesi mucibince gayri safi irad üzerinden vergiye tâbi iş ve teşebbüsler erbabının kazanç vergilerine yüzde 25, 37 nci maddesinde yazılı mükelleflerin kazanç vergilerine yüzde 10 zam olunmaktadır.

Projenin 3 üncü maddesi mucibince hava kuvvetlerine yardım vergisi bir misli artırılmakta ve 4 üncü maddesi mucibince de sigorta şirketleri, banka ve bankerlerden alınmakta olan muamele vergisine bir misli zam olunmaktadır.

Şeker istihlak vergisi

Projenin 5 inci maddesi şöyledir:

«Memleket içinde istihsal veya ecnebi memleketlerden ithal olunan şekerlerden kilo başına 7 kuruş münzam istihlak vergisi alınır. Bu vergi dahilinde istihsal olunan şekerlerden 1718 sayılı kanunun 6 nci maddesi mucibince ve haricden ithal olunan şekerlerden de gümrük resmi ile birlikte ve aynı usullere tevfikân tahsil olunur.

Munzam istihlak vergisi, dahilî istihlak miktarına göre, 3101 sayılı kanunun birinci maddesinde yazılı tezyid ve tenzile tâbi değildir.

Madde 6 — Gümrük İthalât tarifesinin 595 inci numarasının (B) pozisyonuna dahil maddelerden kilo başına 5 kuruş münzam istihlak vergisi alınır.

Nakliyat vergisi

Kanunun müteakib maddelerinde nakliyat vergisine yapılan zamlardan bahsolunmakta ve nakliyat kanunun 2 nci maddesinde yazılı vesaitte birinci mevki için 5, ikinci mevki için yüzde 2,5, üçüncü mevki için yüzde 1 nisbetinde zam yapılacağı zikredilmektedir.

Tütün ve içkiler

Lâyihanın 12 nci maddesine göre, tütün mamûlâtının (enfîye ve tömbeki dahil) Müdafaa vergisine bir misli, rakı konyak ve likörlerin vergisine şişe hacmi santilitreye kadar olanlardan şişe başına 3, 25 santilitre olanlarda şişe başına 4, 25 santilitreden fazla olanlarda şişe başına 6, şampanya ve viskinin vergisine şişe başına 50, sarapların vergisine litre başına 2, biranın vergisine fiş ile

satılanlardan litre başına 8 ve şişe ile satılanlardan şişe başına 4 kuruş zam alınacaktır.

Kibrit

Muhteviyatı vasatî 50 çöp olan beher kibrit kutusundan 10 para ve çakmak taşlarının beher adedinden 1 kuruş Millî Müdafaa vergisi alınacaktır.

Fevkalâde Millî Müdafaa vergisi

Projenin teşviki sanayi muafiyetlerinin kaldırılmasına ve Millî Müdafaa vergisi ihdasına aid olan 14 üncü maddesi aynen şöyledir:

«1055 numaralı kazanç vergisinden muaf bulunan sınaî müesseselerle mezkûr kanunun 17 nci maddesinde yazılı işçiler fevkalâde mahiyette olmak üzere Millî Müdafaa vergisine tâbi tutuluyorlar.

Millî Müdafaa vergisi mükelleflerinden 2395 numaralı kazanç vergisi kanunu ile ek ve taddilleri hükümlerine nazaran dahil oldukları zümrelere göre mezkûr kanunda yazılı nisbet ve şerait dairesinde vergi ve ruhsat terkesi harcı alınır. Bu verginin tarh ve tahakkuk ve tahsil kanununa riayetsizlik hallerinde tatbik olunacak muamele ve cezalar da aynı hükümlere tâbidir. İtiraz ve temyiz muameleleri 3692 numaralı kanun hükümleri dairesinde cereyan eder. 2729 numaralı kanun hükmü, Millî Müdafaa vergisi mükellefleri hakkında da tatbik olunur.

Muhtelif mamûlâtın

Lâyihaaya bağli cedvele göre ipek ve ipeklerden 50, 150 ve 255, ipek mahlût ve ipek mensucatın kilosundan 150, 175, 250, 300, 500. İpek ve mahlût ipekten hazır eşyanın kilosundan 300 - 500, terkib yolile elde edilen lâtik ve bunların mamûlâtının kilosundan 30, 80, kaplamalık ağaç yaprak ve şeritler, parke tahtası, kontrplak tahtaları 2,3, kâğıd ve tatbikatından 10, 20, keten, kendir, manîlâ keten bezî, jut vesair iplik imaliye ve dokumaya elverişli nebatî maddelerden 8, 6, 30, keten, kendir veasir mevaddî nebatiyeden mamûl mensucatın 20, 40, 50, keten, kendir ve sairiden mamûl hazır eşyadan 60, muşamba ve muşamba mamûlâtından 5, 10, 50, çini ve porselen mamûlâtından 3, 5, 10, muhtelif pozisyonlara dahil camların kilosundan 2, 3, 4, 5, 10, 15, 20, 50 kuruş istihlak vergisi alınacaktır.

Tâli tiftik mallarında yüzde 10 tenzilât yapıldı

Türkiye tiftik ve yapı işi ihracatçıları birliği umumî kâtipliğinden:

Tiftiklerin ihtilâfı neticesinde artan bazı şeyler vardır ki bunlara tali tiftikler unvanı verilmektedir. Bunlar deri, kaba ve yağlı mallardır.

Birliğimiz ahiren bu tali mallara ve yalnız ihracatın serbes bulunduğu memleketlerden bazılarında ait fiatlerden yüzde 10 tenzil etmiştir. Bu tenzilât esas mallara ait değildir.

Önceden tesbit edilen bir plân mucibince cereyan etmektedir.

Fransa - Lüksemburg ve Fransa - Belçika hudutlarına varılmış ve Mezières - Charleville hizasında birçok noktalardan geçilmiştir.

Harp tayyareleri filoalarının ezcümle pike uçurlar yapan tayyare gruplarının ve tahrip unsurlarının himayesi altında olarak Meuse'un Fransız erazisindeki kısmı da geçilmiştir.

Sarrebrük'un cennubunda hava ordumuz düşman tayyare meydanlarına taarruz etmiştir.

Rotterdam teslim olmuş

Berlin 14 (A.A.) — Tebliğ: Çok alçaktan uçan Alman muharebe tayyarelerinin hücumlarındaki büyük ehemmiyet ve hücum arabalarının hücumları tesirle, Rotterdam şehri teslim olmuş ve bu suretle tahrip edilmekten kurtulmuştur.

Belçikada, Alman zirhli kıtaları kaçan düşmanı takip ederek 1815 in tarihli muharebe meydanı olan Ligny'ye varmışlardır.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Meuse nehri

Son büyük muharebeler Meuse nehri etrafında cereyan ediyor. «Möz» diye telaffuz edilen bu nehir, Fransadan, Belçikadan ve Hollandadan geçer.

Yukarı Marne denen Fransız eyaletindeki Ayvrecourt mevkinden çıkan Meuse, şimalde doğru ilerler; Bourmont ve Neufchâteau'yu geçer; yaylalardan aktıktan sonra, eskiden Moselle'le birleştiği Pagny'ye varır.

Burada, akışı hafifler, yavaşlar. Dun-sur-Meuse yaylasından geçer; Vancouleurs, Vaid, Coumercy, Saint-Mihiel, Verdun mevkiilerini tayyettikten sonra aşağı rakımlara iner; uzun zaman garbe doğru akar. Burada da, eskiden kendisine Aisne

ve Aire suları iltilhak ederdi. Semoy suyu kendisine katılır. Böylece Meuse nehri, Fumay, Givet ve Namur'u kateder. Sambre kendisine Namur'da katılır. Maden kömürü dağlarının boyunca akar. Liège'li suları Maestricht ovasına girer. Gene garp tarafına çevrilir. Peel bataklığına kadar böylece iner. Roer'i geçip Rotterdam limanını teşkil eder. Mansabı Rhin nehrininki ile karışmaktadır. Birlikte çok camur getirir. Akışı oldukça muntazam olmakla beraber ilkbaharlarda taşar, bazan da korkunç su baskınları hasıl eder. Mansabından Sedan'a kadar seyrüsefere elverişlidir. Oradan sonra da, kanallar vasıtasile Pagny'ye kadar gidiir.

Nehrin boyu 950 kilometredir.

Amerikaya mal sevkeden tüccarlar hakkında bir tebliğ

Ankara 14 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmektedir: 4/12/940 tarihinden evvel Amerikaya enconsignation mal sevkettmiş olup bu tarihten sonra işbu malları satmış olanlar veya hâlen Amerikan gümrük antrepolarında bu malları kendi namlarına olarak depo ettirmiş bulunanların 25 mayıs 940 tarihine kadar yukarıda yazılı hususati tevsik edecek noterlikçe musaddak veya aslı vesikalarla Ticaret Vekâletine müracaatları lâzım gelmektedir.

Çorumda yağmurdan köprüler yıkıldı

Çorum 14 (A.A.) — Bir haftadanberi devamlı yağın yağmur dün şiddetini artırmıştır. Alacada büyük bir köprüyü, köylerdeki bazı köprüleri sular götürmüştür. Yıldırımın birkaç hayvan telef olmuştur. İnsanca zayıflar yoktur. Yağmur devam etmektedir.

İsviçre borsaları kapandı

Bern 14 (A.A.) — İsviçre borsaları müdüriyeti, borsaların yeni bir işara kadar kapatılmasına karar vermiştir.

PONÇIKI

Erenköy M. T. imzalı bir okuyucumuzdan aldığımız mektupta: (Ponçiki) ismindeki tatlinin nasıl yapıldığı soruluyor. Müşköllere cevap sütunumuzda bunu tarif etmek çok yer işgal ettiğinden burada yazmağı münasip gördük.

Ponçikiyi yapmak için lâzım olan malzeme şunlardır: 500 gram iyi çins elenmiş un, 40 gram maya, 100 gram ince Amerikan şekeri, 1 gram tuz (bir tutam), 2 yumurta, 250 gram ılık süt, bir limonun rendelenmiş kabuğu, 70 gram tereyağı, 250 gram erik marmelâdı, yoksa her hangi bir marmelât.

Mayanın hazırlanması: Maya ılık sütün yarısı ile halledilecek, biraz un ilâvesiyle iyice karıştırılacak, sonra kabarması için üstü örtülerek sıcak bir yere konulacaktır.

Sütün çok sıcak olmamasına dikkat edilmelidir. Zira maya bozulur ve kabarmaz.

Tatlinin yapılması: Maya kabardıktan sonra içerisine tereyağını, şekeri, tuzu, yumurtaları, limon kabuğunu, unu ve sütü ilâve ederek iyice karıştırmalı. Hamurun çok yumuşak olmasından sakınmalı. (Çünkü ponçikilerin doldurulması güçleşir). Bunun için sütü azar azar ilâve etmeli. İcap ederse sütün hepsini kullanmamalı.

Hamur güzelce karıştıktan sonra üstünü örterek tekrar kabarması için sıcak yere konulmalıdır.

İyice kabaran hamurdan parçalar kopararak un serpilmiş hamur tahtası üzerinde hafifçe yuvarlamalı ve merdane ile pek az açmalı. Bir kahve kaşığı marmelât koymalı ve hamurun diğer kısmını üzerine kapamalı. Bir bardakla yuvarlak kesmeli.

[İçine çok marmelât koymamalıdır. Çünkü pişerken akar.]

Hazırlanan bu yuvarlakların tekrar kabarması lâzımdır. Kâfi derecede kabardıktan sonra tavada yeşilimsi yağ içinde iki tarafı nar gibi olarak kızartmalı. Tabâğa çekerek üzerlerine ince toz şeker serpmeli.

Tavadaki yağ çok bol olmalıdır. Ponçikiler yağda yüzerek kızarmalıdır.

Yağın çok kızgın olmamasına dikkat etmelidir. Zira pastalar çabuk kızarır, fakat içleri pişmemiş kalır.

Eğer yağ az sıcak olursa, pastalar kızarken fazla yağ içerirler.

Yağ, pişirilen pastalar kızarken fazla kızarsa, kenara çekmeli ve içine soğuk yağ koymalıdır.

Pastanın yağı içmesine mâni olmak için yağ içerisine 2 - 3 kaşık konayk atmak faydalıdır.

PIRELER

Yaz yaklaşırken tedbir almak lâzımdır

Havalar ısınmağa başladı; pirelerin meydana çıktıkları zaman yaklaşır. Evlerde pireleri kaçırmak için temizliğe çok dikkat etmek lâzımdır. Odaları her gün sirke ile silmek pire tohumlarını bitirir.

Muşambalı olmayan evlerde, bazı odaların döşeme tahtaları birbirinden ayrılmış haldedir. Bu odalarda, ne kadar çalışılsa pireler bitirilemez. Bu aralıklara saklanan pireler istedikleri zaman meydana çıkarlar. Bu gibi yerlerde pirelerle mücadele için en iyi çare bu aralıkları tıkamaktır. Beş on kuruşluk cam macunu bu iş için kâfidir.

Maamafih daha az masraflı bir usul de vardır: Gece yatarken bir leğen su içerisine küçük parçalara kesilmiş sekiz on gazeteyi atmalı. Sabah bu gazeteler hamur haline gelmiştir. Leğeni ateşe koymalı, hamuru karıştırarak pişirmeli. İçerisine evvelce pişirilmiş su ile undan yapılmış çirişi katmalı. Bir çeyrek pişirdikten sonra ateşten indirmeli ve bir bıçakla tahta aralarına tıkamalı.

Tayör içine giyilen blûzlar

Tayör içine giyilen blûzlar ekseriyetle önden düğmeli oluyor. Fakat bunlar muhtelif biçimde yapılıyor:

1 — Sıklâmen renkte krep birmandan yapılan bu blûz pli ve biyelerle süslenmiştir. Kendi renginde kristal düğme ile iliklenmiştir.

2 — Mercan rengi krep saten blûz.

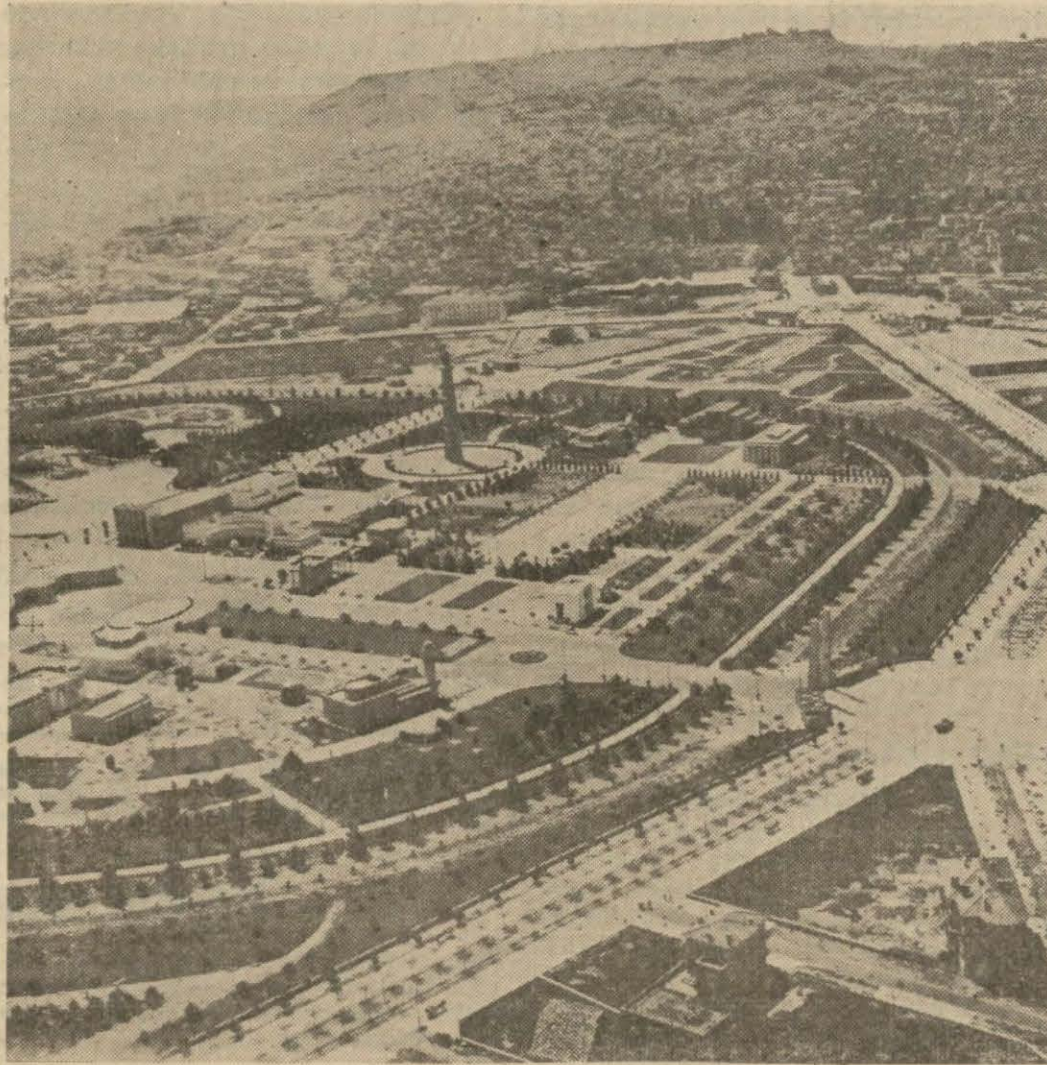
İnce nervürlerle süslenen blûzun önü kendi kumaşından küçük düğmelerle ilikleniyor.

3 — Çivit mavisi muslinden plilerle süslenmiş blûz. Aynı hizada pliler kesilerek blûza ayrı bir garnitür yapılmaktadır. Yaka ve kol ağzlarına ara sıra kesilerek feston hissi veren pliler yapılmıştır. Aynı renk sedef düğmeleri vardır.

4 — Kırmızı krep maroken blûz. Göğüs ve kollar büzgülerle süslenmiştir. Kumaşından düğmeleri vardır.

5 — Sarı krep döşinden blûz. Aynı renk ensiz Valânsiyen danteli ile süslenmiştir. Kehribardan düğmeleri iliklenmiştir.

İzmirde fuar hazırlığı

Kültürpark ve fuarın tayyareden alınmış bir resmi

İzmir (Akşam) — İzmir enternasyonal fuarı hazırlıklarına devam edilmektedir. Bu seneki fuara iştirak edecek ecnebi firmalara veya ecnebi firmalar namına iştirak ederek satış yapacakların her birine Vekiller Heyeti kararile 2,000 liraya kadar serbes döviz verilecektir.

Devlet demiryolları umum müdürlüğü tarafından fuara iştirak edecek veya fuarı ziyaret edecek olanlara yapılması muvafık görülen tenzilat, Avrupa hattına da teşmil edilmiştir.

Belçika demiryolları idaresi, yolcu trenlerinde fuar eşya ve ziyaretçileri için yüzde 25 nisbetinde tenzilat yapacağını bildirmiştir. Fuar eşyası için hususi bir tarife tatbik olunacaktır.

Filistin demiryollarında da yüzde 50 tenzilat kabul edilmiştir. Bulgaristandan İzmir fuarını görmeğe gelecekleri geliş ve dönüşte yüzde 50 tenzilat yapılacaktır.

Yunanistandan doğrudan doğruya veya transit suretile geçip İzmir enternasyonal fuarını ziyaret edecekleri Fransız ve Yunan demiryolları şirketlerinde yüzde 30 nisbetinde tenzilat kabul edilmiştir. Ayrıca dönüşte nakledilecek fuar eşyası, meccanen nakledilecektir.

Türkiye - İtalya arasındaki liman ve iskeleler için İzmirdeki Fratelli Sperko acentesi, vapurlarında fuara iştirak edecekler için — yemek ücreti de dahil olmak üzere — yüzde 50 tenzilat kabul ettiğini, fuar komitesine bildirmiştir.

Eti Bank umum müdürlüğü fuar-daki pavyonu, fuar meydanından

Müthiş bir cinayet

Bir kadın kocasını, sevdiği gence öldürttü

Soma (Akşam) — Kazanmaz Deniz köyünde tüyler ürpertici bir cinayet işlenmiştir. Bu köy halkından Süleyman karısı Ayşe, kocasının akrabasından Mustafa ile bir müddettenberi münasebeti sıklaştırmıştır. Ayşe Mustafaya kocasını öldürürse bütün tarlalarını kendisine vereceğini ve birlikte yaşayacaklarını söylemiş, cinayete teşvik etmiştir.

Geçen gün Süleyman odun kesmek üzere ormana gitmiştir. Ayşe derhal Mustafayı bularak «Kacam ormana gitti, orada işini bitir» demiştir.

Mustafa ormana gitmiş ve işini bitirerek yüzünü yıkamakta olan Süleymanı bulmuştur. Mustafa: «Ben de odun keseceğim, baltan keskin midir?» diye sormuş, Süleyman da: «Keskindir, lâzımsa all» cevabını vermiştir. Mustafa baltayı alınca Süleymanın başına indirmiş ve kafasını parçalayarak Süleymanı öldürmüştür. Bundan sonra köye gelmiş, Ayşe ile birlikte yemek yemiş ve bir saat mesafedeki köyüne gitmiştir.

Akşam Süleyman avdet etmeyince babası karakola müracaat etmiştir. Derhal müddeiummiliğe haber verilmiş ve müddeiummü B. Mithat Anıl, merkez karakol komutanı Ramazan onbaşı ve bir jandarma ile ormana gitmiştir. Burada cesed bulunmuş ve yapılan tahkikat neticesinde katiller meydana çıkarılmışlardır. Ayşe ve Mustafa yakalanmışlar cürümlerini itiraf etmişlerdir.

Fazla rakı yüzünden öldü

Yaşar adında bir iki gün evvel fazla rakı içip sarhoş olduktan sonra gece sokakta dolaşırken birdenbire fenalaşmış ve öldüğü yere düşüp sızmıştır.

Polis devriyeleri Yaşarı bu vaziyette görüncé Beyoğlu hastanesine kaldırmışlardır. Yaşar iki gün hastanede kalmışsa da tedavisine imkân görülemediği ve dün gündüz hastanede ölmüştür. Ölümlü vakası müddeiummiliğe bildirilmiş, Adliye doktoru B. Enver Karan tarafından yapılan muayene neticesinde, otopsi yapılmak üzere cesed morga kaldırılmıştır.

sonra bir maden müzesi halinde daima açık bulundurmağı kabul etmiştir. İş bankası pavyonu da aynı şekilde halkın istifadesine açık bulundurulacak ve burada bulunacak bir memur, İş bankasına bağlı fabrikalar için sipariş kabul edecektir.

Bu seneki fuarın, geçen yıllardan daha mükemmel bir eser olması için muhtelif şekillerde çalışılmaktadır.

MÜŞKÜLLERE CEVAP

Halılardaki güveler nasıl imha edilir? Göztepe Leman Ş. — Halılarımızdaki güve yeniklerinin naftalın atmanıza rağmen devam etmesi halının tüyleri içindeki güve yumurtalarının ölmemesinden ileri geliyor. Bunun için en iyi usul şudur:

Bir az su içinde naftalın eritmeli. Temiz bir bezi bu naftalınli suya batırmalı, hafifçe sıkarak bu bezi güve yenili olan yere yaymalı ve kızgın ütü ile ütlemeli. Bezden çıkan naftalın kokulu sıcak buhar güvelerin yumurtalarını öldürür.

Çamur maske

Eskişehir Nilüfer: 1 — Artistlerin genellikle muhafaza için yüzlerine yaptıkları çamur maskeler hakiki çamurdan değildir. Su ile ezilen bazı tozlardan yapılmıştır.

2 — Renkleri solmuş siyah kürklerin evde boyanması mümkün değildir.

3 — Beyaz ayakkapları lekesine göre benzinle, ince zımpara kâğıdı ile temizlendikten sonra boyanmalıdır.

4 — Yüzünüzdeki sivilceleri ve siyah beneklerin zail olması için süreceğiniz kremler ve ilâçların pek az tesiri olur. Bunlar ekseriyetle mide, karaciğer, barsak rahatsızlıklarından ileri gelir. Doktorunuza sorup onun vereceği rejimden istifade edebilirsiniz.

Kırpikleri uzatan ilâç

Ayşe Aydın Beşiktaş caddesi No. 4 — Bu kadar sabırsız olmayınız. Sıranızı bekleyiniz. Sorduğunuz, kırpikleri uzatıp sıklaştıran ilâcın tertibi şudur:

20 gram vazelin yağı, 8 gram hintyağı, 2 gram asit galik, 3 damla aselbent, 14 damla levanta çiçeği esansı.

Çile karşı basit bir ilâç

Bahar gelince açık havada gezmek, kırlara gitmek bir ihtiyaçtır. Fakat bu mevsim güneşi yüzde lekeler, bilhassa çil yapar. Çil ekseriyetle ince beyaz tenlilerde görülür. Bu lekelerden kurtulmak için basit bir ilâç vardır. On gram borax, on gram gül suyu, iki gram aselbent, yüz gram çiçek suyu almalı.

Borax çiçek suyu içinde eritildikten sonra diğerleri ilâve edilerek karıştırılmalı.

Sabah ve akşam bir parça pamukla bu mahlûttan yüze sürmeli ve silmeden kurumağa bırakmalı.

Kullanılacağı zaman şişeyi iyice çalkalamak lâzımdır.

Bu ilâca devam edilirse az zamanda faydası görülür.

Uzun müddet kullanılmıyan mürekkep kalem nasıl temizlenir?

Uzun müddet kullanılmıyan mürekkep kalem için içindeki mürekkep koyulaşır, yazı yazılacağı zaman güçlük çekilir. Kalem açılır, sirkeli su ile yıkandıktan sonra içerisine tekrar mürekkep doldurulursa yeni gibi olur.

Süpürgenin çok dayanması için

Yeni alınan süpürgenin çok dayanması için şaplı suda bir müddet ıslamak kâfidir. Dört bardak suya bir çorba kaşığı toz halinde şap karıştırıp eritmelidir.

Süpürgenin süpüren kısmını bu su içinde dört beş saat bırakmalı, sonra silkmeli ve gölgede kuruttuktan sonra kullanmalı.

Saçların parlak ve yumuşak olması için

Saçların parlak ve yumuşak olması için baş yıkandıktan sonra hafifçe ısıtılmış tüylü havlu ile saçları kurutmak lâzımdır.

Havlu yaşılanınca onu bırakarak bir diğerini almalı. Bu ılık friksiyon saçların köklerinin derisini pembeleştirerek saç köklerine kuvvet verir.

Nasıra karşı ilâç

Bu mevsim ayaktaki nasırların sancuları artar. Bunlardan kurtulmak için her gece yatarken nasırın üzerine biraz Arap sabunu sürmeli. Üzerine bir fanilâ koyarak temiz bir sarğı ile sarmalı. Birkaç gün sonra sıcak su ile banyo yapmalı. Nasıra dokunulunca hemen çıkar.

Şeker konulan yemekler

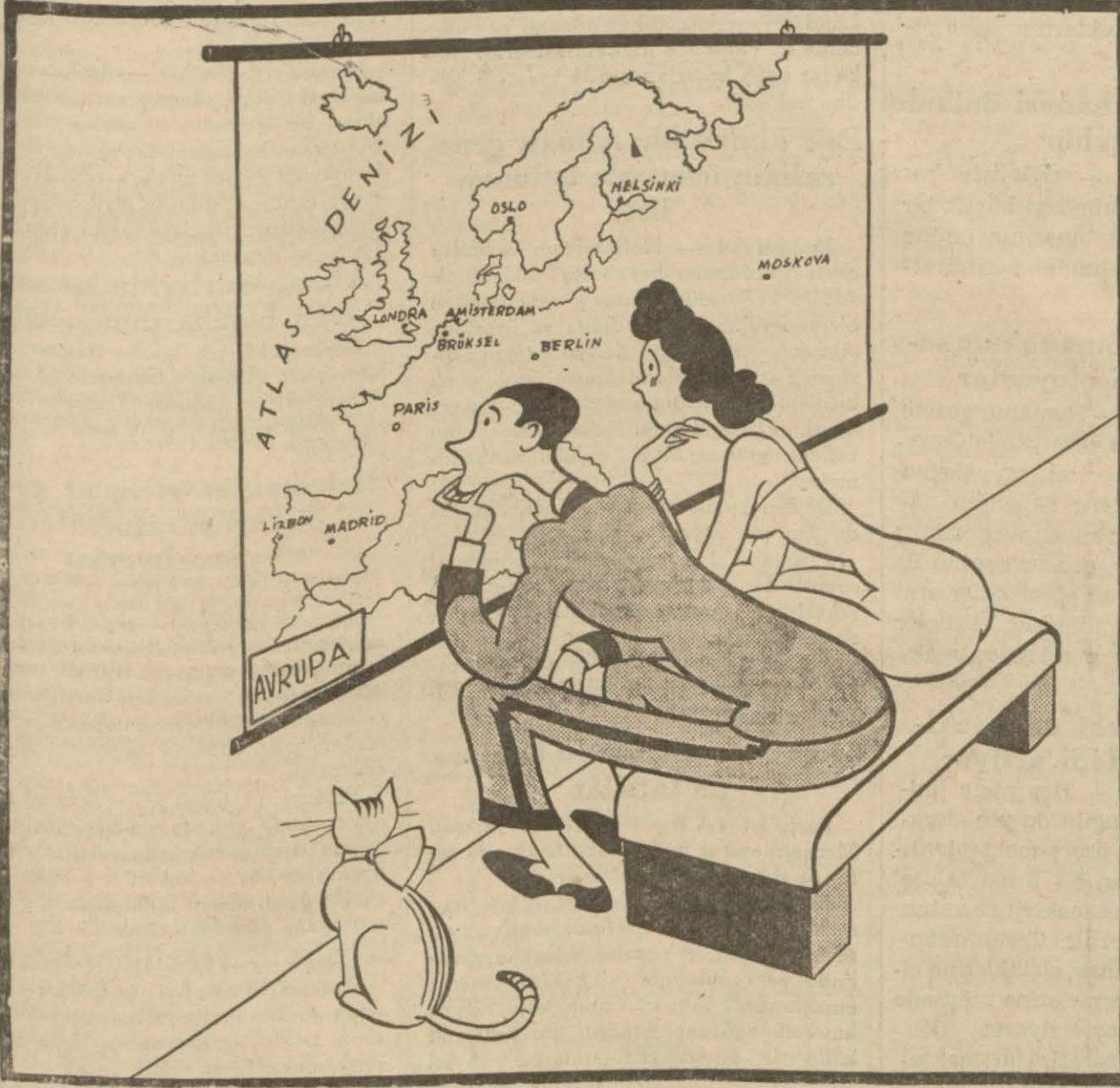
Zeytinyağı yemeklere şeker koymak âdetdir. Bundan başka etli yemeklere (rosta, tas kebabı) pişirilirken bir veya iki çay şekeri konulursa çok nefis olur.

Makarna için pişen domates salçası içerisine bir kahve kaşığı toz şeker karıştırılırsa lezzeti çok daha iyi olur.

Haftanın mizahı

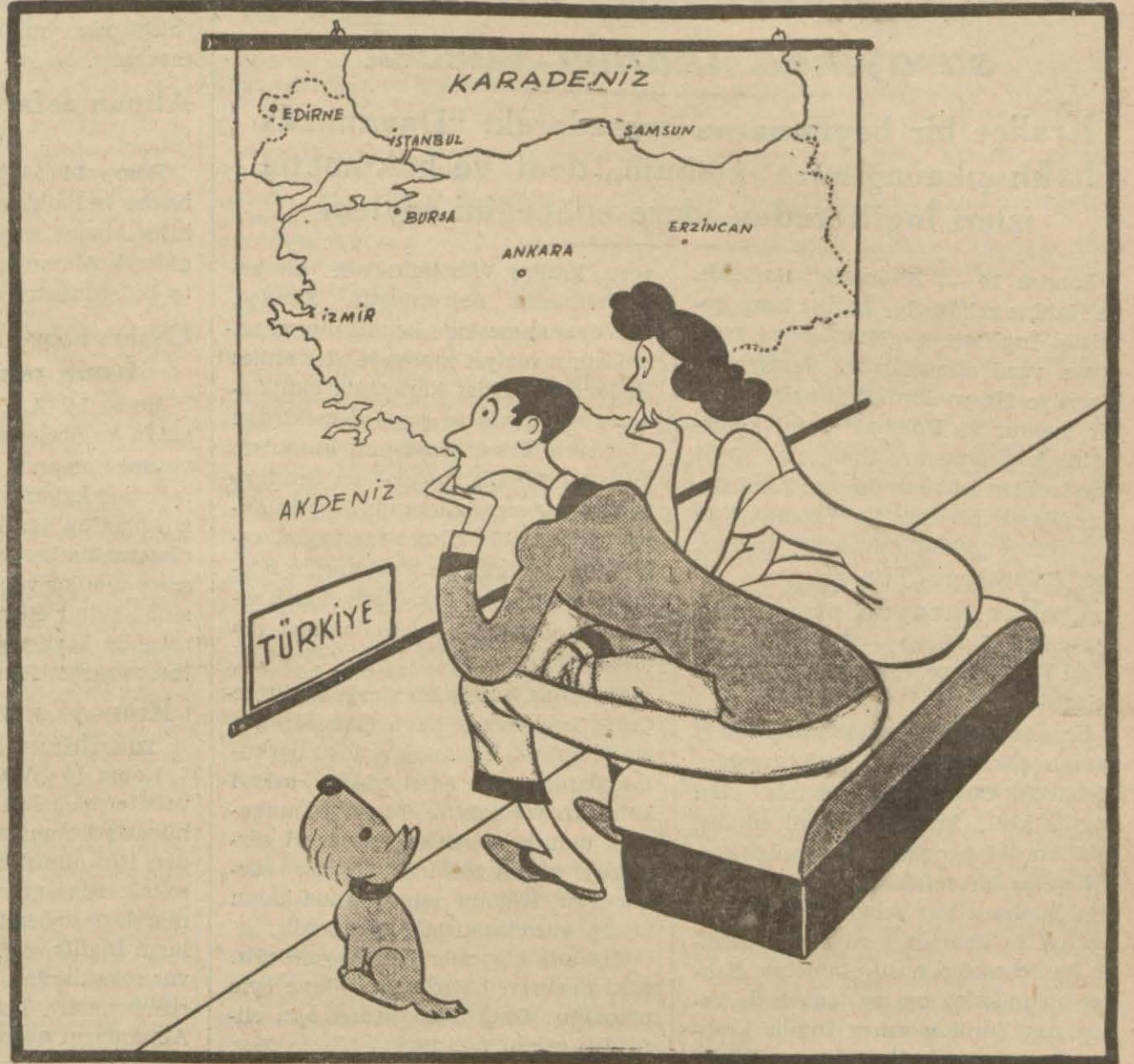
(Sahifeyi yapan: Cemal Nadir)

YENİ EVLİLER:

1939 da:

— Balayımızı Brükselde mi geçirsek, Amsterdamda mı?...

1940 ta:

— Balayımızı Elâzığda mı geçirsek, Çemişgezekte mi?...

İngiliz — Bizim amiral iki saatte yedi muhrip batırmış bir adamdır!...

Alman — O da bir şey mi?... Bizim propaganda şefi beş dakika on dritnot, yirmi nakliye gemisi, kırk denizaltı batırmış adamdır!...

Bir tavsiye!..

— Bıktım bu harp dedikodularından, politika haberlerinden yahu!.. İllallah!.. Bak-kala giderim bu, sinemaya giderim bu, daireye giderim bu, tramvaya binerim bu, meyhaneye giderim bu!.. İnsanda ne baş kalıyor, ne beyin!.. Sokakta bir dosta ras-layıp merhaba diyeceğim diye ödüm kopu-yor!.. Bir mağazaya girip beş kuruşluk alış-veriş etmekten ürkiyorum!.. En iyisi, Di-yojen gibi, bir fıçıya, yahud harp halinde-ki şehir halkı gibi bir sığmağa girip yaşa-mak!..

— İyi amma bunları yapmak güç!...

— Ne yapayım birader, herhalde başım dinlenir a!...

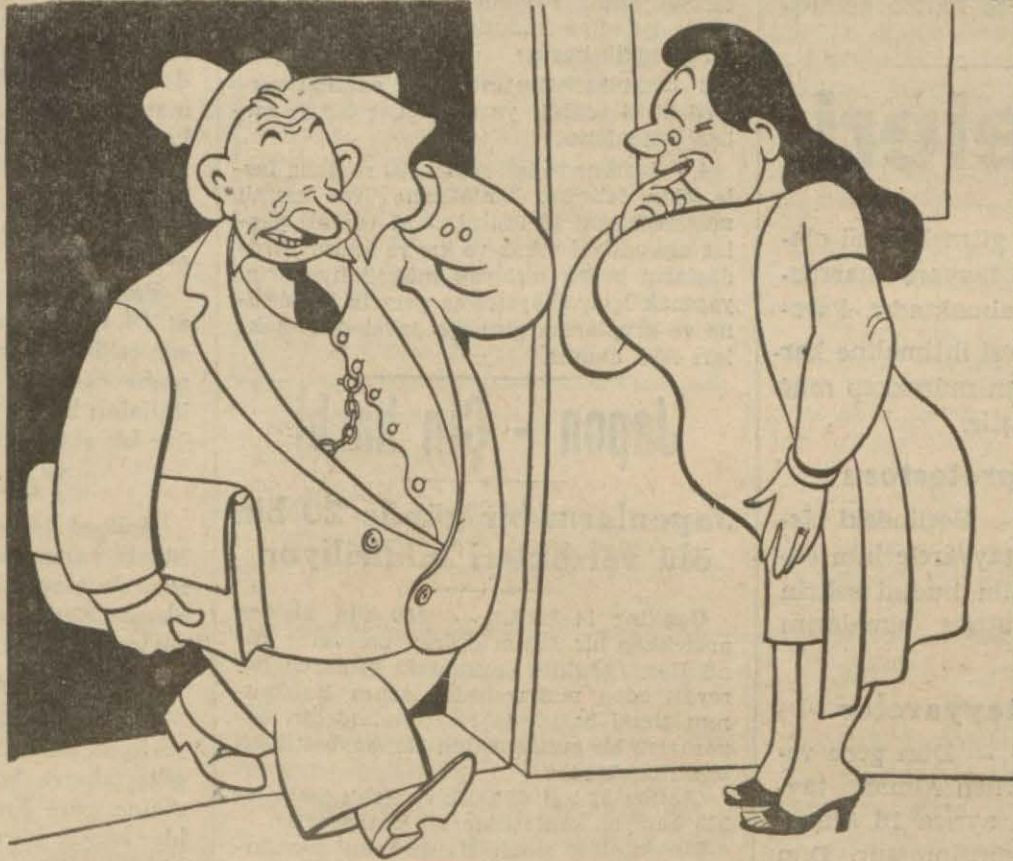
— Bunun yerine ben sana başka bir akıl öğreteyim: Sulh oluncaya kadar erkeklerle konuşma, yalnız kadınlarla konuş!...

— Peki amma bunun faydası ne?...

— Başın dinlenir, sinirlerin yatışır!...

— Acaba?...

— Evet, onlar modaya, giyime, kuşama dair konuşmaktan politika lafına vakit bu-lamazlar!...

— Sana antika, âsarı atıkadan bir kitap getirdim kardeşim!..

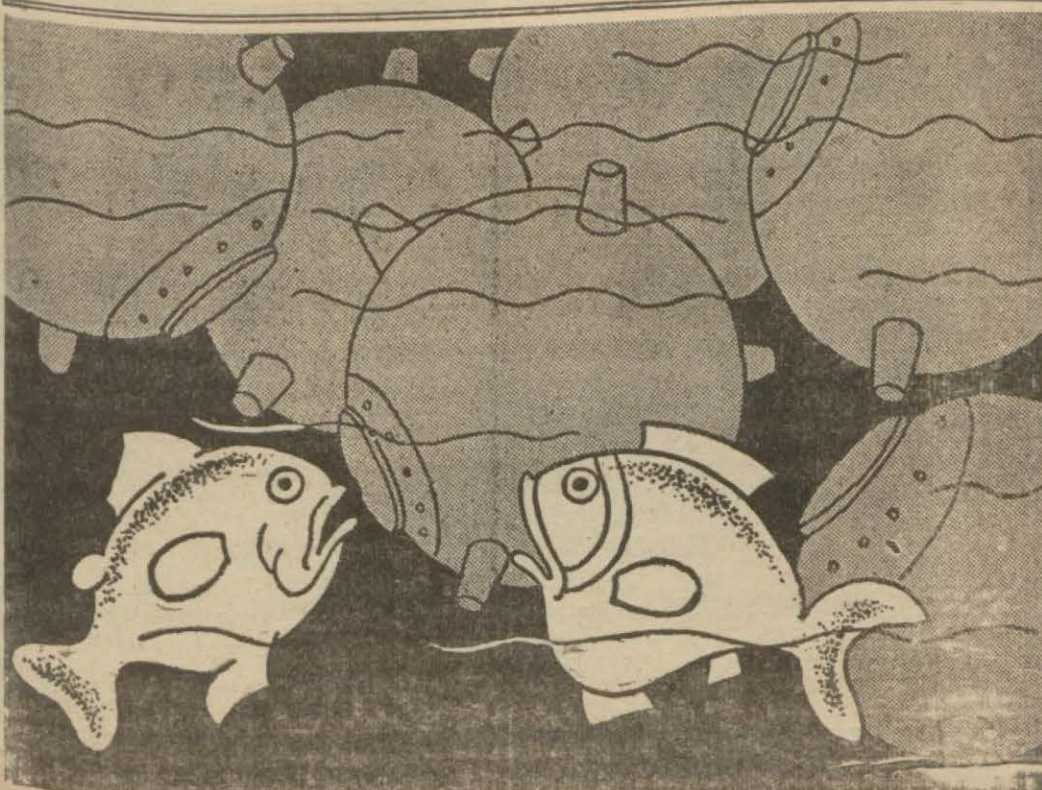
— Yemek kitabı mı?..

— Hayır: «Garp cephesinde yeni bir şey yok!»

[İngilterede iki buçuk milyon insan da-ha silâh altına alındı] — Gazeteler —

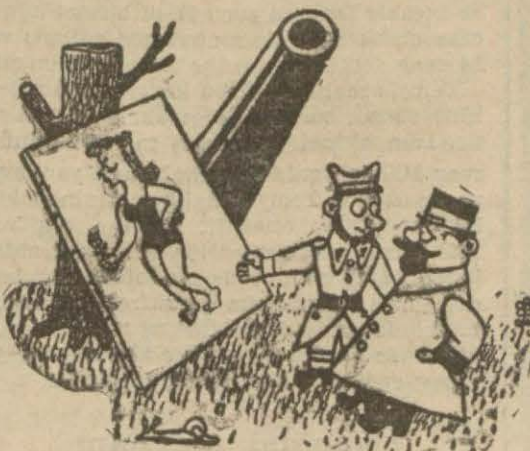
— Aaa!... Sivil bir adam!...

Balıklar — Peki amma, bizim hay at sahamız ne olacak?...

— Rumeli karikatürü —

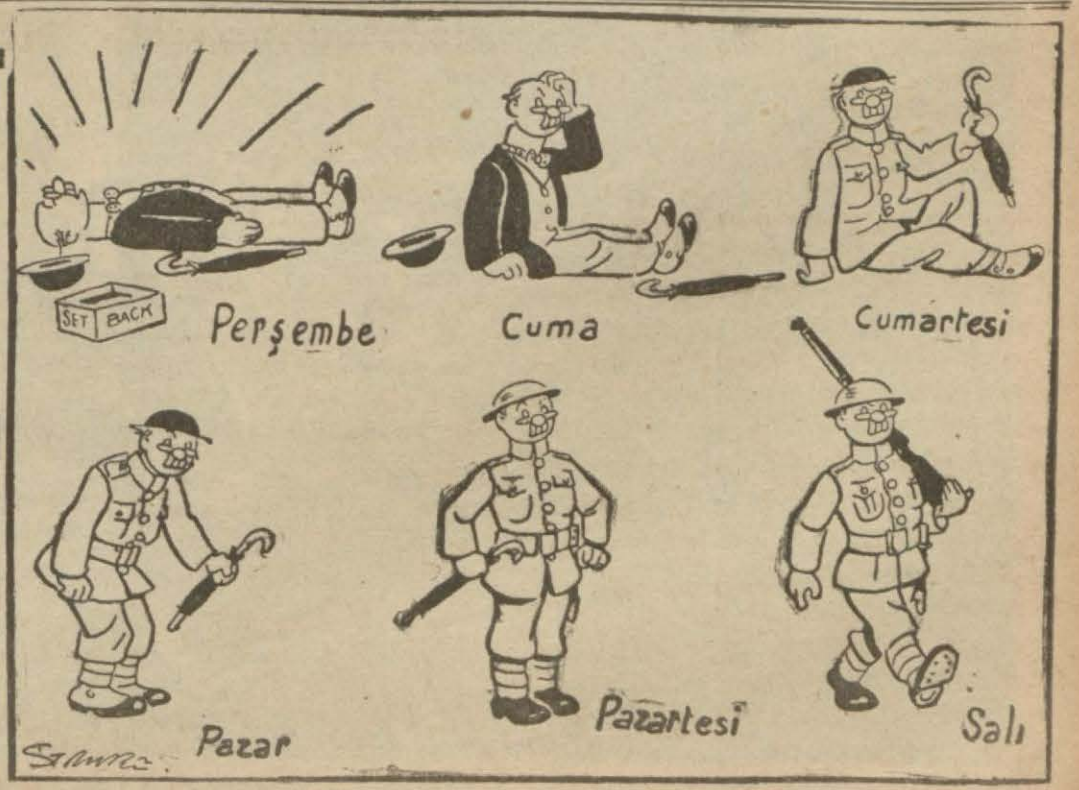
Ecebeli karikatürleri:

Kumandanı — Neden bu resmi bu-
raya koydunuz?...

Nefer — Düşman topu göremesin
diye kumandan...

— Fransız karikatürü —

«Çarşamba'nın gelişi!...

— İngiliz karikatürü —

Hollanda hükûmeti erkânı da Londraya vasil oldu

Kraliçe Wilhelmine, Buckingham sarayında ikamet edecek

Kraliçe bir beyanname neşrederek: "Davamızda haklı çıkacağımıza eminim," dedi ve hükûmetin işleri İngiltereden idare edeceğini söyledi.

Londra 14 — Hollanda Başvekili ve Kabin e erkânı bir İngiliz harp gemisi ile İngiltereye gelmişler ve Londraya vasil olmuşlardır. İstasyonda Hariciye Nazırı lord Halifax namına bir memur ve Hollanda elçisi kendilerini karşılamıştır. Hollanda sefiri gazetecilere hükûmetin vazifesini daha müessir bir surette yapması için İngiltereye geldiği, şimdilik İngilterede kalacağını söylemiştir.

Kraliçe sarayda oturacak

Londra 14 (A.A.) — Hollanda kraliçesi Wilhelmine, dün gece Londraya gelmiştir.

Kraliçe Wilhelmine, trenden indiği zaman çok müteessir bulunuyordu. Kendisini karşılamaya gelmiş olan İngiliz krali. kraliçenin elini sıkışmış, bilâhare iki yanından öpmüştür.

Kraliçe bir müddet etrafına bakmış, bilâhara kızı veliaht prenses Julianayı ve damadını görünce yüzünde bir tebessüm hasıl olmuştur. Kraliçe bir müddet kızı ve damadı ile konuşmuş, bundan sonra İngiliz kralına dönerek kral ile uzun müddet Fransızca görüşmüştür.

Hollanda kraliçesi, Londraya hususi trenle gelmiştir. Refakatinde, Hollanda kral muhafız alayından subaylar ve erler vardır.

Londra 13 (A.A.) — Hollanda kraliçesi Wilhelmine, Buckingham sarayına inmiştir. Kraliçe, bu sarayda ikamet edecektir. Kraliçe ile krallık muhafız alayına mensup müfreze, İngiltereye bir İngiliz gemisi ile gelmiştir.

Hollanda Kraliçesinin beyannamesi

Londra 14 (A.A.) — Hollanda rad-

yosu, kraliçe Wilhelmine'nin bir beyannamesini neşretmiştir. Kraliçe, bu beyannamesinde kendisinin ve nazırlarının vaziyet müsaade eder etmez Hollandaya avdet kararında olduklarını söylemekte ve şöyle demektedir:

"Gerek bizim, gerek nazırlarımızın, memleketimizi, Hollandada serbesçe idare etmemize imkân olmadığını anlar anlamaz, hükûmet merkezini cenubi bir memleket nakletmeye istemiyerek karar verdik. Vaziyet müsaade eder etmez, derhal Hollandaya döneceğiz.

Hollanda hükûmeti şimdi İngiltere dedir. Davamızda haklı çıkacağımıza emin olunuz. Hollanda ordusu başkumandanlığı icab eden bütün askerî kararları verecektir. Mahalli makamat, umumî menfaat için zarurî görüldükleri bütün tedbirleri ittihaz edeceklerdir. Kalbim anavatanda kalan bütün yurddaşlarımla beraberdir.

Allahın inayetiyle galip geleceğiz. Eski devirleri hatırlayınız. Gene öyle olacaktır. Davamıza yardım için elinizden geleni yapınız."

Hollandanın altınları Amerikaya gidiyor

New - York 14 (A.A.) — Bir Hollanda gemisi Hollandanın altın ihtiyatının bir kısmını teşkil eden altın külçelerini hâml olduğu halde buraya gelmiştir. Bu kabilden hamule yükü dört diğer gemi yolda bulunmaktadır.

Lüksemburg Grandüşesi Pariste

Paris 14 (A.A.) — Lüksemburg grandüşesi Charlotte zevci prens ve çocukları evvelki gece Parise gelmişlerdir.

İtalyada dün de nümayişler yapıldı

(Bastarafı 1 inci sahifede)

ber, Yunan mahafilinin nikbinliğine rağmen bazı diplomatların İtalyanın harbe girmek arifesinde olduğu mütalesinde bulunduklarını ilâve etmektedir.

Alman sefarethanesi önünde tezahür

Roma 14 (A.A.) — Öğleye doğru talebe ve halktan mürekep büyük bir kitle Alman sefaret binasının önüne giderek Almanya lehinde tezahürata bulunmuşlardır.

Osservatore Romano'nun satışına mani oluyorlar

Roma 14 (A.A.) — Romanın gazete satan kulübelerinin ekserisinde Osservatore Romano gazetesi bu akşama satıştan kaldırılmıştır. Papalığın nâşiri olan bu gazete resmen menedilmiş olmamakla beraber, gazeteyi satan ile satın alanlar ve siyah gömlekliiler arasında zuhur eden müteaddit hâdiseler sebebiyle bâyiler bu gazeteyi satmaktan vazgeçmişlerdir.

Romayı ziyaret eden Almanların adedi artıyor

Roma 14 (A.A.) — Her yaşta üniversite talebeleri bugün de yeni tezahüratta bulunmak üzere mekteplerinden izin almışlardır. 5 - 6 bin talebe sokaklardan geçerek mektep ve vatan marşları söylemişlerdir. Tezahüratçıların İngiliz ve Fransız elçiliklerine ci var sokaklardan geçmelerine müsaade edilmemiştir. Romayı ziyaret eden Almanların adedi süratle artmaktadır. Vatikanın organı olan Osservatore Romano gazetesi bugün tekrar sokaklarda yakılmıştır.

Jimnastik mecburiyeti

(Bastarafı 1 inci sahifede)

2 — Birinci maddedeki yaşlardan başka: Erzurum, Kars, Çoruh, Rize, Trabzon, Sam-sun, Zonguldak, Ankara, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, İstanbul, Kocaeli, Bursa, Çanakkale, Balıkesir, Manisa, İzmir, Aydın, Muğla, Antalya, İçel, Seyhan, G. Antep, Hatay vilâyetlerinin vilâyet ve kaza merkezleriyle müteaddit öğretmenli mektebi mevcut olan nahiye merkezi ve köylerindeki 15, 16, 17 yaşlarındaki erkek gençlerin: (Yalnız İstanbul, İzmir, Seyhan vilâyet merkezlerinde Belediye hudutları içindeki bu yaşlar şimdilik hariç.)

3 — Mükellefiyetin tatbik edildiği yerlerdeki 35 (dahil) yaşına kadar bütün serbes bekimlerin,

4 — Memur ve işçi sayısı 500 ve daha fazla olan fabrika, imalâthane ve emsali müessesadaki 15 (dahil) - 35 (dahil) yaşları arasındaki erkek ve kız ve kadın yurddaşların beden terbiyesi mükellefiyetlerini yapmak için, vilâyetlerce gençlik kütüphanesi ve gruplarına girmeye davet olunacakları ilân olunur.

Japon - Çin harbi

Japonların bir günde 20 bin ölü verdikleri bildiriliyor

Çunking 14 (A.A.) — 150 bin kişiden mürekkep bir Japon ordusu perşembe günü Han nehrinin şarkındaki ovalarda ceyreyen eden muharebeden sonra Hankeunun şimal batısında ricat halindedir. Japonların bir günde 20 bin kişi kaybettikleri bildirilmektedir.

Çinliler 52 top, 62 tank ve zırhlı araba ve 323 kamyon zaptettiklerini bildiriyorlar. Çin kitaları şimdi Hankeunun şimalinde kâin demiryolu üzerindeki Japon üslerine hücum etmektedirler.

Sucu Halilin mahkûmiyeti 7 sene 4 aya indirildi

Kendisinden boşanmak üzere aleyhine dava açan karısı Şükriyeyi Beyazıt civarında Fatih sulh mahkemesinin kapısı önünde bıçakla öldüren sucu Halli birinci ağırceza mahkemesinde muhakeme edilmiş ve 14 sene sekiz ay hapsine karar verilmiştir. Temyiz mahkemesi bu kararı Hallin lehine olarak bozmuş ve evrakı iade etmiştir. Dün birinci ağırceza mahkemesinde sucu Hallin yeniden muhakemesi yapılmış ve mahkeme, Temyiz mahkemesinin nakız kararına ittibâ etmiştir. Tekrar yapılan muhakeme neticesinde, vaka esnasında karısı Şükriyenin orada bir soförle beraber dolaşması ve kocasına da küfredmesi, Halli hakkında cezayı hafifletici ağır tahrik mahiyetinde olduğu göz önüne alınarak hapis cezası yedi sene dört aya indirilmiştir.

Eminönü meydanı

Eminönü meydanının müteahhide ihale edilen kısmının inşası iki güne kadar ikmal edilecektir. Yalnız Yenicaminin önüne mermer basamakların konması sonradan yapılacaktır.

Tramvay idaresi, meydanın ortasını yükseltmeğe yakında başlayacaktır. Meydanın gümrük antreposu ve Balıkhane önündeki rühtamları Belediye tarafından inşa ediliyor.

Şiddetli iki meydan muharebesi başladı

(Bastarafı 1 inci sahifede)

Hollanda hükûmetinin bundan böyle Alman merkez itihaz edeceği ve Hollanda ile Hollanda müstemlekelerini alâkadar eden kararları orada vereceği bildirilmektedir.

Esir alınan bir Alman generalinin üzerinde bulunan liste

Londra 14 — Hollandanın Londra elçisi Verduynen beyanatta bulunarak Alman kollarından birine kumanda eden bir generalin esir alındığını ve üzerinde Almanlar tarafından derhal kurşuna dizilecek olan Hollandalıların ismi yazılı bir liste bulunduğunu söylemiştir. Bu generalin Hollandadaki Gestapo teşkilatını vücuda getiren adam olduğu zannedilmektedir.

Beşinci kolun yaptığı harekât, Hollanda için çok zararlı olmuştur.

Hollanda üniforması giymiş nasyonal sosyalistler, evlerinden fırlayıp Hollanda askerlerine saldırmakta ve bunlara ateş açmaktadır.

Elçi, hava kitaları efradı arasında rahibe kıyafetine girmiş askerler bulunduğunu ilâve etmiştir.

Meydan muharebesi hakkındaki tafsilât

Paris 14 (A.A.) — Havas ajansı, Meuse meydan muharebesi hakkında saat 14 de şu malûmatı veriyor:

Bugün 14 mayısta harbin ilk meydan muharebesi Meuse üzerinde esaslı surette başlamıştır. Almanlar, Liège'in şimalinde ve cenubunda iki koldan taarruz etmişlerdir. Alman cenup kolu daha kuvvetli görünmektedir. Bu kol, çok külliyetli piyade cüzütamlarını ve iki zırhlı fırkayı ihtiva etmektedir. Bu kuvvetler, Moselle aşır aşılmaz, Lüksemburgdan ve Ardenne'lerden ileri doğru atılmışlardır.

Lüksemburg hududunu geçtikten sonra, yelpaze şeklinde açılarak ilerleyen Alman kollarının miktarı, ehemmiyeti ve yürüyüş mihveri hakkında henüz sarîh malûmat alınmamıştır. Görünüşe göre, bu yürüyüş, Fransız Ardenne'leri ve Meuse'un yukarı mecrası istikametinde yapılmaktadır. Meuse'un sağ sahilindeki başlıca geçit noktalarında Alman müfrezeleri görüldüğü haber veriliyor.

Sedandan Moselle'e kadar olan sahada başka bir meydan muharebesi başlamıştır. Almanlar Fransız hududuna gelmişlerdir ve Maginot hattını şimal denizine kadar götüren Fransız müstahkem hattı ileri mevzilerinde son derece şiddetli muharebeler cereyan etmiştir. Almanların civarına girdikleri Sedan ve Longway şehirleri bu istihkamların ilerisinde kâindir.

Gerek Sedan, gerek Longwayda yapılan meydan muharebesi, son derece şiddetlidir.

Paris 14 (A.A.) — Havas ajansı saat 14,45 de bildiriyor: Sedan ve Longway şehirleri içinde şiddetli bir meydan muharebesi cereyan etmektedir. Alman iddiaları hıllafına Montmedy'de işare değeri bir şey yoktur.

Yanan şehirler

Brüksel 14 — Namur'da bombalarla büyük yangınlar çıkarmıştır. Rotterdam da alevler içinde bulunduğunu dün akşam Rotterdamı terkeden mülteciler söylemektedirler.

Mukabil taarruz mu?

Brüksel 14 — Belçikaya son 48 saat zarfında mühim miktarda Fransız ve İngiliz takviye kışağı gelmiştir. Zannedildiğine göre Fransız, İngiliz ve Belçikalılar büyük bir mukabil taarruz yapmaktadırlar.

Alman başkumandanlığının merhametsizce verdiği emir

Paris 14 — Alman kumanda heyeti

altı yedi bin tayyareye askerî veya sivil hedeflere merhametsizce hücum emri vermiştir. Açık şehirlerde taarruzlar git-tikçe şiddetleniyor.

Londra 14 (A.A.) — İstihbarat Nazırı Duff Cooper, İngiliz nasirlerinin yaptıkları bir içtimada şu sözleri söylemiştir: Alman başkumandanlığının, Belçikada harekât yapan kitalara verdiği şu emri zaptettik: «Yollarda sivil mülteci kafileleri vardır. Bunları imkân olduğu kadar hırpalayınız.»

Alman esirleri bulunan bir tren bombardıman edildi

Brüksel 14 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Alman tayyareleri, içinde Alman esirleri bulunan bir trene mitral-yöz ateşi açmıştır. 650 esirden 20 kişi ölmüştür.

Belçikalılar ellerine geçirdikleri paraşütçüleri parçalıyorlar

Brüksel 14 — La Haye muntakasında Alman paraşütçüleri faaliyetine devam ediyorlar. Bu sabah Brükselde de bir takım Alman paraşütçüleri inmiş ve halk hücum ederek bunlardan birçoğunu parçalamışlardır. Alman paraşütçüleri Rotterdam şehri civarına da inmekte devam ediyorlar.

Brüksel 14 (A.A.) — Brüksel şehrinin muhtelif noktalarına paraşütçüler inmekte devam ediyorlar. Arttırılan jandarma efradı ve askerî kuvvetler, ez-cümle nezaretlerin bulunduğu mevzileri muhafaza altında tutmaktadırlar.

Belçika Başvekilinin beyanati

Brüksel 14 (A.A.) — B. Pierlot radyoda şu beyanatta bulunmuştur: Kitaa-tımız takdir ve hayranlığa layık bir surette mukavemet etmiş ve akşam olduğu zaman bütün mevzilerini muhafaza etmişlerdir.

Bu sabah muhtelif bölgelerde diğer hücumlar vukubulmuşsa da bunlardan hiçbir hatırlamıza girmeye muvaffak olamamıştır.

Liège müstahkem bölgesinde düşman kalelerinin ateşi altında ağır ziyat vermekte berdevamdır.

Ne dün akşam ne de bugece Brükselde hiçbir paraşütçü inmemiştir.

Düşman Anvers, Namuru, Louvaini ve Alosti bombardıman etmiş, mültecileri yayılma ateşine tutmuştur. Sivil ahali arasında pek çok ölen vardır.

Evvelkini hatırlatan bu harp ondan da beterdir. Medenî dünyanın bu harbin dehşetlerini bilmesi ve beşer vicdanının bunlar hakkında hükümünü vermesi lâzımdır. Her şeyi ödeyecek olan saat gelecektir.

Buna intizaren cesaretimizi, maneviyatımızı ve yurdun selâmeti için olan azim-lerimizi masun bir şekilde muhafaza edelim. Hükûmet daima Brükselde vazifesi başındadır.

Hava muharebeleri

(Bas tarafı 1 nci sahifede)

Düşmanın ileri hareketi, gece, Hollanda hududunun iki tarafında yapılan ve muvaffakiyetle neticelenen bir seri bombardımanlarla işkâl edilmiştir. Gündüz yapılan bombardımanlar, düşmanın Belçika ve Lüksemburgdaki kolları üzerinde çok müessir olmuştur. Tayyare filolarımız, bazı kayıplara sebebiyet veren bir mukavemetle karşılaşmıştır. Düşmanın karakol gemileri üzerine de hücumlar yapılmıştır.

İngilterede tedbirler

New - York 14 — Almanlar Hollanda ve Belçika sahillerini ele geçirmek için taarruzlarına durmadan devam ediyorlar. Almanyanın bu sahillerde tayyare üsleri tesis etmek istediği anlaşılmaktadır. Buradan İngiliz-

tereye yarım saatte gitmek kabil olmaktadır. İngiltere de tayyare taarruzlarına karşı tedbir almaktadır. Paraşütlerle asker indirilmesi ihtimaline karşı eski muhariplerden mürekep müfrezeler teşkil edilmiştir.

İsviçrenin protestosu

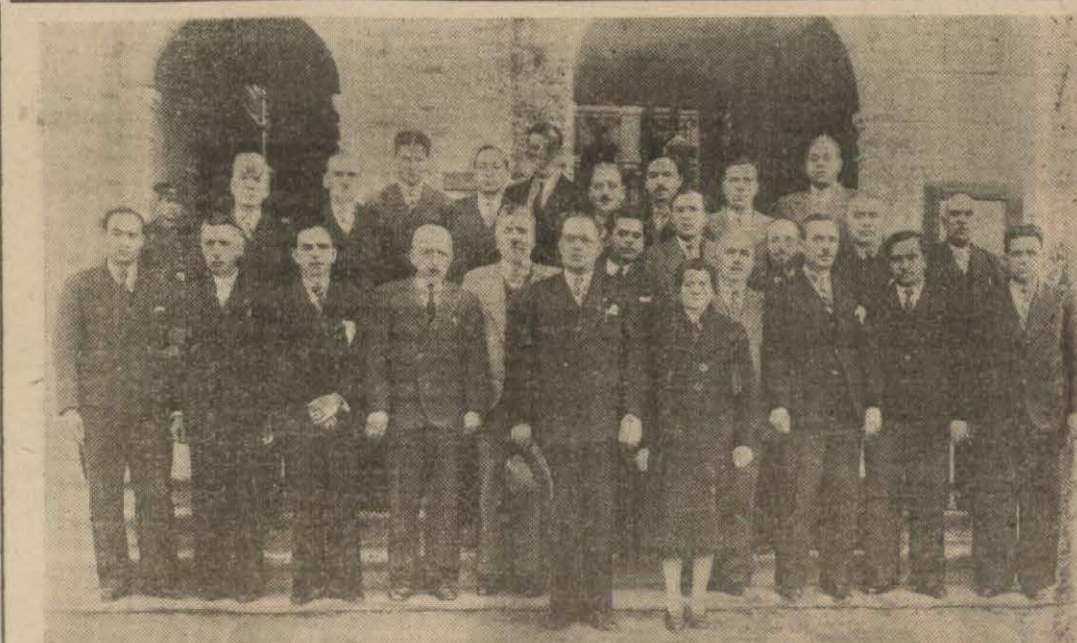
Bern 14 (A.A.) — Berlindeki İsviçre sefiri, Alman tayyarelerinin cuma günü Courrendlin hudud şehrin üzerine 17 bomba atmış olmalarını protesto etmiştir.

Düşürülen tayyareler

Londra 14 (A.A.) — Dün gece verilen tebliğde gösterilen Alman tayyarelerinden başka, ayrıca 16 Alman tayyaresi daha düşürülmüştür. Dün gece müttefik hava kuvvetleri, bir çok istikşaf uçuşu yapmışlardır.

Kurtuluşta Papazyan Biçki - Dikiş Yurdundan mezun talebelerden bir grup. (Ortada müdireleri bayan Papazyan görünüyor.

Antakya (Akşam) — Vilâyet umumî meclisi toplantılarını bitirerek dağılmıştır. 940 bütçesi 392,042 lirası adi, 123,898 lirası fevkalâde olmak üzere 515,940 liradır. Gönderdiğim resim Hatay valisi B. Şükrü Sökmensüeri umumî meclis azası ile bir arada gösteriyor.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

iki arkadaş

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

ÇARŞAMBA 15/5/940

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Müzik: Muhtelif şarkılar (Pl.), 13,30-14 Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necip Aşkın), 1- Grieg: Norveç Nisan töreni, 2- Hans Mainzer: Serenad, 3- Werner Bochmann: Büyük vals, 4- Wilhelm Wacek: Marş, 5- Micheli: Puseler Serenadi.

18 Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Müzik: Senfonik müzik ve opera aryları (Pl.), 18,30 Müzik, Çalanlar: Rusen Kam, Cevdet Kozan, İzzettin Ökte, Okuyan: Müzeyyen Senar 1- Suphi Ziya - Kürdül H. şarkı: (Bahçenizde bülbül olsam), 2- Lemi - Kürdül H. şarkı: (Esirindir benim gönlüm), 3- Arif bey - Kürdül H. şarkı: (Güzelim hiç aramam mı), 4- Lemi - Muhayyer şarkı: (Gezdim yürüdüm), 5- Muhayyer dağ: (Ben babamın evini yitdim), 6- Halk türküsü: (Meşeli Meşeli), 7- Halk türküsü: (Söyledin güneşe), 19 Konuşma (Dış politika hadiseleri), 19,20 Müzik: Faal heyeti, 19,45 Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoroloji haberleri, 20 Müzik, Çalanlar: Kemal N. Seyhan, Cevdet Çağla, İzzettin Ökte, Fahri Kopuz, 1- Okuyan: Azize Tözem, 1- Şükrü Şenozan - Mahur şarkı: (Bu sevda ne tatlı yalan), 2- Rast şarkı: (Gönül kurtulmuyor), 3- Sadettin Kaynak - Nihavent şarkı: (Gel göklere yükselim), 4- Mu. Sabahattin - Nihavent şarkı: (Çok özledim sesini), 2- Okuyan: Mustafa Çağlar, 1- Nazım - Şehnaz ağır semai: (Didem yüzüne nazır), 2- Şemseddin Ziya - Şehnaz şarkı: (Denizin dalgasını bekliyorum), 3- Şemseddin Ziya - Şehnaz şarkı: (Hem aldandım hem aldattım), 4- Halk türküsü: (Sarı kurdele), 5- Hicaz şarkı: (Sen bu yerden gide), 20,35 Temsil: Orman sonu düğünü yazar: Mühendis Nephaz Özçandarı, 21,35 Serbest satır, 21,45 Müzik: Riyasetiçimur bandosu (Şef: İhsan Künger), 1- Moszkowsky: Marş, 2- Kotlar: Monte Cristo (Vals), 3- Albert Ketelbey: Chal Romano (Üvertür), 4- Vincent D'Indy: Fervalla operasından fantezi, 5- H. Févriér: Pousse - Pousse (Japon levhalari süitinden), 22,30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, zirrat, esham - tahvilât kambiyo - nukut borası (flat) 22,50 Müzik: Cazband (Pl.), 23,25-23,30 Yarımkı program ve kapanış.

Tahran radyosu

Kısa dalga 31 metre üzerinden hergün Türkiye saatle 12,15 de türkçe neşriyat yapıyor.

BU GECEKİ

Nöbetçi eczaneler

Beyoğlu muntakasında: Merkezde (Galatasaray), (İstiklal), Taksimde (Kürkçüyan), (Baronakayan), Şişlide (Aşım), Galatada (Kemal Rebul), Kasımpaşada (Müeyyed), Hasköyde (Halıcıoğlu), Eminönü muntakasında: Merkezde (Beşir Kemal), Küçükpazarda (Bensason), Alemdarda (Esad), Kumkapıda (Asadoryan), Fatih muntakasında: Şehrinininde (Hamdi), Şehzadebaşında (İsmail Hakkı), Karagümrükte (Suad), Fenerde (Vitali), Samatlyada (Teofilos), Aksarayda (Etem Pertev), Kadıköy muntakasında: (Büyük Eczane), (Yeldeğirimi), Üsküdar (Selimye), Sarıyerde (Asaf), Beşiktaşta (Nail Halid), Büyükdada (Halk), Heybeliada (Tanaş), eczaneleri.

[Arnavutköy, Ortaköy, Bebek eczaneleri her gece nöbetçidirler].

Girelim, 9 - İğüranarar, 10 - Naçizane.

Yukarıdan aşağı:

1 - İsbeticiğin, 2 - Suzınak, Ga, 3 - Tasnifigü, 4 - İladrezili, 5 - Feke, Laraz, 6 - Atlo, Ezena, 7 - Emanetalan, 8 - Demir, Mire, 9 - Elak, Çıma, 10 - Nimilaz, Re.

Belki başka insanlar iyiliğin bu kadınına bile yapmazlar...

Onlar, daha da müstekrek bir vaziyete düşerlerdi... İşte bu kadar!

İhtimal... Fakat annenizi tanıdığım zaman da parlak vaziyette değildi... Güçbelâ hayatını kazanıyordu. Büyük emelleri yoktu... Yani ben onun istikbalini baltalamış degilim...

Hoş bunlar ehemmiyetsiz teferruat ya... Benim yerimde bulunacak pek çokları gibi hareket ettim!

Biliyorum, biliyorum... Tekrara hacet yok.

İhtimal şunu bilmiyorsunuz: Zevcemle izdivacımdan bir müddet sonra validenizi düşündüm. Sizin dünyaya geldiğinizi kısaca bana haber vermiştiniz. Taharriyata giriştim.

İznizi aradım. Anneniz müessif bir şekilde ölmüş bulunuyordu. Halbuki intihar edeceğine dair hiç bir emare mevcut değildi ki önüne geçeyim...

Sizin ne olduğunuzu da anlamak istedim. Bir takım mukadderat vardır ki bizleri sevk ve idare eder. Nerede bulunduğunuza, ne olduğunuza dair bana malumat veren biri zuhur etmedi:

Şayet izimi bulsaydınız beni ne yapardınız.

Tahsil ve terbiyenizi temin eder, istikbalinizi meşgul olurum.

Bir piçin istikbalini...

...

...

...

...

...

TÜRKÂN HÂTUN

Tefrika No. 63

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

«Elçisinin kafasını koparmak suretile Cengize yapılan hakaret oğlunuza çok pahalıya malolacaktır.»

İmad, kendisini böyle bir şüpheden kurtarmak için fazla ileri gidemedi. O gece Moğol tüccarları uyurken, sabaha karşı valinin cellâdları, bu zavallıların hepsini birer birer katlettiler. (1)

Otrar valisinin bu hareketini şehirde hoş gören bir ferd yoktu. Fakat, valinin adamlarından halk o kadar yılmıştı ki, her yapılan işi — musiptir, muvafıktır — diye alkışlamağa alışmıştı.

İmad, şehrin bu hazine manzarasını görünce, Otrarda daha fazla kalamadı, Semerkanda dönmeğe karar verdi.

Otrarda boğazlanan Moğolların cesetleri Seyhun nehrine atılmıştı.

Otrar valisi, Moğol tacirlerinin mallarının üstüne oturunca, sayısız yüzü aşan cariyelerini ipekli kumaşlarla donatmış ve gözdelelerine top top kumaşlar hediye etmişti. Gayer han, bu sayede, Harzeminin zengin adamı olmuştu. Onun sarayındaki ipekli kumaşlar, ne sultan Mehmedin, ne de Türkân hatunun sarayında bulunurdu. Otrar valisi o kadar hasıs bir adamdı ki, bu yağmadan sonra Türkân hatuna ve yahud sultan Mehmede hediye olarak bir top kumaş bile göndermemişti.

İmad, bu vaziyet karşısında Otrarda daha fazla kalamazdı. Otrar valisi — eğer İmad dönmeğe karar vermeseydi — onun da ayağını kaydırmak çarelerine baş vuracaktı. Bereket versin ki, İmad, tehlikeyi vaktinde görmüş ve bir sabah atına binerek, Gayer hana görünmeden yola çıkmıştı.

...

«Otrar velisinin kellesini isterim!...»

Bir gün, Cengiz hanın kıymetli zabitlelerinden Bagra isminde biri Semerkanda geldi. Bağrayı, Cengiz han, sultan Mehmede elçi olarak göndermişti. Bagra Türkü, babası ve dedesi Melekşah sülâlesine hizmet etmişlerdi. Cengiz han, Bağraya:

«Sultan Mehmedin seni kiracığını ummuyorum, dedi, hemen Semerkanda git ve kendisinden tarzı iste. Yoksa dünya kana boyanacak. Otrar valisinin kellesini veya kendisini bana teslim etmezse, memleketinde çok kan dökülecektir.»

Bagra Semerkanda gelir gelmez, saraya gitti... Cengiz han tarafından elçi olarak geldiğini söyledi ve Cengiz han yazılmış bir mektubunu sultan Mehmede verdi.

Bu mektupta kısaca şunlar yazılıydı: «Benim memleketimin tacirlerine fena muamele ediliyeceğine dair bana söz vermişsiniz. Sözüünüzü tutmadınız. Sulniyet müslüman hükümdarları için daha fenadır. Eğer benim memleketimin tüccarları sizin emrin olmaları için öldürülmüş ise, Otrar valinizi bana teslim edin, cezasını vereyim. Yahud kellesini bana gönderin; bu işte sulniyetiniz olmadığınızı inanayım. Yoksa pek çok kan dökülecektir... O zaman, yaptıklarına pişman olacaksınız!»

Sultan Mehmed, Cengiz han mektubunu okuyunca hiddetlendi:

«Beni tehdit ediyor, benden en değerli valilerimden birinin başını istiyor. Fakat, müsterih olsun. Ona bir baş göndereceğim.»

Dedi. Bağrayı kırk sekiz saat sarayında misafir ettikten sonra, Türkân hatunla görüştü:

«Cengiz bir elçi göndermiş... Benden hem tarzı, hem de Gayer hanın başını istiyor... Sen ne dersin?»

Valide sultan da Cengizden hınc almak için fırsat arıyordu. Oğluna cevap verdi:

«Cengiz iyi bir ders vermek sırası geldi. Otrar valisi, başı vurulacak adam değildir. Ben onun bütün Moğolistana değişmem. Elçiyi defet, gitsin.»

Sultan Mehmed annesinden cesaret görünce:

«İçinde bulunduğunuz fena vaziyetten sizi kurtaracağım.»

«Kendim kurtulurum. Size ihtiyacım yok.»

Avukat:

«Süha bey!... dedi. - Bana karşı en ufak bir muhabbet ve hürmet eseri beslemediğinizi teessüfle görüyorum.»

«Çok şükür, anlayabildiniz.»

«Fakat size yaptığım fenalığı tamir etmekten de beni menedemezsiniz.»

«Geç kaldınız... İhtimal şu anda mahvolmuş bulunuyoruz... Fakat beni kurtarabilecek siz değilsiniz.»

«Kim?»

«Bir kadın.»

«Kendisinden ne umuyorsunuz?»

«Size ne?»

«Kininizin derin olduğu görülüyor.»

«Hem derin hem de tedavi edilmez bir kin!... Haydi söyleyin: tekilfiniz ne?»

«Hemen derin, hem de tedavi edilindeki takibatin önüne geçmek... Size de bir mikdar servet ayırmak.»

«Bu, pek büyük lütuf olmayacak... Borcunuzu tedliye etmiş bulunacaksınız... İşte...»

«Çok merhametsizsiniz.»

«Arkası var»

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 156

Nakleden: (Vâ - Nâ)

Demek size fazla izahat vermek mecburiyetinde kalmıyacağım.

Evet... Yorulmayın... Bütün fikirlerinizi, hislerinizi öğrendim.

Öyleyse böyle karşı karşıya gelmemize, başbaşa kalmamıza ne lüzum hissettiniz?

Bazı şeyleri tanzim etmemiz, bazı meseleleri halletmemiz lazım.

Kısaca anlatın... Fakat şunu bilin: Sizden nefret ediyorum.

Elden ne gelir?

Süha, babasının söylediğini yaptı. Oturdu.

Aralarındaki masanın üzerinde, sosyete âleminin salonlarındaki masaları süsleyen bazı biblolar, mecmualar, gayet sanatkârane yapılmış bronz bir hokka ve tehlikeli bir silâh olabilecek keskin bir kâğıd keşecek vardı.

Kudret, bunlara ehemmiyet vermedi. Dikkat bile etmedi; oğluna:

Beyefendi - dedi. - Siz ne düşünüyorsunuz düşününüz; ben hayatta daima «namuskâr» dedikleri insanlardan biri olarak yaşadım. Yani, kanunun hiç bir suretle hatalı göremi-

yeceği şekilde bir mevcudiyet sürdürdüm.

Delikanlı, müstehzi müstehzi:

Hangi kanundan bahsediyorsunuz? - dedi. - Size benzeyen insanların yaptıklarından mı? Yoksa her ferdin kalbinde hâkim olması icap eden tabii kanunlardan mı?

Kitaplarda yazılı olan kanundan... Ben yalnız onun hükümlerini tanırım.

Demek ki?

Oğlum olup olmadığınızı tedkik edecek değilim. Sizi tanımak yahut reddetmek vicdanımla benim aramda bir meseledir. Bununla beraber, annenizle benim aramda bazı münasebetler olduğunu inkâr ettiğim yok...

Bu münasebetlerin bedelini de çömerde ödemiş değilim.

Ya?

Gerçi kendisinden ayrılrken birkaç para vermiştim.

Mikdarı bence malûm... Dehşetli bir para...

Çok değil, hayır, hayır... Fakat kendi hayatını da, sizinkini de birkaç sene müddetle temin edebilecekti.

...

...

...

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABİALİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 188

Cihan harbine neden ve nasıl girdik ?

Hakkı paşa, Londrada yaptığı müzakerelerde İngilterenin Küveyt üzerinde iddia ettiği himayeyi refettirebilmiş miydi? Buna imkân olamıyacağı Babiâlice tamamen malûm bulunuyordu.

Beşinci George, Küveyt emirine bu hediyesiyle büyük İngilterenin bu küçük emarete ne kadar ilgi beslediğinin delilini göstermek istemişti. İngiltere kralı ve Hindistan imparatoru Mübareküssabahı böyle bir şerefle lâyık gördüğü Osmanlı padişahı ve müslümanların halifesi tarafından bu yolda bir istigna gösterilmesinin derin olmak lazımgelen sebep ve hikmeti ne idi?

Mübareküssabahın iltizam ve takip ettiği siyasetten dolayı hakkında hükümetçe ve padişahça infial beslenildiği mi gösterilmek isteniliyordu? Infial değil, asker sevkıyatı bile Mübarek'i tuttuğu yoldan ayıramıyacağı tecrübe edilmişti.

Bu müraa'at bir yaklaşma arzusu gibi telâkki edilemez miydi? Yoksa Mübareküssabahın halifenin resmini başucuna takmak niyetinde samimiyetinden şüphe mi ediliyordu?

Müraa'at Mübarek tarafından geldiğine göre böyle bir şüpheye mahal ve sebep görülemez.

İki hükümdarın resimleri bir odada karşı karşıya durması Osmanlı toprağı sayılan Küveyt'in İngiliz himayesinde dahi bulunduğunu tasdik mânasına geleceği için mi teklife ehemmiyet verilmişti?

Bu resimlerin karşı karşıya durmaları böyle bir mânaya delil tutulursa İngiliz kralının resminin yalnız olarak Mübarek'in odasında muallâk durması Osmanlı padişahının burada münasebeti ve ilgisi olmadığı mânasını tazammun etmez mi idi?

Ya hep, ya hiç siyaseti mi takip edilmek istenilmisti?

Elimizde hükümetin noktaî nazarı nı bildirecek malûmat yoktur. O zamanki ahval ve şeraitin icaplarına ve işin öğrendiğimiz kadârına göre bu muamelede hükümetçe itihaz edilen hattı hareket bize bir siyaset hatasından başka türlü görünmüyor.

Sulh ve sükûna mail olan ve bundan başka şey istemiyen zavallı sultan Reşadın saltanatı İstanbulda mürtecilere idam sehpaları kurulmakla başlamıştı. Bu saltanatın imtidad ettiği dokuz sene de büyük gailelerle, Osmanlı imparatorluğu için harabiyi intaç eden felâketlerle geçti. Bu musibetler silsilesi Trablusgarp harbiyle açılmıştı. Balkan harbi de bunun takip etmişti.

Osmanlı devleti sukutunda, felâketleri arasında istinad edebileceği bir siyasi dost bulamamıştı. Hakkı paşa sadaretinde başvurduğu ittifak kapılarından hiç birini açtıramamıştı.

Hiç bir devlet inhiâl ve inhidam halinde görünen cesametli Osmanlı imparatorluğu ile bir ittifakın, tabii, kendilerine birçok mecburiyetler tahvil edecek sıkı kâğıtlarla bağlanmağa razı olmuyor, hepsi açılmasını muhtemel ve yakın gördükleri miras davasında ellerinin serbes bulunmasını tercih ediyordu. Said paşa da aynı menfi vaziyet karşısında, aynı hüsranı uğramıştı.

Avrupanın kuvvetli zümrelerinden birisine bir ittifak ile bağlanmağa imkân olamıyacağını gören Mahmud Şevket paşa hiç olmazsa bu devletlerle mevcut pürüzleri ortadan kaldırmak muvafık olacağını düşünmüştü. Bunlar ortadan kalkınca Osmanlı devleti hiç olmazsa mevkini bir derece tartsin eylemiş olacaktı. Bu mülahaza ile devletin Avrupa devletleriyle münasebetlerini yeni bir şekle irâğ etmeğe, bu hükümetlerle Babiâli arasında senelerdenberi münakaşa ve münazaa mevzuu olan siyasi ve iktisadi meseleleri hal ve intaç eylemeğe kalkışmıştı. Bunun için eski sadrazam Hakkı paşayı Lonraya, Maliye Nazırı Cavid beyi Parise göndermişti. Bu müzakereler bir buçuk

sene, umumî harp başlangıcına kadar sürdü. Bu müddet zarfında İngiltere ile olan ihtilâfların mühim kısmı hallolunmuş, Fransa ile de mukevele ve itilâflar tanzim edilmişti.

Avusturya Bosna - Hersek ve İtalya Trablusgarp muahedeleri mucbince — diğer devletlerin kabullerine ıktiran eylemek şartile — kapitülasyonların ilgasına muvafakat göstermişlerdi. İtalya ile yalnız adalar meselesi muallâk bulunuyordu. Avusturya ile ise halledilecek mesele kalmamış gibi idi. Rusya bu vaziyette değildi. Müzakerelerin en çetinleri tabii bu devletle başlanırlar olacaktı. Bu müzakereler esnasında en ziyade hüsnüniyet gösteren Fransa olmuştu; hattâ Fransa hükümeti müttefiki Rusya ile Babiâli arasında tavassutunu bile dîrîğ etmiyordu. Ancak bunlar da cihan harbinin zuhurile inkitaa uğradı.

Bu anlaşmalar daha evvel itimam edilmiş olsaydı Avrupa devletlerinin Osmanlı devleti hakkındaki nazarıları, Yakın Şark için besledikleri emeller değişecek miydi? Bu itilâflar devamlı siyasi dostluklara yol açacak mıydı?

Buna hiç ihtimal verilemez! Bu, nihayet aradaki rekabetler dolayısıyla bir siyasi mütareke, harisane emellerin tahakkukunu münasip bir zamana ve fırsata bir talik olacaktı! Çünkü bu devletlerin 1914 ten çok evveldenberi en ziyade endişe ile yaptıkları ve hiç bir zaman uğraşmaktan hâli kalmadıkları hesaplar Osmanlı imparatorluğunun mirasına nasıl ve ne nisbette konacakları idi!

Siyasî muharrirlerden şarka dair telifatle maruf Victor Berard 25 Eylül 1913 tarihinde (Revue des peuples d'Orient) de devletlerin Yakın Şark hakkındaki ihtiraslarını şöyle tasvir ediyor: [Ermenistan Ruslara, Arabistan İngilizlere, Mezopotamya ile merkezî Anadolu Almanlara!]

Bir senedenberi maliyecilerle hükümetler arasında hasıl olan itilâflar neticesinde pek yakında İngilizlerin, Fransızların, Almanların, Rusların kendilerine ayırdıkları mntakaların sahillerindeki limanlara çıkacaklarını görmemek için insan ya kör, ya diplomat olmalı.

Yalnız Bağdad hattı ile Ege denizi arasındaki Garbi Anadolu mntakasının, bu Türk - Rum (!) diyarının talihli ne olacağı belli değildi.

Şimdi haber alıyoruz ki bu parçanın da âtisi temin ve tanzim olunmuş.

Rodos ile diğer küçük adalara hâkim olan ve Anadolunun garp sahillerine nezaret eden İtalyanlar Antalya'dan içeriye girecekler imiş.

İşte tam likidasyon!

Bütün gatonun paylaşılması hakkında muvafakat hasıl olmuştur.

Paylaşanlar arasında kavga çıkmak ve birbirine külâh giydirmek gibi tehlikeler ortadan kalktığı için artık gatoya kolayca bıçak vurulabilir!

Bundan oyunun sonunu bekleyen maliyecilerle gazeteciler pek memnun kalacaklar! Yalnız Türkler Boğazların iki tarafında kendilerine lütfen bırakılacak olan parçaya kanaat etmeli. Kubbeli üç şehirlerinin — İstanbul, Bursanın, Edirnenin — kendi ellerinde kalması, Boğazların bekçisi olmaları az şey mi? (Arkası var)

185 numaralı tefrikada bay Satvet Lutfinin Sabahaddin bey ile itilâf müzakeresi için Parise gönderilmek üzere Sinoptan belbedildiğini yazmıştık. Sinoptan değil, Bursadan getirildiği bay Ahmed Bedevinden aldığım bir mektuptan anlaşıyor. Bu mektupta deniliyor ki:

(Satvet Lutfi bey Sinoba gitmemiştir. Bodrumdan İstanbula geldikimiz vakit ben hasta idim. Onun da bir operasyon için hastahaneye girmesi icap ediyordu. İkimiz de umumi hapishane hastanesine yatırıldık. Tedaviden sonra ben Sinoba gönderildim; Satvet Lutfinin Bursada ikametini muvafık gördük. Hükümetçe Sabahaddin bey ile müzakereye girişilmeğe karar verilmesi üzerine Bursadan celbolundu. Avrupadan avdetinde tekrar Bursaya gönderildi; sonra Ankara'ya nakledildi.)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa negredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

BİR TÜRK GENÇİ İŞ ARIYOR — Eski ve yeni türkçe okur yazar daktiloyla da seir yazar. Her ne iş olursa olsun başarılıdır. Kanaatkâr ve aynı zamanda işi başardığı anlaşıldıktan sonra kabul eder. İcabında dışarıya da gider. Akşamda (İ. B.) rûmuzu na mektupla müraa'atları.

İŞ ARIYORUM — Eski ve yeni yazıyı okur yazar, İtalyanca, Rusça, Bulgarca, Arnavutça, Türkçeyi mükemmel ve daktilo da bilen elinde bonservisi mevcut askerlikle alakası yoktur. Münasip bir iş arıyor. Ankara ve buna muvafık yerlere gidebilir. Tahsilât işlerinde ve muamele takibatında ihtisası vardır. Şahsî kefalet te verebilir. Akşamda H. A. rûmuzu na mektupla müraa'at.

ALMANCANDAN TÜRKÇEYE — Ve müktebilen her nevi ve bilhassa teknik tercümelere hatasız yapılır ve makine ile tektir edilir. Elektrik ve makine aksamı hesapları yapılır. Lâleli Aksaray cad. (3) No. 1 inci kat.

BİLUMUM TAPU İCRA MUAMELÂTI — İhtiyatî hacizler Maliye vergi işlerinde devletin her şubesindeki muamelât kabul olunur. Ve ücreti muamelemin hitamında alınır. Galata tûnel civarı Gül han 13 numaraya müraa'at. — 1

İŞ ARIYORUM — 330 doğumuyum tahsilim ise ortadır. Asker başcavuş rütbesile terhis edildim. Eski ve yeni yazıyı mükemmel okuyup yazırım. Daktilodan anlım. Avukat ve doktor yanlarında az bir ücretle olsun çalışırım. Taşraya da giderim. Her ne türlü iş olursa olsun, yapabilirim, alle bahçelerinde olsun çalışırım. Akşamda H. Z. rûmuzu na mektupla müraa'at. — 1

BAYAN DAKTİLO İŞ ARIYOR — Türkçe, Fransızca, İngilizceyi çok iyi, Almanca'yı iyi bilen ve daktiloya vakıf yüksek tahsilli Türk tebaası bir bayan müesseselerde iş arıyor. (R. K. rûmuzu ile Akşamda müraa'at). — 4

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

ACELE İKİ BAYAN ARIYOR — Bir terzhane de biçki ve dikiş öğrenmek üzere çalışmak isteyen iki bayana ihtiyacı vardır. Arzu edenler Akşam gazetesi ilan memuru Bay Nuri Keser'e bizzat müraa'atları.

DADI ARIYOR — Yazda Büyükdada oturan bir aile için üç buçuk ve dokuz yaşında iki çocuğa bakmak üzere tecrübeli bir şüvestere ve yahut iyi bir aileden bir bayana ihtiyacı vardır. Lisan bilenler tercih olunacaktır. Beyoğlu postahanesi 254 numaralı posta kutusu adresine mektupla müraa'at. — 1

DAKTİLO ARIYOR — Galatada Beyoğlu dördüncü noter dairesinde bir daktiloya ihtiyacı vardır. Eski harfleri de bilmesi şarttır. Galata Mertebani sokağında eski Hrisoveloni bankası yerindeki 4 üncü noter dairesine müraa'at. — 4

OKUR YAZAR — İki işçi bayan lazımdır. Her gün sabah saat sekizden ona kadar Tahtakale caddesinde 96 numarada M. Nuriye müraa'atları. — 3

APARTIMAN KAPICISI ARIYOR — Galatasarayda Yeni çarşı caddesinde 24 numaralı apartıman kapıcılığı bostur. Ehl-i yetnamesile birlikte Fenerde Tevkiyef mahallesinde Mesneviyane sokağında 13 numaralı hanede mal sahibine müraa'at. — 1

3 — SATILIK EŞYA

KELEPİR SATILIK SİNEMA MAKİNESİ — 939 model seyyar sesli (Sinema Kanika) markalı görmek için Mahmudpaşa Kürkçü han 46 numaraya müraa'at. — 1

VİTRİNALI BUZ DOLABI — Kelvinatör marka 180 m. altı depolu yeni halde satılır. Tütün gümrük No. 22 Kâmil Kural. Tel: 23674. — 1

LORENZ TEFAG — Elinde Lorenz - Tefag radyosu olup ta satmak isteyenler tahriren veya şifahen Sirkeci Horasancıyan han No. 25 müraa'at. Telefon: 20412 — 5

SATILIK İKİ OTOMOBİL — 936 model kapalı beş kişilik radyolu hususi Opel marka, keza 27 model açık Buik otomobili satılır. Kadıköyünde Neft sandikat benzin deposuna müraa'at. — 2

SATILIK HER ÇEŞİD ÇİÇEK — Bulunur. Ehven fiyatı toptan veriyorum. Adres: Bebekte Rum kilisesi karşısında No. 34 Bahçıvan Meclî. — 1

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK DAİRE — Altı odalı, hol, banyo, balkon, bütün konforu haiz olup bol güneşli ve havadardır. Ehven fiyatı kiradır. Şişli Halâskâr caddesi Çankaya apartımanına bitişik 262 - 264 numaraya müraa'at. — 5

SATILIK AĞAÇLI BAHÇE — Fenerbahçe Stadi civarında ve şimendifer güzergâhında, içerisinde beşer odalı iki daireli olan köşk, kuyu ve yetişmiş cemim, çam ve nadide ağaçları olan duvarla çevrili 21 dönüm bahçe ucuz fiatle satılır. Görüşmek için saat 12 - 13 ve 17 - 18 arasında 42527 ye telefon edilmesi. — 1

KİRALIK MEVSİM İÇİN APARTIMAN — Taksimde meydana çok yakın caddede üzerinde iki tarafı her türlü konforu havi dört odalı bir apartıman yaz mevsimi için kiraya verilecektir. Her türlü eşya mevcuttur. Görmek ve konuşmak için sabahları 42942 numaraya telefon ediniz. — 3

KİRALIK KONFORLU DAİRE — Taksim Talimhane Topkapı caddesi ikinci kat dört oda kalbifer her gün sıcak su. Aylığı 45 liraya devren kiralıktır. Galata: Bilişir sokak Güneş han birinci katta bay Asım Yolağa müraa'at. — 5

AYASPAŞADA KİRALIK VİLLÂ — On bir oda kalorifer ve sıcak su tertibatı tam konforlu Marmaraya ve Boğaza hâkim nezaretili bir villâ kiralıktır. Müraa'at: Sarayarkası Namıkpaşa sokak 7 No. 1 ev. Telefon: 40552. — 1

SATILIK ARSA — Pendik istasyon civarında Pendik Kartal yolu çamlığında 600 metre muhabbat arsa satılır. Taliplerin Çağaloğlu Ankara caddesi Narlıbahçe sokak Kenan kışe basımında bay Fehmiye müraa'at. — 2

KİRALIK İKİ KÖŞK — Göztepe Rıdvan paşa sokak 31 numaralı köşkler yazlığına kiralıktır. Görüşmek isteyenlerin Taksim Şehit Muhtar caddesi Yüksel Apt. No. dokuz pazar sabahları müraa'atları. — 2

KİRALIK KAT — Büyükdada İskele 2 dakika mesafede bir hol ve otodan ibaret bir evin birinci katı bir karı ve kocadan müteşkil bir aileye veya tek bir şahsa mevsimlik olarak teğrinnevel sonuna kadar kiraya verilecektir. Ücret peşinen 75 liradır. Taliplerin Akşamda T. R. rûmuzu na aellen mektupla müraa'atları. — 1

SATILIK KÖŞK — Feneryolu istasyonuna iki dakika mesafede Yavraya sokağında 37 numaralı Cmal Mollanın çam ağaçları ve konforlu ve dairelere taksime elverişli 11 odalı köşkü satılır. Suadiye Şaşkın bakkal tramvay durağında 366 da Ziya Gökalp'e müraa'at. — 9

SATILIK EV — Kadıköyde Yeldeğirmeninde Mandra yokusunda 45 numaralı ev satılır. 10 oda, Kadıköy İskelesine yedi dakika. Güzel manzara. Görmek için içindekilerine, görüşmek için telefon 20921 müraa'at. — 5

SATILIK ARSA — Erenköyünde, Kazan-ker camii civarında yedi buçuk dönümlük güzel bir arsa satılır. İçinde büyük kuyu su vardır. Telefon 20921 müraa'at. — 5

KİRALIK İKİ ODA — İyi bir aile yanında tek bir bayan veya kocaya ve rilmek üzere 2 odalı apartıman konforu mevcuttur. Beyoğlu Kalyonculuk Ömer Hayyam caddesi 63 numara Mato apartıman 2 inci kata müraa'at. — 3

2500 LİRAYA KADAR SATILIK EV ARIYOR — Cihangir, Fatih, Maçka, Bakırköy ve civarında kârgir veya yenice aşıp. Merkez bankasında kontrolde Cemal Kutriye müraa'at. — 2

ACELE SATILIK APARTIMAN — Cihangir Firuzağa Karadut caddesinde 25 numaralı beş katlı, denize nazır ve ayrıca terase ve çamaşırılığı olan bir apartıman acele satılır. Taliplerin kâpıcıya müraa'at. — 4

DEVREN KİRALIK LOKANTA — Büyükdada işlek ve tanınmış bir lokanta taşraya gitmek mecburiyeti dolayısıyla acilen devren verilecektir. Müraa'at Mercan Tığalar No. 1/3. — 3

SATILIK KADIN BERBER DÜKKÂNI — İyi bir mevkidedir. Talp olanlar Sirkeci Kemal Bey sineması karşısında 37 numarada bay Salih Ulucana müraa'at. — 7

KİRALIK MEFRUŞ YALI — Vanıköyünde, meyvaya ve çiçek bahçelerini, terkos, elektrik, havagazi, radyo ve banyo tesisatlı, muşamba döşeli ve möbieli, kadın ve çocuklara mahsus kapalı deniz banyosunu havi bir yalı yaz için kiralıktır. Müraa'at: Galata Bankalar caddesi, 40/42 numaraya müraa'at. Telefon: 43225. — 1

SATILIK YALI — Üsküdar İskelesi civarında 200 küsur arşın üzerinde bina edilmiş 10 odalı iki bütüğü ve müstemlâti havi bir yalı son fiyat olarak 6000 liradır. Müraa'at: Galata Bankalar caddesi 40/42 numaraya. Telefon: 43225. — 1

KİRALIK KÖŞK — Kızıltoprakla Kalamış arasında öntü tramvay caddesine ve arkası Kalamış koyuna bakan, büyük bahçe içinde, bütün konforu haiz biri beş ve diğeri yedi odalı iki köşk mobilyalı veya mobilyasız olarak kiralıktır. Arzu edenlerin Kızıltoprak Bağdad caddesinde 128 numaraya müraa'atları. — 1

KİRALIK HANE — Arnavutköy Setüstü No. 10 denize nezaretili fevkalâde tramvaya yakın tekmiel ev dokuz oda ve yahut altı oda kiraya verilecek, telefon, terkos, sarnıç banyo büyük bahçe her katta mutfak iki aile oturma elverişli her cumartesi perşembe günleri saat ikiden altıya kadar ev görülebilir. Görüşmek için telefon: 49322

ACELE SATILIK APARTIMAN — Fatih-te Fevzi paşa caddesinde Hırkalşerif caddesi 17 numaralı dört daireli odaları geniş, iki daireli dörder ve iki daireli beşer odalı ve bütün konforu havi nezaretili fevkalâde denizi görür yeni, kârgir, seneyi bin beş yüz lira kira getirmekte bulunan apartıman maktuen on beş bin liraya satılır. Taliplerin mezkûr apartıman dördüncü daire sine hergün öğleden sonra müraa'atları. — 2

DUYULMAMIŞ FIRSAT — Yıldızda müstakil dört daireli gayet vasi bahçeli 60 lira icara mütehammil fevkalâde bir konak acele 3000 liraya satılır. Beyoğlu. Ağaçami cad. No. 31/1 Aile mutfakına müraa'at. — 1

ACELE SATILIK ARSA — Cihangir Sakabağı Altın Bilezik sokağında altı numaralı apartımanın bitişigini on beş metre cephele icabında yarısı ifraz suretile yahut tamamı ayrıca aynı civarda sekiz metre cephele olan ve her ikisi de deniz nezaretini havi bulunan arsalar satılır. Taksim İstiklâl caddesinde kırk üç numaralı dükkân sahibi Ali Dillere müraa'at. — 3

KİRALIK EV — Nişantaşında Vali konağı karşısında İtım sokağında 3 No. bahçeli, denize ve yeşil sahaya nazır 7 odalı, banyolu iki katlı ev mobilyalı veya mobilyasız mevsimlik veya senelik kiralıktır. İçindekilere 80664 No. ya telefonla müraa'at.

KİRALIK MÖBLE KÜÇÜK APARTIMAN — Taksim Topçu caddesi Atamer apartımanında 3 odalı ve her konforu havi 4 numaralı daire yaz mevsimi için möble olarak kiralıktır. Hergün öğleye kadar mezkûr daireye müraa'at edilmesi. — 3

KİRALIK KONFORLU MÖBLE APARTIMAN — Taksim Talimhane Aydede caddesinde 5 odalı sıcak su, telefon vesair konforu havi möble bir apartıman mayıstan itibaren yaz mevsimi için kiralıktır. Hergün saat ikileye kadar 44241 numaraya telefon edilmesi. — 1

ACELE SATILIK VE KİRALIK APARTIMAN — Maçka Teşvikiye caddesi 29/31 numaralı üç katlı 25 odalı havadar bahçeli ve iki caddeye yüzü ve gayet geniş balkonu ve kısmen ihzar edilmiş kalorifer tesisatı ve denize nezaretili olan mücedded apartıman satılık ve kiralıktır. Taliplerin 3 üncü kata müraa'atları. — 11

APARTIMAN, EV, DÜKKÂN ALMAK VE SATMAK İSTEYENLERE — Galata Tûnel civarı Gül han 13 numaraya müraa'atları. — 1

İRADLI KÖŞK — Ortaköye 15 dakika. Meyva ağaçları süslü, içinde 5 odalı bir evi, 40 ineklik bir ahır, mezbûl tatlı suyu olan 40 dönümlük çok münbit bir bahçe ucuz fiatle kiralıktır. Bahçekapıda Taş handa numara 4 - 5 e müraa'at. — 1

BÜYÜK VE KÜÇÜK KİRALIK İKİ KÖŞK — Biri 8 oda banyo mutfak eşyalı diğeri 3 oda bir hol büyük tarası mutfak eşyalı ve eşyasız büyük bahçe, meyvaya, sebze, çiçek, çamlık denize ve istasyona 5 dakika mesafede Adalara nazır mezbûl su elektrik, telefon. Adres Küçük Yalı asfalt üstü. Telefon: 52.248. — 8

SATILIK KÂRGİR EV — Topkapıda: Davudpaşa caddesi Takıyeci mahallesinde (1) No. 1 gayet geniş bahçeli meyvaya ağaçları caddede üzerindekî kârgir ev satılır. İstekillerin görüşmek üzere Galatada Mumanhanesinin 53 No. 1 İbrahim Rifat Hanında Nureddin Canbakana müraa'atları. — 2

KİRALIK — Anadoluhisarında Göksu mevkinde kâin meşhur Göksu Testi ve Sakı imalâthanesi kiraya verilecektir. Taliplerin Anadoluhisarında 31 No. 1 Esat bey yalısına müraa'atları.

SATILIK APARTIMAN — Galata Yüksekaldırım Doyce Bank yanında No. 68 büyük bir mağazaya muhtevi - üç katlı tam konfor - Müraa'at: Merkez Bankası kontrolde Cemal Kutriye. — 5

5 — MÜTEFERİK

İNGİLİZCE VE ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakaletorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. — Fransızca'yı mükemmel konuşur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rûmuzu na mektupla müraa'at. — 10

SATILIK ÇOBAN KÖPEĞİ — 3 yaşında erkek damızlık çoban köpeği satılır. İsteyenlerin Mecidiye köyünde kahveci Cemal Topala müraa'at etmeleri.

BİR BAYAN — 6 ilâ 13 yaşında çocuklara Fransızca ve Türkçe ders verir ve imtihanlara hazırlar. (Akşam) da N. S. rûmuzu na mektupla müraa'at.

HALİSÜDDEM BOLDOK KÖPEĞİ — İstiyorum. İki yaştan aşağı dişli, erkek tek veya çift satanların her zaman 44163 veya 38. 109 a telefon etmeleri. — 7

SİNEMA FİLMÇİLERİNE MÜJDE — Lisansımıza en yakın üslupla İngilizce ve Fransızca filmlerinizi tercüme edilir. Ve montaj yapılır. Şişli, tramvay istasyonu 189/1 2 nci kat. — 3

TALEBELERE MÜJDE — İngilizce lisanı tam telâffüze öğretilir. Şişli, tramvay istasyonu 189/1 2 nci kat. — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

H. F. — T. T. — B. S. — B. A. — Massaj

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

Akba müesseseleri

Ankara'da her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dille kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul abone kaydedilir. Parker dolma kalemlerinin Ankara'da satış yeridir. Telefon: 3377.

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu Kan, ıdrar, balgam, meydai gaita tahlilleri ve (ıdrar vasıtasile) gebeliğin ilk günlerinde kati teşhisi yapılır. Beyoğlu: Taksim giderken Meşelik sokağı Ferah apartımanı. Tel: 40534

Eminönü Yerli Askerlik Şubesinden: Yedek piyade astğmen (1329/74) kayıt numaralı Hasan ögü 1323 doğumlu Nurettin Erdil'in kısa bir zamanda şubeye gelmesi.

MAZON MEYVA TUZU

Müferrih ve midevidir

INKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTI ve BOZUKLUGUNDA, BARSAK TEMBELLİĞİNDE, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINDA emniyetle kullanılabilir.

MİDE ve BARSAKLARI temizler alıştırır ve yormaz. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

Günlük Borsa

ESHAM ve TAHVİLÂT - KAMBIYO ve NUKUD FİATLARI

14 Mayıs 1940

DEVLET BORÇLARI

	Lira Kr.
% 7,50 1933 Türk borcu I II III	19.95
" " 1934 Türk borcu ikinci sıra	8.50
" " 1918 İstikrazi dahilî	20.90
" " 1938 İkramiyeli	19.—
" " 1933 İkramiyeli Ergani A.B.C.	19.05
" " 7 1934 Sivas-Erzurum D.Y.I.	19.58
" " 1934 Sivas-Erzurum D.Y.II	19.65
" " 1934 Sivas-Erzurum D.Y.III	19.65
" " 1934 Sivas-Erzurum D.Y.IV	19.65
" " 1934 Sivas-Erzurum D.Y.V	19.65
" " 1934 Sivas-Erzurum D.Y.VI	19.65
" " 2 1932 Hazine bonoları	63.—
" " 5 1933 " "	17.—
" " 1934 " "	82.—
" " 1935 " "	47.—
" " 1938 " "	75.25
Anadolu demiryolu tahvili I-II	36.50
Anadolu demiryolu tahvili III	37.50
Anadolu demiryolu müessil senet	38.25
Haydarpaşa limanı	38.50
Haydarpaşa limanı müessil senedi	40.25

HİSSE SENETLERİ

T. Cumhuriyet Merkez bankası	105.50
Türkiye İş Bankası (Nama muharrer)	8.30
Türkiye İş Bankası (Hamile alt)	8.60
Türkiye İş Bankası müessil hissesi	77.—
Anadolu demiryolu şirketi (% 60)	21.—
Anadolu demiryolu şirketi (% 100)	35.—
Eskişehir çimento şirketi	6.85
Şirketi Hayriye	22.—
Şirketi Hayriye temettü	15.—

ECNEBİ TAHVİLLERİ

Kredi Fonsiye 1903	113.50
" " 1911	102.—
" " Amorti	72.—
" " Kupon	1.85

NUKUT

Türk altını	2075
Osmanlı Bankası «Banknot»	325

KAMBIYO

	Türk lirası
Londra üzerine 1 Sterlin	5.24
Newyork üzerine 100 Dolar	164.65
Paris üzerine 100 Frank	2.9647
Milano üzerine 100 Liret	8.3850
Cenevre üzerine 100 Frank	29.2725
Amsterdam üzerine 100 Florin	—
Briksel üzerine 100 Belga	—
Atina üzerine 100 Drahmi	0.97
Sofya üzerine 100 Leva	1.9850
Madrid üzerine 100 Pezeta	13.61
Budapeşte üzerine 100 Pengö	29.7375
Bükreş üzerine 100 Ley	0.625
Belgrad üzerine 100 Dinar	3.91
Yokohama üzerine 100 Yen	37.54
Stockholm üzerine 100 Krun	31.005

Hâlde toptan satış

14/5/940 Salı günü
İstanbul Belediyesi Merkez Hâlinde toptan satılan yaş meyva ve sebze fiyatları:

Cinsi	Emsali	Kr.	Kr.
Domates İskenderiye	Kilo	90	100
Sakız kabağı	"	15	16
Bakla	"	5	8
Araka	"	20	30
Bezelye	"	20	25
Semizotu	"	20	25
Patates taze	"	12	15
Soğan	"	5	7
İspanak	"	5	8
Pırasa	"	5	6
Fasulye çalı	"	25	30
" Aygekadin	"	20	25
Taze yaprak	"	15	20
Enginar	Aded	3	10
Hıyar İzmir	"	15	20
" Adana	"	4	6
Marul	"	3	5
Yeşil salata	100	50	150
Taze soğan	Demet	1	1.25
" Sarımsak	"	1	1.25
Pancar	"	2.50	3
Pazı	"	2	3
Turp kırmızı	"	1	1.25
Elma İnebolu (çukur) Kilo	"	6	8
Can eriği	"	8	13
Maleta eriği	"	10	20
Çağla badem	"	6	8
Kiraz	"	20	25
Ceviz	"	8	11
Muz yerli	"	65	80
Limon ecnebi	100 aded	160	230
Turunc	"	1.50	2.50
Portakal Rize	64 Paket	230	250
" " "	80	180	200
" " "	100	125	150

GAİP KÖPEK

Büyük Basse cinsi, kahve rengi, 30 santim irifinde, erkek, «Lump» isminde bir köpek tasması olarak 13 Mayıs Pazartesi sabahı Haydarpaşada, Rıhtım caddesinde 74 No. dan kaçmıştır. Bulup Gülmüşsuyunda Çam palas apartmanında 3 No. ya getirene iyi bir mükâfat verilecektir.

Tel: 43714

Çocuk hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 den sonra. Tel: 40127

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — Cıbalı fabrikasında yapılacak transformatör binasına talip zühur etmediğinden yeniden pazarlık usulü ile ihale oluncaktır.
- II — Keşif bedeli 7846,19 lıra muvakkat teminata 588,46 lıradır.
- III — Pazarlık 31/V/1940 cuma günü saat 14 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartname sözü geçen levazım şubesi veznesinden 39 kuruşa alınabilir.
- V — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte şartnamenin F Fikrasında yazılı vesak ve % 7,5 güvenme parasile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (4000)

İstanbul elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

- 1 — Taksimden Harbiye kadar takriben 16000 metre murabba sahanın asfaltlanması işi kapalı zarf usulü ile Villayet ehliyet komisyonundan vesika getirecek talipler arasında eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Muvakkat teminat 6850 lıradır.
- 3 — Eksiltme 30/5/940 perşembe günü saat 15 de Metro handa 5 inci katta toplanacak komisyonda yapılacaktır.
- 4 — Bu işe aid şartnameler 560 kuruş mukabilinde idare veznesinden alınabilir.
- 5 — Teklif mektuplarının şartnamedeki tarifât dairesinde hazırlanarak saat 14 e kadar 4 üncü kattaki komisyon kâtipliğine imza muakbilinde verilmiş olması lazımdır. «3853»

Eşya satış ilânı

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden:

Adet Satılacak eşyanın cinsi Muhammen kıymeti

	Lira Kuruş
1 Makkap tezgâhi	80 00
1 Pulanya bıçaklarını bilemeye mahsus bilek taşı tezgâhi	70 00
1 Senterfiş su tulumbası altı parmak su verir	150 00
1 Senterfiş su tulumbası büyük sekiz parmak su verir	200 00
1 Senterfiş küçük iki parmak su verir	40 00
1 Benzin motörü 5 beygir kuvvetinde	80 00
1 Dizel motör mazotlu 10,13 beygir kuvvetinde müstamel	300 00
1 Küçük Dizel motör benzinli iki beygir kuvvetinde	50 00
2 Müstamel benzinli motör	60 00
1 Küçük Doyç motör benzinli	50 00
1 Sihindir tezgâhi cilâ için	30 00
1 Ogas tormozu takımı için tezgâh	20 00
1 Senterfiş 3 parmak su alır	30 00
1 Ağaç torna başlığı	10 00
1 Araba üzerinde benzin motörü	60 00
1 Neterfiş 4 parmak su verir	40 00
5 İspiral hortum 3, 5, 8 parmak kurunda	80 00
1 Demir 6 parmak	15 00
1 Su deposu	5 00
1 Makine kaputu	3

Terekesine mahkemeye el konulup tasfiyesine karar verilen ölü Vahid Akpaka ait Galatada Kalafat yeri Azapkapı caddesinde 27/29 numaralı mahalde bulunan yukarıda cins ve kıymetleri gösterilen eşyalar mahkememiz tarafından açık arttırma suretile 20/5/940 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 de satılacaktır. Kıymetinin % 75 şı bulmadığı takdirde ikinci arttırması 4/6/940 tarihine müsadif Salı günü saat 14 de icra edilecektir. İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (26961)

Motörlü Çektirme satışı

Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk hâkimliğinden:

Terekesine mahkemeye el konulup resmen tasfiyesine karar verilen ölü mühendis Vahid Akpakin sahip olduğu ve Galatada Şarap iskelesinde Palamertent ve İzmit limanına kayıtlı bulunan 122 bağlama, 966 sicil numaralı gayri safi 18, 48 ton, 5 kadem derinlikte 13 kadem genişlikte, 56 kadem uzunlukta 1922 tarihinde imal edilen 30 beygir kuvvetinde mazotlu makinesi bulunan motörlü çektirme mahkememiz tarafından açık arttırma suretile 21/5/940 tarihine müsadif Salı günü saat 14 de Şarap iskelesinde satılacaktır. Satış bedeli % 75 şı bulmadığı takdirde ikinci arttırması 5/6/940 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 de icra edilecektir. Tamamını kıymeti 3160 lıra olup satış tarihine kadar olan palamar ve bîlûmum rûsum terekeye aittir. Satıştan sonraki tescil vesair masraflar müşterisine ait ve racidir. Arttırmaya girebilmek için % 7,5 nisbetinde pey akçesi yatırmak lazımdır. İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (26959)

Rumanya İdarei Bahriyesi BESARABIA VAPURU

17 Mayıs cuma günü saat 13 de (Pire, Telâviv «ihtiyar», Hayfa, Beyrut ve İskenderiye limanlarına hareket edecektir.

TRANSILVANIA VAPURU

18 Mayıs cumartesi günü saat 19 da (Köstence) ye hareket edecektir.

Badema İstanbuldan Köstenceye hareket edecek olan Basarabia ve Transilvania vapurları cumartesi günleri saat 20 yerine 19 da ve Pireye de cuma günleri 15 yerine saat 13 de hareket edeceklerdir.

Fazla tafsilat için Galatada Yolcu salonu karşısında Tahir hanındaki umumî acentahâ müracaat. Tel: 49449-49450

Doktor

Bahaddin Lütü Varnalı

Operatör Ürolog

Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu, İş Bankası karşısında, Emir Nevruz sokağı Panaiya

aprt. No. 2. Telef. 42203

MODA DENİZ KULÜBÜNDEN:

19 Mayıs 1940 tarihine raslayan pazar günü saat 15 te Modada kâin klüp merkezinde atideki ruznameyi tezekkür etmek üzere umumî bir içtima yapılacağını muhterem azalara bildiririz.

İdare komitesi riyaseti

RUZNAME:

- 1 — İdare heyeti raporu.
- 2 — 939 bütçesi hesabı katısı.
- 3 — 940 bütçesi.
- 4 — Mürakip raporu.
- 5 — Nizamnamenin 3 üncü maddesinin tadiline aid şekli.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

Şehir gürültüsünden uzak bir yerde büyük bir parkın içinde ve çamların ortasında fevkalâde güzel manzaralı çok temiz ve iyi bakımlı, kadın erkek her türlü hastalara açık hususî hastane şifalırlarını ve yorgunluğunu dinlendirmek ve nekahat devrini geçirmek isteyenlere mahsus yegâne müessesce. Telefon: 42221

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

Peşin para ile ofis tarafından mübayaa edileceği evvelce ilân edilen afyonlardan bizzat veya bilvekilâ İstanbuldaki Afyon deposuna malını teslim edemeyecek olanların, mallarını aşağıdaki şartlarla muhterinde T. C. Ziraat bankası şube ve sandıkları vasıtasile teslim edebilecekleri ilân olunur.

1 — Afyonlar sahipleri tarafından sandıklanmış olduğu halde kendilerine en yakın bulundukları T. C. Ziraat bankası şube ve ajanslarına teslim edilecektir. Bu sandıkların üzerine «Toprak mahsulleri ofisi İstanbul şubesine teslim edilmek üzere T. C. Ziraat bankası İstanbul şubesine» adresi yazılacak ve malın mahreclle beraber teslim edenin imtiyaz edeceği bir marka da sandıklar üzerine vurulacaktır. Aynı mahreçten bir şahsa aid müteaddit sandıklar bulunduğu takdirde bu sandıklar aynı markayı hamil olacağı gibi sahipleri muhtelif olan sandıkların birbirine benzeyen markayı taşımalarında da dikkat edilecektir.

2 — Derununda afyon olduğu beyanile sahibi tarafından Ziraat bankası şube ve sandıklarına teslim edilen bu sandıklar tahtası delinerek geçirilmek suretile çaprazlama tellenecek ve telin iki ucu Ziraat bankası sahibi tarafından mühürlenecektir.

3 — Bu suretle mühürlenmiş sandıklar T. C. Ziraat bankası şube ve sandıkları tarafından İstanbul şubelerine sevkedilecek ve bankanın İstanbul şubesi marifetile ofisin afyon deposuna teslim edilecektir. Teslimde malın mevrildile mal sahibinin ismi de İstanbul şubesine bildirilmis olacaktır. Sandıkların İstanbulda ofis deposunda tesliminde mühürleri bozulmuş veya telli kopmuş olduğu takdirde bu elhet banka memuru huzurunda müştereken imza edilecek bir zabıt varakasile tesbit edilecektir.

4 — Afyonların sahibi elinden itibaren İstanbulda kati tesellümü yapıp bedelleri tahakkuk ettirilinceye kadar yapılacak her türlü ambalaj, nakliye, sigorta, hammaliye, pul ve sair gibi masraflar mal sahibine aid olacağından ofis hiç bir masraf tesviyesine mecbur tutulmayacaktır.

5 — Ofisin İstanbuldaki afyon deposunda iptidai tesellümde ofis eksperleri tarafından yapılacak hikemî muayene neticesinde zühur edecek mağşuş, hileli ve katiklî afyonlar ofise mübayaa edilmeyecektir. Bu gibi afyonlar masraflı sahibine aid olmak üzere T. C. Ziraat bankası elle sahibine iade edilecektir.

6 — Ofis eksperleri tarafından yapılacak hikemî muayene ile tahliâtı ticariye lâboratuvarında yapılacak kimyevi tahliin vereceği neticeyi mal sahibinin peşinen kabul ettiğini ve bu yüzden ileride gerek T. C. Ziraat bankasına ve gerekse ofise karşı hiç bir hak ve mütealebede bulunmayacağını ve afyonların T. C. Ziraat bankasına teslimi anından itibaren ofise kati tesellümü ve bedellerinin tahakkuku yapılmaya kadar geçecek zaman zarfında afyonlara arız olacak fire ve sair nakiseden dolayı toprak mahsulleri ofisinin ve T. C. Ziraat bankası şube ve sandıklarının hiç bir mes'uliyet kabul etmeyeceği bildirilen mal sahibine banka tarafından kabul ettirilecektir.

7 — Bu muameleden dolayı yapılacak her türlü hakki masraflar mal sahibine aid olacağı gibi T.C. Ziraat bankasının tahakkuk edecek mal bedeli üzerinden alacağı yüzde bir nisbetindeki tahsil ve tavassut komisyonu da mal sahibine aid olacak ve T. C. Ziraat bankası bundan başka mal sahibine hiç bir masraf ve komisyon tahmil etmeyecektir.

8 — 31/Mayıs/940 tarihine kadar T. C. Ziraat bankası şube ve sandıklarına teslim edilmiş afyonlar miadında İstanbulda ofis deposuna teslim edilmiş ve itibar olunacaktır. «4014»

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 faziasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Hava Okulu Komutanlığından:

Hava okulları talimatının 86. maddesinde yazılı şartları haiz istekliler dilek kâğıdı ve vesikaları ile Temmuz başlangıcından Ağustos sonuna kadar okula baş vururlar. Okulun bulunduğu yerin dışında bulunanlar dilek kâğıtları ile vesikalarını posta ile okula gönderirler. Ve alacakları karşılığa göre hareket ederler.

Madde 86 — Hava okulu gedikli kısmına girme şartları şunlardır:

- A) Türk olmak.
- B) Orta mektep (Lise sekizinci sınıf) tahsilini bitirmiş en az 16 ve en çok 20 yaşında olmak. Evli bulunmamak.
- C) Şihhi vaziyeti uçuculukta ve uçuş işlerinde kullanılmaya elverişli olduğuna dair mütehassısları tamam olan bir hastanede şihat heyeti raporu olmak. Boy 1.65 den aşağı olmayacaktır.
- D) Dışarda bulunanlar: Bulundukları yerin askerlik şubesine müracaatla muayeneye gönderilirler. Tam teşkilâtli şihhi heyet bulunan yerlerde c yerin en büyük kumandanına müracaatla muayeneye gönderilirler.
- E) Ahiâkî sağlamlı olduğuna ve hiç bir surette suçlu ve mahkûm olmadığına dair bulundukları yerin emniyet müdürlüğünden veya polis âmirliğinden tasdikli vesika göstermek.
- F) Okula alınacak okuyucular, Gedikli erbaşar hakkında 2505 sayılı kanun mülhince muamele göceklerini, mektebi bitirdiklerinde 12 yıl müddetle hava gedikli erbaş olarak vazife göceklerini teahhüt etmek.
- G) Okulea yapılacak seçme imtihanında kazanmak.
- H) İstekli adedi çok veya imtihanını kazananlar alınacak miktardan fazla olacak olursa bunların içinden riyaziye bilgileri daha iyi ve yabancı dil bilenler yenlenir. Hava okulları okuyucuları askerî liseler okuyucuları gibi yedirlir. Ve giydirilir. Kitap ve diğer ders igtâ lâzım olanlar parasız verilir.
- V) Talipler arasında 16, 18 yaşında olanlar pilotluğa ayrılır. Kabiliyeti görülmeyenlerle 20 yaşına kadar olanlar ihtisas gedikli olurlar. Kabiliyetlerine göre makinist, Telâs, Foto, Atıcı, Bombardımancı olarak yetitirilirler. (2116) (3741)

T. İŞ. BANKASI

1940 Küçük
Carî Hesaplar
İKRAMİYE PLÂNI

1940 İKRAMİYELERİ :

1 adet 2000 liralık	= 2000.— lira
3 » 1000 »	= 3000.— »
6 » 500 »	= 3000.— »
12 » 250 »	= 3000.— »
40 » 100 »	= 4000.— »
75 » 50 »	= 3750.— »
210 » 25 »	= 5250.— »

Kesideler: 1 şubat, 1 mayıs,
1 ağustos, 1 ikinciteğrin tarih-
lerinde yapılır.

Istanbul mintaka liman reisliğinden:

Rıyasetimiz motörleri için açık eksiltme ile 32 kalem muhtelif cins malzeme alınacaktır.

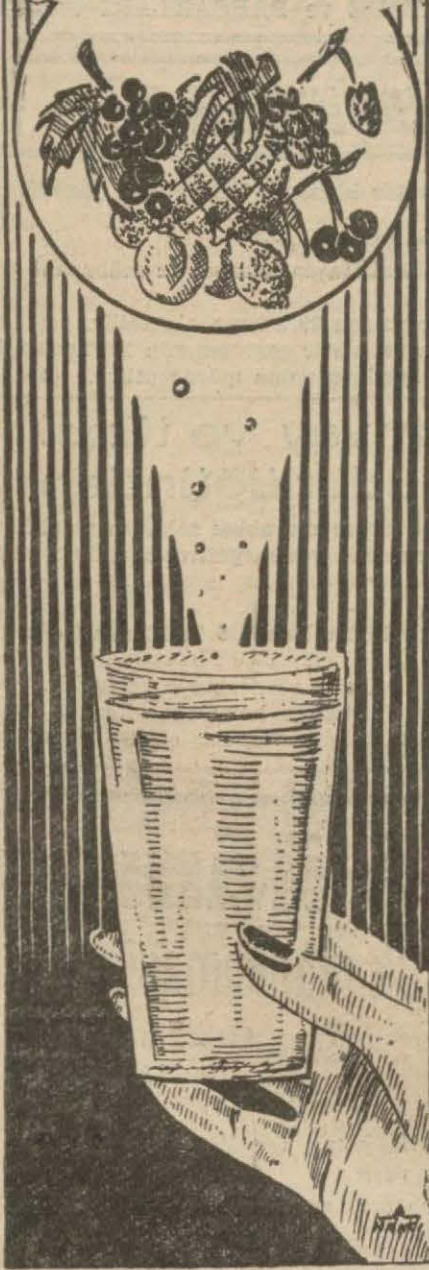
Mecmuenun tahmin bedeli 1054,54 liradır. % 7,5 muvakkat teminat «79.10» liradır. Taliplerin 27/5/940 pazartesi İstanbul mintaka liman rıyasetine saat 10,30 ve malzemenin cinsi ve miktarını öğrenmek ve şartnameyi almak isteyenlerin idare şubesine müracaatları ilân olunur. «3910»

Kocaeli sulh hukuk mahkemesinden : Eşya ve Malzeme Satışı

S. N.	Adet	Muhammen kıymeti	Satılacak eşya cins
1	1	6000 Lira	Damak marka kompresör
2	1	3000 »	Eoru tecrübe aleti
3	1	1500 »	Boru kesme aleti (torna)
4	1	1250 »	Mihverli betoniyer 1 adet elektrik motörü ve 1 adet benzin yedek motörü ile
5	3	300 »	Demir çekme dosya dolabı biri remington marka
6	1	250 »	Büyük dosya dolabı
7	1		Tahta etajer (orijinal resimlere mahsus)
8	1		
9	1	150 »	Niva aleti ve mira
10	1	600 »	Spor Fort otomobili
11	2	100 »	Vagonet şasesi
12	6	600 »	Kazanlı vagonet (3 ü Derbente)
13	1	10 »	Domuz arabası
14	500 kilo	100 »	Muhtelif cins perçin
Yeni liste			
15	100 kilo	15 »	Bir bidon mazot (bidon dahil değil)
16	4 varil	160 »	Ruberoit macunu
17	2 »	291 »	İngiliz beziri 582 kilo
18	3 Adet	10 »	Demir saç 1,5 m/m
19	3 »	150 »	Plâk tornan (dekovil)
20	5 »	5 »	Tulumba kolu
21	3 »	2 »	Otomobil yedek parçası
22	2 varil	50 »	Boya bozuk
23	2 Adet	20 »	El tulumbaşı
24	2 »	30 »	Oksijen tübü
25	1 »	5 »	Karpit deposu
26	5 »	12 »	Sekizlik korniyer
27	100 »	25 »	50 20 lik ve 50 adet 50 lik civata
28	12 »	15 »	Detoniyer kapağı
29	50 »	25 »	Muhtelif boy demir boru (1,5 parmaklık)
30	10 ton	100 »	Hurda demir
31	3 Adet	12 »	Hortumlu el tulumbaşı
32	1 »	40 »	Tulumba hortumu
33	2 »	50 »	Çift dingilli demir tekerlek üst plâkile
34	5 »	15 »	Beton asansör kovası
35	2 »	100 »	Dişli vinç el makinesi
36	3 »	30 »	3 çift dekovil tekerleği ve bir şase
37	500 »	25 »	Muhtelif boy profil demiri
38	4 »	40 »	10×10 200 kilo kare çubuk demir
39	200 »	50 »	Demir dekovil traversi
40	1 »	50 »	Dekovil makası
41	110 »	110 »	200 m/m lik çimento küçük
42	4 »	20 »	Demir demirci sehpa
43	50 kilo	40 »	İhzar edilmiş boya (kantinde)
44	13 çift	—	Çarpma kapı mentesesi
45	1 »	80 »	Benzin motörü ve su deposu
46	1 »	25 »	Vinç maa zincir
47	1 »	5 »	Piloktor

Yukarıki listede yazılı Vahid Akpak terekeseine ait İzmitte Kağıt fabrikasında anbarlarında mevcut bulunan eşya ve malzeme 25/5/940 tarihine tevdi eden cumartesi günü saat 11 den 17 ye kadar açık arttırma suretile satılacaktır. Satın almak isteyenlerin muhammen kıymetlerin yüzde 7,50 nisbetinde depo akçaları tevdi ederek satış memuru huzurunda arttırmaya iştirak eylemeleri ve muhammen kıymetlerin yüzde 75 şı bulduğu takdirde derhal en ziyade arttırana ihale olunacak aksi takdirde yine 15 gün müddetle tekrar temdit olunacak makûm olmak üzere ilân olunur. (26960)

HASAN

MEYVA ÖZÜ

İNKİBAZI defeder, İŞTAH-SIZLIK, HAZIMSIZLIK, ŞİŞKİNLİK, BULANTI ve GAZ'a karşı faydası vardır.

Her yemekten sonra bir tatlı kaşığı yarım bardak şu içinde köpürtterek alınabilir. Hasan ismine ve markasına dikkat.

Şişesi 30 - İki misli 50 - dört misli 80 kuruş

HER ECZANEDE BULUNUR.

Hasan deposu: Beyoğluna giden tramvay durağı karşısında

Miraton grenleri

Hem inkıbazı ve hem de terkindeki maddeler sayesinde barsakların faaliyetini tanzim ile en muannid inkıbaz müptelalarını bile rahata kavuşturur.

HER ECZANEDE BULUNUR.

Renksiz
ve
cansız
saça
elveda

PETROL NIZAM

Saçlarınıza parlaklık ve güzellik verir, cazibenizi artırır.

İstanbul Kambiyo Müdürlüğünden

Mektep mezonu Daktilo alınacaktır. Lâzım vesaik ile beraber 15/5/940 akşamına kadar İstanbul Kambiyo Müdürlüğüne müracaat olunması.

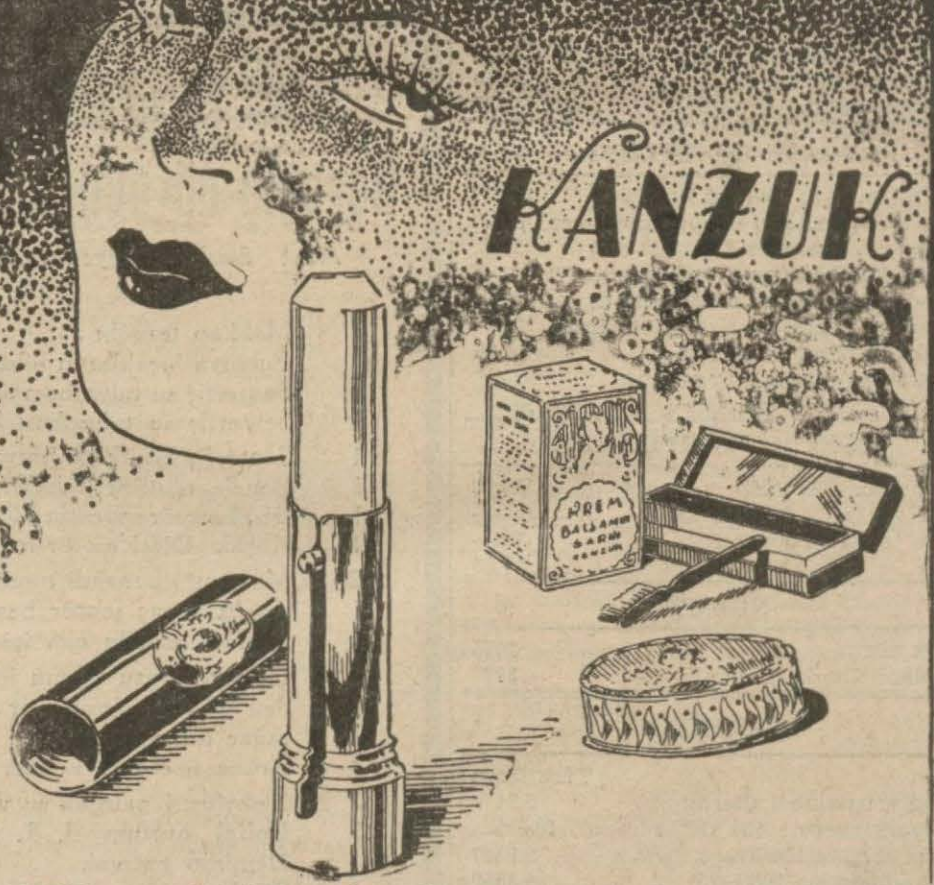
Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için HELMOBLÖ kullanınız.

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

DİKKAT: HELMOBLÖ idrarınızı temizliyerek mavileştirir. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. HER ECZANEDE BULUNUR.

Ruj Balsamin

BALSAMIN cevherini ihtiva eden yüz ve dudak rujları Amerika Güzellik Enstitüleri profesörlerinden meşhur Prof. Herog tarafından tertip edilmiştir. İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ Beyoğlu. İstanbul

GAYRİMENKUL SATIŞ İLÂNI

İSTANBUL DÖRDÜNCÜ İCRA MEMURLUĞUNDAN:

Bir borçtan dolayı ipotekli clup satılmasına karar verilen Nuriyede mahallesi Topkapı caddesi eski 148 yeni 242/244 kapı numaralı ve yeni tahrir göre Molla Şeref mahallesi Millet caddesi 230 sayılı ev ile müfrez sırf mülk bahçe açık arttırmaya çıkarılmıştır. Gayrimenkulün hududu: Sağ tarafı rumumat muhafaza baş kâtibi Hüsamettin'in muhterik hane arsası sol tarafı Fındıkzade tekkesi arsası arkası bazen Hüsamettin, bazen Fındıkzade tekkesi arsaları önü Topkapı caddesi ile mahduttur. Binanın evsafı: Bina etrafı duvarla çevrilmiş bir bahçe içerisinde. Ve bahçe demir kapılıdır. Bahçede muhtelif meyva ağaçları ve bir de kuyu vardır. Binaya mozaik merdivenlerle çıkılır burada zemini mozaik ve etrafı demir çerçevesi bir camekân ve buna bitişik bir de balkon vardır. Demir ve camlı bir kapıdan binaya girilir. Zeminini çini döşeli bir sofada dört oda bir hol ve bir kiler odası vardır. Yine mozaik merdivenlerle aşağı kata inilir burası çini döşeli bir taşlık ve zemini çini döşeli bir mutbâk ve bir yemek odası ve bir odunluk ve kömürlük mahallî ile tek kurnalı alaturka bir hamam vardır. Çatı katı: Buraya ahşap bir merdivenle çıkılır bir çatı ara odasından ibaret burda çatı altı dolapları da vardır. Binanın umumî vasfı: Bina tamamen kârgir olup içinde terkos elektrik ve havagazı tesisatı vardır. Ahşap aksam tamamen yağlı boyadır. Mesahası: Hey'eti umumiyesi 1348 metro murabbai olup yalnız binanın ısgal ettiği saha 85 metre murabbai olup mütebakkıl bahçedir. Takdir olunan kıymeti: Gayrimenkulün mevki ve vaziyetine ve temin edeceği randımına ve bugünkü emlakın alım ve satım piyasasına nazaran tamamına (7020) yedibin yirmi lira kıymet takdir olunmuştur. 1 — İşbu gayri menkulün arttırma şartnamesi 20/5/940 tarihinden itibaren 639/5515 No. ile İstanbul Dördüncü icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler, işbu şartnameye ve 39/5515 dosya numarası ile memuriyetimize müracaat etmelidir. 2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde 7,5 nisbetinde pey veya mülki bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124). 3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların ve ittifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. 4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumak ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar. 5 — Gayrimenkul 17/6/940 tarihinde Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul Dördüncü icra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmaz veya satış isteyen alacağına ruhanî olan diğer alacaklıların bulunup da bedel bunların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 2/7/940 tarihinde salı günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul Dördüncü icra memurluğu odasında arttırma bedeli satış isteyen alacağına ruhanî olan diğer alacaklıların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartı ile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilemezse ihale yapılmaz. Ve satış talebi düşer. 6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesh olunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arz etmiş olduğu bedelle almayacağına razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimize alıcılardan tahsil olunur. (Madde 133). 7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferag harcını yirmi serpeik vakıf tazvi bedelini ve ihale karar pullarını vermeye mecburdur. Muterakim vergiler, tenvirat ve tanzifat ve dellâlye resminden mütevellit belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya ait olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen tarihte İstanbul Dördüncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. (M. 2414)

Toprak mahsulleri ofisinden :

Hâlen sahipleri elinde bulunan 1939 ve daha evvelki seneler mahsullü afyonların toprak mahsulleri ofisince aşağıdaki şartlarla ve peşin para ile mübayaasına karar verilmiştir.

A — Afyonlar 1940 senesi Mayıs nihayetine kadar İstanbul deposuna teslim edilmiş bulunacaktır.

b — Bu müddet zarfında getirilen afyon depoya giriş sırasile muayeneye tabi tutulacak, ince ve kabası tefrik edildikten sonra usulü dairesinde nümunesi alınarak tahlil ve bunu müteakip tartışı ve kat'i tesellümü yapılarak bedelleri ödenecektir.

c — Hikemi muayene neticesinde mağş bulunan afyonların mübayaaya edilmeyecektir.

d — Bu afyonlar için takdir edilen kıymet ince toplanmış olanların beher morfin derecesi «40» kırk kuruş ve kaba toplanmış olanların beher morfin derecesi «30» otuz kuruştur.

e — İstanbul haricinde bulunan mütevassıt veya zürra ellerinde bulunan afyonlarını bizzat İstanbulda getirmedikleri takdirde afyonlarının iptidal ve kat'i teslim ve tesellüm münemesi, bedellerinin tahsil için noterden musaddak bir vekâletname ile İstanbulda münasip görecekları bir mutemedi vekil tayin edebilirler. «3620»